

VAJDASÁGI MAGYAR PEDAGÓGUSOK EGYESÜLETE

ÉVI TEVÉKENYSÉGEK
2015. november – 2016. október

VMPE
Újvidék – 2016

**VAJDASÁGI MAGYAR PEDAGÓGUSOK
EGYESÜLETE**

ÉVI TEVÉKENYSÉGEK

2015. november – 2016. október

Szerkesztő: Nagy Margit

Lektor: Stanyó Tóth Gizella

Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete
Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács
Tel. 021 548 259

A kiadvány a magyarországi
Emberi Erőforrások Minisztériuma Oktatásért Felelős Államtitkárság
támogatásával jelenik meg

Kiadó: VMPE – Újvidék

Nyomda: Dániel Print Plusz – Újvidék

TARTALOM

1. Nagy Margit: Ki fogja ledönteni Baál oltárát?	5
2. Események időrendben	7
3. Anyanyelvápolás	8
3.1. Lukács Gabriella: Nyékincai anyanyelvápolás	8
3.2. Vorkapity Gubik Krisztina, Kovács Csilla: Magyar nyelvi foglalkozások az újvidéki óvodákban	12
3.3. Lukács Gabriella: Óvodai program – Nagybecskerek	13
3.4. Mgr. Viola Lujza: XXII. Szórakoztató Szóra Készítő Szemle	14
4. TANOM – Évközi pedagógus-továbbképzés	16
4.1. Mgr. Viola Lujza: Az anyanyelv-ápolási program előadásai	17
4.2. Kraszulyák Orsolya: Szendrő, Szabács, Jajca, Történelmi–irodalmi összefoglalások - Multimédiás lehetőségek az oktatásban	17
4.3. Bertalan Zsuzsa: Természeti jelenségek oktatása látványosan és érdekesen	17
4.4. Kraszulyák Orsolya: Gyerekkönyvek és olvasóvá nevelés	18
4.5. Szögi Henrietta: A tehetség ereje	18
4.6. Szögi Henrietta: Médiumok keresztüztüében	19
4.7. Kraszulyák Orsolya: A részképesség zavarokról	20
4.8. Dér Dianna: A beilleszkedési zavarok kezelési lehetőségeinek bővítése	21
4.9. Kraszulyák Orsolya: Szövegértés és átalakuló irodalomtanítás	22
5. XVI. Apáczai Nyári Akadémia	24
5.1. Muhi Béla: Tanári továbbképzés a természettudományos műveltség fokozása céljából	26
5.2. Dulka Andor, Martinek Imre: Történelem és magyarság	40
5.3. Muhi Horváth Gabriella: A fiatalok szocializációja	52
5.4. Bertalan Zsuzsanna: „Tapasztald, hogy továbbadhasd!” környezetnevelési és környezetvédelmi szakmai és módszertani továbbképzés	59
6. Versenyek, táborok	65
6.1. Viola Lujza: Mit tudsz Torontál vármegyéről?	65
6.2. Kovács Smit Edit: Implom József Helyesírási Verseny	68
6.3. Viola Lujza: Gion Nándor Általános Iskolai Olvasási Verseny	69
6.4. Viola Lujza: Gion Nándor Általános Iskolai Irodalmi Tábor	74
6.5. Kovács Smit Edit: Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny	78
6.6. Kovács Smit Edit: Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor	81
6.7. Szakács Patrícia: A Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő jubileumi koncertje	83
6.8. Ricz Róbert és Szakács Patrícia: XXXI. Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő	88

6.9. Szabó Gabriella: XX. Kőketánc énekes népi gyermekjáték és néptánc vetélkedő	94
6.10. XVI. Vajdasági Suliszínház Fesztivál	100
Elődöntők:	
1. Nagy Margit: Kispiaci elődöntő	101
2. Nagy Margit: Csonoplyai elődöntő	105
3. Nagy Margit: Adai elődöntő	105
4. Jódal Rózsa: Csókai elődöntő	107
5. Jódal Rózsa: Muzslyai elődöntő	109
6. Jódal Rózsa: Gálaműsor	117
6.11. Ábel Kornélia: Kincses Tarisznya Tábor – Nezsény	119
6.12. Nagy Margit: Szórakoztató Szóra Készítendő Anyanyelv-ápolási Tábor	121
6.13. Lukács Gabriella: Maradéki Szín-Játék-Tánc Tábor	122
6.14. Kiss Eszter Anna, Monic Lída: Anyanyelvi tábor – Módos	125
6.15. Tehetséggondozás	128
1. Muhi Béla: XVII. Fizika-Kémia Általános Iskolai Tehetséggondozó Diáktábor	128
2. Muhi Béla: X. Ribár Béla Emlékverseny Fizikából	132
3. Muhi Béla: XVI. TUDOK – Vajdasági Regionális Konferencia	135
4. Muhi Béla: XIV. GENIUS konferencia	136
5. Bertalan Zsuzsanna: Sajó Károly Kárpát-medencei környezetvédelmi csapatverseny	145
6. Nagy Nikoletta: TIT Kalmár László Matematikaverseny vajdasági fordulója	146
6.16. Csernyák Szilvia: Adj, király, katonát! csoportos ifjúsági vetélkedő	148
6.17. Erzsébet Tábor	149
1. Péter Krisztina: Ivói tábor középiskolásoknak	149
2. Lukács Gabriella, Brindza Ildikó: Erzsébet Tábor általános iskolásoknak – Zánka	151
7. Muhi Béla: Vajdasági Magyar Tankönyvtanács	154
8. Dr. Muhi B. Béla: Vajdasági ismeretterjesztő és tudománynpszerűsítő elektronikus folyóirat	156
9. Apáczai Diákotthon	160
9.1. Stanyó Gábor: Bővült az Apáczai Diákotthon	160
9.2. Magyarságismereti előadások	164
9.3. Stanyó Gábor: Karácsony ünnepe az újvidéki Apáczai Diákotthonban	165
9.4. Kosztolányi Dezső Céltársulás	168
9.5. Bozsó Beáta: A Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium látogatása	171
9.6. Viola Lujza: Erdélyi kirándulás	173

1. Ki fogja ledönteni Baál oltárát?

„Az egyesült Európa vagy keresztény lesz, vagy nem is lesz.” – mondta Robert Schuman, az Európai Unió alapító atyáinak egyike, aki elindította az integrációt. Most Európa feladta a határait, naponta merényletek tartják rettegésben, főleg a kontinens nyugati részét.

Európának rá kell jönnie, hogy ha feladja a kultúráját, vallását, visszafejldik – ennek máris érezhetőek a jelei.

„csinálni külföldről
portable haza
és menni külföld
mit munkaengedély
kofferban szalonna
két kiló kenyér
én nem látni
új látóhatár
én menni külföld
talpalni csikorgó havon
élet nercbundákban jönni
vágni engem nyakon”

(Domonkos István: Kormányeltörésben)

A költő sorai a kivándorlók, ismerős és ismeretlen családok tömegét idézik. Mi lesz velünk, milyen lesz a jövőnk, amikor ilyen mértékben fogyunk. Érdemes-e elmenni? A népünk nem lát megoldást, hazudsághidak, igazsággroncok, bálványok tizedelik, egy tál lencséért ma is eladja kincseit.

Csökken az iskolás gyermekek száma, ők is gyakran hazát cserélnek a szüleikkel együtt. Olyanok is elvándorolnak, akik megélhetnének, de többre vágnak. Nem könnyű külföldön boldogulni, más nyelv, mentalitás, és mindig jövevények maradnak. Kik jönnek majd ide, Európa legjobban termő földjét megmunkálni?

Nagy előrelépés lenne a kivándoroltak hazatelepítése gazdasági programokkal. Úgy tűnik, erre nem kínálkozik lehetőség. Akik külföldön szakmai tapasztalatokra tettek szert és a nyelvtudásukat is bővítették, hazatérve előnyösen kamatoztathatnák mindezt. De ehhez öntudatosnak kellene lenni. Minden a fejekben dől el. Mi fontosabb: az anyagi jólét vagy az áldozathozatalnak tűnő hazaköltözés? S nem feladni a hazát!

A megoldás egyik legfontosabb eleme az oktatás lenne. „346 százalékkal növekedhetne a GDP, ha iskolába járna minden 15 évnél fiatalabb szerbiai.” Olvasom a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) az oktatás minőségét célzó felmérésében, amely Szerbiát 42. helyre sorolta. (BBC)

Évről évre tudomásul vesszük az oktatás fontosságát, ám gyakorlatilag mintha mi sem történe.

Valahányszor egy nép közömbössé, hűtlenné válik Istennel szemben, bajba kerül. Így történt több mint háromezer éve is, a Biblia számol be róla a Bírák könyvében. Isten barbár, elmaradott, műveletlen nép kezébe adta Izraelt. Gedeon első bátor cselekedete az volt, hogy ledöntötte Baál, a pogány isten oltárát. A visszahúzódó, félénk Gedeon a rettegés és a nyomorúság közepette vállalta a feladatot: a nép megmentését. Félt, e tetteért megölhették volna, meg is akarták ölni, de megmenekült. Isten feladatot szánt neki, ő ezt elfogadta és oltárt épített Istennek. Az Ő segítségével legyőzte a túlerővel támadó ellenséget is.

Ma újra áll Baál oltára.

A mai átlagember nem olvas, nem érdeklik a művészetek, műveletlen. Ráadásul büszke erre. Aki gondolkodik, vagy alkotni szeretne, kiszolgáltatott a tömegkultúrának. Mint minden kultúrához, ehhez is tartozik ideológia, a demokrácia teremti ezt meg. A történelem folyamán a kultúrát kimagasló tehetségek, művészek, tudósok alakították, vezették. A hagyományra alapozva építették és adták át a közösségnek. Ma a tömeg vette át az irányítást a kultúra fölött, ami tökéletesen megfelel a tömegpártoknak és nem a közösségeknek, hanem a tömegnek adják tovább. Ennek következménye a civilizáció hanyatlása – írja Falusi Márton költő, esszéíró.

Manapság a média azt sulykolja belénk, hogy „politikailag nem korrekt” identitásról, hitről beszélni, ne nyilvánítsuk ki a világnézetünket, mert azzal megsérthetünk másokat.

Ne féljünk megvallani, hogy magyarok és keresztények/keresztyének vagyunk. A történelem folyamán védőbástyái voltunk a keresztény Európának századokon át.

Gedeon egyszerű, jelentéktelen ember volt. A mi egyesületünk nem párt, nem hatalom, csak civil szervezet. Nem mi fogjuk ledönteni a nagy bálvány oltárát. De mindig meg kell tennünk azt, amire alkalmunk nyílik. Fontos a világszemléletünk átsugárzása az intézményeinkbe, és átadása a környezetünknek.

Ez a szemlélet hatja át az egyesületünket, ezért tudunk sikeresen működni és reménykedni abban, hogy nem hiába dolgozunk, döntögetjük a bálványokat, s imádkozunk a megmaradásunkért.

Nagy Margit

2. Események időrendben

Ssz.	Dátum	Esemény
1.	2015.11.14	A VMPE közgyűlése - 2015
2.	2015.11.14	TANOM: Muhi Béla: Természeti jelenségek oktatása látványosan és érdekesen
3.	2015.11.16	Áhítat a kollégiumban: Halász Dániel: Előadás: Nagy Margit: Apáczai Csere János
4.	2015.11.23	Áhítat a kollégiumban: Szilágyi Zoltán. Előadás: Az iszlám
5.	2015.11.24	Mit tudsz Torontál vármegyéről? - történelem verseny, Ürményháza
6.	2015.11.28	Gion Nándor Általános Iskolai Olvasási Verseny
7.	2015.11.30	Áhítat a kollégiumban: Baranyi László. Előadás: Muhi Béla: Emlékezés Ribár Béla akadémikusra
8.	2015.12.05	XVI. TUDOK — Vajdasági Regionális Konferencia
9.	2015.12.07	Áhítat a kollégiumban: Szilágyi Zoltán. Előadás: Az igazság evangéliuma
10.	2015.12.14	Áhítat a kollégiumban : Harmath Károly. Előadás: Karácsonyi ünnepség
11.	2016.01.08	XVII. Fizika-Kémia Általános Iskolai Tehetséggondozó Diáktábor (jan.8-10.) — Horgos
12.	2016.01.23	TANOM: Pompor Zoltán: Gyerekkönyvek és olvasóvá nevelés
13.	2016.01.30	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Elődöntő: Kispiac
14.	2016.01.30	Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny. Újvidéki területi döntő
15.	2016.02.06	Elnökségi ülés
16.	2016.02.20	TANOM: Muhi Béla: A tehetség ereje
17.	2016.02.29	Áhítat a kollégiumban: Halász Dániel. Előadás: Viola Lujza és Dulka Andor: Tudtad-e, hogy... A sokszínű Bánát I. rész. Bánát rejtett értékei
18.	2016.03.07	Áhítat a kollégiumban: Harmath Károly. Előadás: Nagy Margit: Madách Imre
19.	2016.03.11	Szólj, síp szólj! népzenei vetélkedő: jubileumi műsor
20.	2016.03.12	TIT: Kalmár László Matematikaverseny
21.	2016.03.12	TANOM: Hózsza Éva: A médiumok kereszttüzében
22.	2016.03.14	Áhítat a kollégiumban: Harmath Károly. Előadás: Zakar Péter: Március 15.
23.	2016.03.18	Külhoni Magyar Oktatási Tanácsülés
24.	2016.03.19	Sajó Károly Kárpát-medencei környezetvédelmi csapatverseny
25.	2016.03.21	Áhítat a kollégiumban és Előadás: Harmath Károly: Húsvét
26.	2016.03.24	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Elődöntő: Csonoplya

27.	2016.03.31	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Elődöntő: Ada
28.	2016.04.04	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Elődöntő: Csóka
29.	2016.04.09	Ribár Béla emlékverseny fizikából — Horgos
30.	2016.04.11	A pécsi Kosztolányi Dezső Céltársulás küldöttségének látogatása a kollégiumban
31.	2016.04.11	Áhítat a kollégiumban: Szilágyi Zoltán. Előadás: A Kosztolányi Dezső Céltársulás bemutatkozása
32.	2016.04.15	Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium látogatása az Apáczai Diákotthonban
33.	2016.04.18	Áhítat a kollégiumban: Szilágyi Zoltán. Előadás: Duka Andor. Viola Lujza: Tudtad-e, hogy... A sokszínű Bánát II. rész
34.	2016.04.23	TANOM: Tóth Anett: A részképesség-zavarokról. Újvidék
35.	2016.04.23	XXXI. Szólj. síp. szólj! népzenei vetélkedő
36.	2016.04.29	A kollégisták pécsi látogatása a Kosztolányi Dezső Céltársulás meghívására
37.	2016.05.07	Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny
38.	2016.05.08	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Elődöntő: Muzslya
39.	2016.05.09	Áhítat a kollégiumban: Szilágyi Zoltán. Előadás: Ádor Konrád: József története
40.	2016.05.14	XIV. GENIUS konferencia
41.	2016.05.14	A Szórakoztató szóra készítő anyanyelv-ápolási szemle
42.	2016.05.16	Áhítat a kollégiumban: Harmath Károly: Pünkösöd
43.	2016.05.17	XIV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál. Döntő: Csóka
44.	2016.05.19	VII. Báthory—Brassai Nemzetközi Multidiszciplináris Tudományos Konferencia — Budapest
45.	2016.05.20	Kőketánc (2 nap) Óbecse
46.	2016.05.23	Áhítat a kollégiumban: Szilányi Zoltán. Irodalmi est: Falusi Márton költővel Fehér Viktor beszélgetett
47.	2016.05.28	TANOM: Fazekasné Fenyvesi Margit: A pályaválasztás és alkotóképesség.
48.	2016.05.30	Áhítat a kollégiumban: Szilányi Zoltán. Előadás: Bíró Magyarai Töhötöm: Táltosok
49.	2016.06.07	Szórakoztató szóra készítő anyanyelv-ápolási tábor: Csonoplya (jún. 27-júl. 2)
50.	2016.06.20	Kincses Tarisznya Tábor — Nezsény (június 20-24.)
51.	2016.07.03	Erzsébet tábor: Ivói tábor középiskolásoknak (július 03-08.)
52.	2016.07.11	Apáczai Nyári Akadémia: Tanári továbbképzés a természettudományos műveltség fokozása céljából
53.	2016.07.11	Apáczai Nyári Akadémia: Történelem és magyarság, Magyar nyelvi, történelmi- és kulturális témájú továbbképzés tanároknak, osztálytanítóknak

54.	2016.07.18	Apáczai Nyári Akadémia: A fiatalok szocializációja. Pedagógusok nyári szakmai és módszertani továbbképzése
55.	2016.07.18	Apáczai Nyári Akadémia: „Tapasztald, hogy továbbadhasd!” Környezetnevelési és környezetvédelmi szakmai és módszertani továbbképzés osztálytanítók, óvónők és biológia szakos tanárok, illetve környezeti neveléssel is foglalkozó pedagógusok részére
56.	2016.07.25	Gion Nándor Általános Iskolai Olvasási Tábor (július 25-29.)
57.	2016.07.25	Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor (július 25-29.)
58.	2016.08.13	Erzsébet tábor: Zánka — Általános iskolásoknak (augusztus 13-19.)
59.	2016.08.20	Erzsébet tábor: Zánka — Általános iskolásoknak (augusztus 20-26.)
60.	2016.08.22	Maradéki anyanyelv-ápolási tábor (augusztus 22-26.)
61.	2016.09.24	TANOM: Hózsa Éva, Horváth Futó Hargita és Kulcsár Sarolta: Szövegértés és átalakuló irodalomtanítás

3. Anyanyelvápolás

3.1. Nyékincai anyanyelvápolás

2016. február-június

2015/16 iskolaév második félévében megkezdjük az anyanyelvápolást Nyékinca, a Vajdaság, Szerémségi körzetéhez tartozó szórvány faluban. A falut, mint magyar keresztény egyházközséget, az iratok szerint, 1332-ben említik először. A török pusztítást követően a XVII. században azonban már csak szerbek lakták. Horvátok 1740-körül telepedtek be a községbe, majd a XIX. században újabb csoportok csatlakoztak hozzájuk. Az itt élő magyarok nagy része Kishegyesről és Temerinből vándorolt a faluba, ami jelenleg az összlakosság tizenkét százalékát képezi.

Csoportunk korosztályilag és tudásszintjük alapján vegyes. 25 gyermek jár a foglalkozásra 3 éves kortól egészen 15 évesekig. Osztott csoportban vannak. A program tevékenységformái ének, énekes játékok, zenehallgatás, versmondás, körjátékok, állat-, naphívogatók, kifordulás-, ludas-kapus játékok. Mondókák, szólások, közmondások. A következő témaköröket dolgoztuk föl: Ez vagyok én, köszönés, testrészeim, öltözködés, család, színek, ünnepekörök, napszakok, a hét napjai, hónapok, évszakok, növények, állatok, élő-élettelen természet.

Szombatonként vannak az anyanyelv ápolási foglalkozásaink, amit elneveztünk: „Szórakoztató, szóra készítő játékorának”. A Tapasztald, hogy tovább adhasd munkaformát választottuk. A gyerekek, a felnőttek egyaránt élvezik ezeket a foglalkozásokat. Fejlődik kommunikációs készségük, könnyebben teremtenek kapcsolatot, kibontakoznak. Jórészt a drámapedagógiai módszerek lehetőségei alkalmazásának köszönve.

Oktatóink: **Szabó Gabriella, Lukács Valéria, Rác Zsolt, Tóth Lendvai Heléna, Lukács Gabriella, Brindza Ervin és Ildikó, Kraszulyák Zsolt, Ádor Konrád és Lukács Gabriella**, programfelelős.

Nyékincai anyanyelvápolás

Nyékincai anyanyelvápolás

Nyékincai anyanyelvápolás

Nyékincai anyanyelvápolás

3.2. Magyar nyelvi foglalkozások az újvidéki óvodákban: 2015/2016

A magyar nyelvi foglalkozásokat az elmúlt tanévben mi, új óvónőként először tartottuk. Nagy lelkesedéssel kezdtük munkánkat, a gyermekek is nagy örömmel fogadtak bennünket. A kitöltött kérdőívek alapján felmértük az érdekeltek létszámát, majd megalakítottuk a csoportokat. Ebben az évben is nagy volt az érdeklődés, hiszen több mint 130 gyermek vett részt az óvodás programban. Az óvodák sűrített programja, valamint a termék hiánya végett, csak egy csoportot tudtunk óvodánként alakítani. Októberben megkezdődtek a foglalkozások az újvidéki „Boldog gyermekkor” („Radosno detinjstvo”) iskoláskor előtti intézmény következő óvodáiban: Pitypang, Dunnavirág, Veseljko, Vendi és Napocska. Öt csoportot alakítottunk és csoportonként hetente kétszer tartottunk 30 perces foglalkozást. Csoportjaink korosztályilag és nyelvileg is vegyesek. Korosztályilag 3–6 éves, nyelvileg pedig vannak magyar ajkú gyerekek (kisebb létszámban), valamint szerb nyelvet beszélő gyerekek, akik nagy része vegyes házasságból származik.

Az első félévben a következő témaköröket dolgoztuk fel:

- Színek (piros, sárga, kék, zöld, lila, rózsaszín, narancssárga, barna, fekete, fehér...)
- Testrészek (fej, nyak, has, kéz, láb, szem, száj, orr, fül...)
- Öltözék (nadrág, kabát, póló, pulóver, cipő, sapka, sál, kesztyű...)
- Mesemondás
- Számok (1–10)
- Téli ünnepkörhöz fűződő fogalmak

A második félévben feldogozott témakörök:

- Állatok (vadállatok, falusi háziállatok, házi kedvencek)
- Napszakok (reggel, nappal, este), köszönések (Jó reggelt! Jó napot! Jó estét!)
- A hét napjai
- Gyümölcsök, zöldségek
- Foglalkozások
- A család (anya, apa, kisfiú, kislány, kisbaba, testvér, nagymama, nagypapa)
- Étkezés (reggeli, uzsonna, ebéd, vacsora), evőeszközök (kanál, villa, kés, tányér, pohár, csésze, kancsó)
- Az évzáró ünnepségi összefoglaló gyakorlása

Minden témakört néhány héten át dolgoztunk fel, a gyerekek érdeklődése, megjegyzése alapján. Szemléltetőeszközök segítségével mutattuk be az új témaköröket, valamint a hozzáfűződő mozgásos dalokkal, játékokkal igyekez-

tünk felkelteni az új óvodások érdeklődését, a magyar nyelvi foglalkozásban, a korábbi tanévben résztvevő gyerekeknél pedig, megerősíteni a már elsajátított szavakat, fogalmakat, és ezeket bővíteni újakkal. Az idén is matricákkal jutalmaztunk minden elsajátított szót, dalt. A gyerekeket ez igen motiválta. Nagy örömmel mutogatták a szülőknek az újonnan megszerzett képecskéket, egyes gyerekek albumokba sorakoztatták ezeket. Szerepjátékokat is játszottunk a gyerekekkel egy-egy fogalomkör elsajátítása után. Ilyenkor gyakoroltuk a kommunikációt is (boltost játszottunk, köszöntünk, kértünk, számoltunk...)

A gyerekek a következő mondókákat, dalokat, meséket, kiszámolókat sajtátították el: Itt a szemem, itt a szám; Fejem, vállam; Ilyen nagy az óriás; Szerbusztok gyerekek; Itt vagyunk, jó nekünk; Előre a kezedet; Ha jó a kedved; Számoló dal; Mikulás, kedves Mikulás; Mókuska mókuska; Nád a házam teteje; Ugrál az ágyon öt kicsi majom; Az ici pici pókszi; Borsót főztem; Megy a labda vándor útra; Apóka és a répa; A három kismalac; Egy, kettő, három, négy; Ecc-pecc kimehetsz. Továbbá, matrica és zene segítségével tánc és móka által új fogalmakat, kifejezéseket sajtátítottak el a gyermekek.

Minden, kisdíák nagy érdeklődéssel, lelkesedéssel vett részt az aktivitásokban. Türelmetlenül várták, mi újat fogunk tanulni. Az idősebb gyerekek segítőkészek a fiatalabb pajtásaikkal szemben.

Az idei tanév végén is megszerveztük a hagyományos nyilvános órát. Ezzel a szülők belátást nyertek abba, amit a gyermekeik tanultak az év folyamán. A szülőktől pozitív visszajelzéseket kaptunk, sokan számoltak be arról, hogy gyerekük otthon sokat énekel, számol, beszél., magyar nyelven. Ez nekünk sokat jelent minden további munkánkban, és arra motivál, hogy ne adjuk fel a harcot a magyar nyelv megőrzéséért.

Óvónők: Vorkapity Gubik Krisztina, Kovács Csilla

3.3. Óvodai program – Nagybecskerek 2015/16

Az óvodákban, immár ötödik éve, nagy örömmel kezdtük meg a foglalkozásokat. A kiosztott és kitöltött kérdőívek alapján felmértük az érdeklődők létszámát, és csoportokat alakítottunk. Továbbra is hetente két alkalommal tartjuk az órákat, öt csoportban dolgozunk, amelyek 15-20 főből állnak. A Hófehérke, Tücsök és Tündérke óvoda ad otthont az anyanyelvápolásnak. A programokat korosztály szerint alkalmazzuk.

A mondókák, játékok szerint: ölbe vevős, cirógatók, tapsolók, ujj- és tenyérjátékok. Ezek nagy szerepet játszanak az érzelmi kötődés kialakulásában. 5 éves kortól a mondókák közül a kiszámolók, a páros fordulók adják a zenei nevelés jelentős részét. A kiszámolók segítik az igazságos döntésre törekvést és a konfliktusok megelőzését. Minden játék megköveteli a testi vagy szellemi

nekirugaszkodást, a győzelmi vágyat, vele együtt azt is, hogy semmiféle vere-séget ne fogadjunk el véglegesnek.

A népi dalos játékok: állathívogatók, naphívogatók, esővárók, játékrá-hívogatók, amelyek elsősorban a 3-4 évesek zenei anyagát képezik. A leánykérők, kifordulós játékok, ludas-kapus játékok, küzdő-, sorjátékok az 5-8 éves koros-ztály játécai. A gyerekekkel Lukács Gabriella és Rácz Róbert foglalkozik.

Játékkal kezdjük az életünket, a világgal való ismerkedésünket, hozzátar-tozik mindennapi életünkhöz, mint az étkezés, a gondolkodás vagy a csele-kedet.

Különböző témakörökben dolgozunk, esetenként két-három héten át: Színek; Ez vagyok én; A család; Testrészek; Öltözék; Mesemondás; Szavalás; Dráma; Számok; Évszakok; Ünnepekörök; Állatok; Növények; Napszakok; A hét napjai; Hónapok; Gyümölcsök; Étkezés...

Nagyon sok szerepjátékot tanultak meg a gyerekek, egy-egy ünnep vagy megemlékezési műsor keretén belül. Egy-egy fogalomkör elsajátítása után bemutatóra is sor kerül. Azt tapasztaljuk, hogy az óvodában elkezdett ma-gyar nyelv tanítása (még ha idegen nyelvként is) fejleszti személyiségüket. A cselekvéstanulás alapjait képezik, bővítik, és jó irányba fejlesztik az erkölcsi íté-lőképességüket, formálódik a jellemük, nő az önállósodásra való készségük, szerepük van az akarati és erkölcsi tulajdonságok kialakításában. Bízunk ab-ban, hogy ezek a kis nebulók a magyar nyelven való iskolai oktatásban tovább vihetik, alkalmazhatják és fejleszthetik tudásukat.

Lukács Gabriella, az óvodai program felelőse

3.4. XXII. Szórakoztató Szóra Készítő Szemle: Újvidék, 2016. május 14.

A Szórakoztató szóra készítő anyanyelv-ápolási program célja a magyar nyelv ápolása, sikerélmény biztosítása a fellépés alkalmával, a nemzeti azonos-ságtudat erősítése a szórványban. Résztvevői közül a legjobbak a szemlén mu-tatják be tudásukat. Verseket, meséket mondanak, jeleneteket, nyelvi játékokat mutatnak be. A legkiválóbb gyerekek számára nyaranta tábort szervezünk. A gyerekek az anyanyelv tanulása mellett a magyar történelem eseményeivel is megismerkednek, megszokják, hogy együtt szórakozzanak, műsorokat készít-senek.

Idén tizenhárom csoport képviselői léptek fel az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskolában. A szemle, illetve a program résztvevői idén részt ve-hetnek a hazai Szórakoztató szóra készítő anyanyelv-ápolási táborban, a Kincses Tarisznya hagyományápolási táborban és Magyarországon, Zánkán az Erzsébet táborban.

A program a következő volt:

1. Erzsébetlak: Búcsú az óvodától (Fölkészítő: **Mijatov Irén**)
2. Surján: Tél (Fölkészítő: **Molnár Urbán Éva**)
3. Bóka: Tél (Fölkészítő: **Molnár Urbán Éva**)
4. Nezsény: A szeretetről (Fölkészítő: **Ábel Kornélia**)
5. Beodra: Tavaszi versösszeállítás (Fölkészítő: **Dulka Gyöngyi**)
6. Homokrév: Tavaszi versösszeállítás (Fölkészítő: **Szirák Katalin**)
7. Ürményháza: Versösszeállítás ősztől tavaszig (Fölkészítő: **Viola Lujza**)
8. Módos: Kovács Jolánka: A hat cica (Fölkészítő: **Moni Lída**)
9. Nemesmilitics: Versösszeállítás (Fölkészítő: **Szabó Márta**)
10. Csonoplya: La Fontaine: A tücsök és a hangya (Fölkészítő: **Krizsán Valéria**)
11. Nagybecskereki Oktatási Központ: Díjnyertes versek (Fölkészítő: **Lukács Gabriella**)
12. Magyarittabé: Az elvetett magtól a kenyérig (Fölkészítő: **Petes Erzsébet**)
13. Tamásfalva: Mondókák, locsoló versek és népdalok (Fölkészítő: **Szarka Edit**)

Viola Lujza, a Szórakoztató szóra készítő anyanyelv-ápolási program szakmai vezetője

4. TANOM – Évközi pedagógus-továbbképzés

4.1. Az anyanyelv-ápolási program előadásai

A TANOM képzések első órája az anyanyelv-ápolóké.

Az elmúlt iskolaévben az évi terv meghozatala, az aktuális helyzetjelentések, problémák-örömök megbeszélésén kívül néhány előadásra is sor került.

Az októberi *Kutyás-macskás* címet viselő továbbképzésre a házi kedvencekkel kapcsolatos találós kérdéseket, verseket, népi mondókákat, kiszámolókat, meséket, szólásokat és közmondásokat, dalokat, valamint játékokat, és a kutyával, ill. macskával kapcsolatos internetes oldalakat gyűjtöttem össze. Elsősorban a kicsikkel és a magyart kezdő szinten beszélőkkel dolgozók vehetik nagy hasznát az anyagnak.

Két alkalommal (januárban és februárban) különböző dokumentumszövegekkel ismerkedtünk. Plakátokat, meghívókat, recepteket, menetrendeket, ismertetőket dolgoztunk föl. Valamennyi szöveg egy-egy példányát elvitelre megkapták az anyanyelv-ápolók. A szövegértés fejlesztése volt a cél, a magyarul jól, és aránylag jól tudó gyerekek körében.

A márciusi találkozón *A magyar nyelv titkai és törvényei* című előadást hallhatták a jelenlévők. Kiss Dénes írásai alapján anyanyelvünk érdekességeire hívtam föl a figyelmet, néhány videóval gazdagítva és alátámasztva a rendhagyó elméletet: „Olyan a nyelvünk, mintha a Marsról hozták volna. Lényeges tulajdonságait tekintve eltér a világ legtöbb nyelvétől.”

A *Nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés* I. része az *Illem* alcímet viselte. A köszönés, bemutatkozás, megszólítás, tegeződés, magázódás, beszélgetés, telefonálás és az iskolai illemszabályok kerültek áttekintésre. Gyakorlatokat is kaptak az anyanyelv-ápolók, olyan egyszerű nyelvi és kommunikációs feladatokat, amelyeket a magyarul kevésbé jól beszélő gyerekekkel is el tudnak végeztetni a csoportjukban.

Az előadás második része a 2016/17-es iskolaévben valósul majd meg.

A *Suliszínház Fesztiválon* és a *Szórákoztató Szóra Készítő Szemlén* való részvétel az anyanyelv-ápolók kötelező feladatai közé tartozik. Mindkét rendezvény után megbeszélést tartottunk, és értékeltük az előadásokat, illetve az év folyamán elért eredményeket.

A múlt évben is szerves része volt a továbbképzéseknek egy-egy nyelvi érdekesség, nyelvi játék. Szó volt a következőkről: *Ki hogyan beszél? Olvasd végig – betűcserés*, *Turkovics Gyíbor: Széli táncok*, *Ki hogyan hal meg? Bencze Imre: Édes, ékes apanyelvünk* 1. és 2. Valamennyi szöveg a szókincsbővítést szolgálja.

Az anyanyelv-ápolók nagy része rendszeresen látogatja a továbbképzéseket.

Mgr. Viola Lujza,
az anyanyelv-ápolási program vezetője

4.2. Szendrő, Szabács, Jajca, Történelmi-irodalmi összefoglalások – Multimédiás lehetőségek az oktatásban

2015. október 17.

Az előadást **Dulka Andor** és **Viola Lujza** közösen tartották Történelmi-irodalmi összefoglalások – Multimédiás lehetőségek az oktatásban címmel. Három délvidéki vár történelmi- és irodalmi hátterét ismerhettük meg. Az előadók arra szeretnék volna felhívni a pedagógusok figyelmét, hogy hogyan lehet minél színesebben és színvonalasan órát tartani gyerekeknek, a mai korszerű technológia segítségével. Sokkal könnyebb lekötni a diákok figyelmét, ha a tananyagot dokumentumfilm, ill. animációs film egészíti ki. A tanárok és a gyerekek helyzetét is megkönnyíti. Tanulhatóbbá válik a tananyag.

Három várnak a történetét ismerhették meg a pedagógusok: Szendrő (Smederevo), Szabács (Šabac) és Jajca. Dulka Andor ismertette a várak történelmi hátterét, Lujza tanárnő pedig bemutatta, hogyan jelennek meg az irodalomban, kik és hogyan írtak róluk. E váraknak Igen széleskörű irodalma van: krónikák, mondák, regények, filmek örökítik meg a történetüket.

Kraszulyák Orsolya

4.3. Természeti jelenségek oktatása látványosan és érdekesen

2015. november 14.

Az előadó, **Muhi Béla** fizika szakos tanár hangsúlyozta a természettudományok komplex módon való oktatásának fontosságát. A kölcsönhatások észrevétele, megfigyelése, majd tudományos magyarázata fokozza a diákok tudományos érdeklődését. Látványos, gyakorlati példák bemutatásával kell felkelteni a gyermekek figyelmét. Egyszerű hétköznapi tárgyak használatával vezethető be egy-egy témakör fizikából. Könnyen beszerezhető vagy elkészíthető játékszerekkel mutatta be, hogy a rugalmasság, a gravitációs energia, a súrlódás magyarázható érthetően és élvezetesen is – pl. a súrlódást egy zsinegen felfelé kúszó katicabogár segítségével demonstrálta.

Kanyó Anikó frissen végzett vegyészhallgató látványos kémiai reakciókat mutatott be a résztvevő pedagógusoknak. A szódabikarbóna és ecet vegyítésével keletkező széndioxid jelenlétét lufi és égő gyertya segítségével bizonyította. „Vulkánkitörést” is láthattunk, melyet ecetsav, szódabikarbóna és ételszíne-

zék segítségével idézett elő. A résztvevők lankadatlan figyelemmel kísérték a bemutatást, és az előadás végén közelről is megsejlelték a kísérleteket és felszereléseket.

Bertalan Zsuzsa

4.4. Gyerekkönyvek és olvasóvá nevelés

2016. január 23-án **Pompor Zoltán** tartott előadást a Gyerekkönyvek és olvasóvá nevelés címmel.

Az előadás első felében azokat a problémákat taglalták, hogy a mai fiatalok miért olvasnak olyan keveset. Sajnos elég sok probléma hangzott el, részben azért, mert itthon nehéz magyar nyelvű könyvekhez jutni, másrészt az internet elvonja a fiatalok figyelmét.

Először is tisztáznunk kell, hogy miért olvasunk, mikor olvasunk, és mit olvasunk. Csak aztán tudjuk eldönteni, hogy milyen könyvet adunk a gyermekek kezébe. Egész korán el kell kezdeni az olvasásra való nevelést. Már az anyaméhben való kisbabának felolvasást tarthatunk. Szépen, fokozatosan kell rávenni a gyerekeket. Fontos, hogy minél játékosabb, érdekesebb legyen az olvasás.

Nem csak szépirodalmi szövegeket kell olvasni, más felé is ki kell tekintelnünk, más tudományágak felé. Így is a tudásunkat bővítjük. Tudni kell olvasni, sajnos sok ember nem érti, hogy mit olvasott, nincs elegendő tudása hozzá. Egyrészt ezért is kell időben foglalkozni ezzel a problémával. Fontos dolog a család hatása, de ha a szülő nem foglalkozik eleget a gyerekekkel, akkor ez a pedagógus feladata. Ugyanakkor bevonhatjuk a szülőket is.

Az előadás második felében erre a problémára kerestük a megoldást. Csoportokra tagolódtunk, és közösen kerestük a helyes megoldást. Nagyon sok jó meglátás született. Érdekesé kell tenni az olvasást, hogy szenvedéllyé váljon. Versenyeket, kisebb vetélkedőket kell szervezni, így a győzelem felé vezető út fogja őket motiválni. Társaságban is lehet olvasni, kisebb gyerekekkel könyvborítót is készíthetünk. Arra kell törekednünk, hogy minél jobban lekössük a figyelmüket. Így elérhetjük, hogy megkedveljék a könyveket és az olvasást.

Kraszulyák Orsolya

4.5. A tehetség ereje: 2016. február 20.

Muhi Béla fizikatanár a tehetség fontosságáról beszélt, kitért arra, hogy hogyan szűrhetők ki a tehetségek, és milyen szerepe van ebben a társadalomnak. Előadásában olyan látványos fizikai kísérleteket ismertetett, amit a pedagógu-

sok könnyedén elsajátíthatnak, és fel tudnak használni az oktatásban. **Kanyó Anikó** vegyész kémiai kísérleteket mutatott be. Kísérletei olyan összetevőkből álltak, amelyek megtalálhatók minden háztartásban, könnyen beszerezhetők, veszélytelenek. Az előadáson bemutatott kísérletek leírását minden pedagógus megkapta.

A látványos kísérletek célja, hogy fokozza az érdeklődést a diákokban. Ha elég nagy az érdeklődés egy téma iránt, az elindíthat egy folyamatot, amelynek során kibontakozhat a tehetség. Nem elég csupán, ha valaki tehetséges, a társadalomnak és a környezetnek kell szavatolnia az előrehaladásának, a fejlődésének a lehetőségét. A környezeti „tehetség” alatt azokat az intézményeket, pedagógusokat, szülőket érti, akik felismerik a tehetséget és támogatják. A legfontosabb a tehetség kibontakozásában a munka és az akarat.

A továbbképzés gyakorlati részében egy keresztrejtvényt kellett kitölteni, amely fizikai-kémiai megoldásokra épült, így a tanuló játékosan frissítheti fel tudását és egyben új dolgokat is tanulhat. Az előadó ismertette gamifikáció módszerét, melynek lényege a játékos tanulás.

Muhi Béla az előadás lezárásaként megfogalmazta, hogy az számít tehetségnek, aki képes új, hasznos dolgokat létrehozni. Nélkülözhetetlen a tehetségek támogatása és útmutatása. Ennek helyszínei a tehetséggondozó táborok, versenyek.

Szögi Henrietta

4.6. Médiumok keresztműzében

2016. március 12.

Dr. Hózsza Éva, egyetemi tanárnó előadásában a médiumok fontosságáról, és azok értelmezési lehetőségeiről beszélt. A médium szónak számos jelentése van, jelen kontextusban közvetítést, közvetettséget jelent az irodalomban.

Az önéletrajznak fontos közvetítő szerepe van a befogadó és a műalkotás között. Sokszor egy író, költő önéletrajzából olyan fontos mozzanatokat ismerhetünk meg, amely könnyebbé teheti a mű megértését. Régebben ellenezték az önéletrajz tanítását, a tankönyvek sablonszerű önéletrajzokat tartalmaztak jellegtelen információkkal, csak az irodalmi alkotást vélték fontosnak. Ma már ezt a nézetet a szakemberek elvetik; a pszichohistoria és a pszichobiográfia eredményei bebizonyították, hogy az önéletrajz tanítása fontos a mű megértésének szempontjából.

Az előadás második része gyakorlati jellegű volt. A pedagógusok olyan szövegeket kaptak, amelyekben a médiumok új értelmezési lehetőségként foghatók fel. Az előadó kiemelte a gyermekirodalmat. Sokszor egy mese vagy vers olyan mediális elemeket tartalmaz, amit csak a felnőttek vesznek észre. Egy versnél médium lehet a tipográfia, kis- és nagybetű játékos használata,

zárójeles megjegyzések stb. A szövegben fontos odafigyelni a tárgypoétikára, test reprezentációkra és metatextusokra. Minden médium egy újfajta olvasási lehetőséget rejt magában.

Szögi Henrietta

4.7. A részképesség zavarokról

2016. április 23.

Tóth Anett (közoktatási szakértő, szaktanácsadó) előadásában szó volt az iskolakezdés nehézségeiről, a tanulási zavarokról, a helytelen ceruzafogásról, a fejlesztőpedagógiai munkáról, a tanulási zavar megsegítéséről, a mozgás jelentőségéről és különféle terápiás megoldásokról. Láthattunk filmeket, fotókat a magyarországi fejlesztőpedagógiai munkáról.

Azokkal a gyerekekkel foglalkoztunk, akik különböző problémákkal küzdenek az iskolában. Ezek előjelei már óvodáskorban is jelentkezhetnek. Erre a problémára kerestük a megoldást. Ez a három tanulási zavar szokott leginkább jelentkezni a gyerekek körében: diszlexia – olvasás és helyesírás elsajátításának zavarai, diszgráfia – írászavar, diszkalkulia – számolászavar. Iskolakezdés előtt szükséges megvizsgálni minden gyereket, hogy megtudjuk, elég iskolaérett-e? Ha probléma jelentkezik a gyerek(ek)nél, akkor külön erre a jelenségre szakosodott pedagógus foglalkozik a gyerekekkel, hogy minél előbb kiküszöbölhessék a problémát, és felzárkózhassanak az iskolába induló gyermekek. A szülői gondozásnak is nagyon fontos szerepe van, mert nem csak az iskolában kell a gyerekekkel foglalkozni, hanem otthon is.

Sajnos nálunk kevésbé foglalkoznak ezzel a problémával, így a magyarországi eljárásokat ismerhettük meg, hogy ilyen helyzetben mi a teendő. Különböző terápiákkal (pl. Ayres, Sindelar, Meixner... terápia) az időben elkezdett fejlesztéssel lehet segíteni ezeken a gondokon.

Eddig nálunk csak az alsó tagozat előtt mérik fel a diákok képességszintjét, ám Magyarországon akár minden évfolyamon. Sok gyerek még nem elég érett arra, hogy felső tagozatba járjon. Hogy ezeket a problémákat elkerüljük, mindenképp ajánlott a mozgás, a fejlesztőpedagógiai megsegítés. Ajánlott különféle sportfoglalkozáson való részvétel. (pl. a szem–kéz koordináció fejlesztésére a kosárlabda a legmegfelelőbb), mert így fizikailag és pszichikailag is jobban fejlődnek. Budapesten pár éve nyílt meg a Tarzan Park, ami nagyon jó lehetőséget biztosít a gyermekek számára. Az iskolások az élménypark játékszigetein egy időben szórakoznak és fejlesztik a motoros képességeiket is.

Az elmúlt továbbképzésen rövid betekintést nyerhettünk, hogy hogyan foglalkozhatunk még a gyerekekkel, és milyen mozgás és részképesség fejlesztő terápiákkal lehetünk a segítségükre.

Kraszulyák Orsolya

4.8. A beilleszkedési zavarok kezelési lehetőségeinek bővítése

2016. május 28.

2016. május 28-án újra megrendezésre került, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete által szervezett, TANOM továbbképzés, az Apáczai Diákotthon lánykollégiumában. Egy olyan nagyszerű előadót hallgathattak pedagógusaink, aki már évtizedek óta főként a Szegedi Kutatóegyetemen gyümölcsözőteti munkáját. **Fazekasné Dr. Fenyvesi Margit** főiskolai tanár első alkalommal járt itt Vajdaságban, ezáltal szebbé és tanulságossá téve egy szombati napunkat.

A központi téma, amely a mai világban kiváltképp aktuális: A beilleszkedési zavarok kezelési lehetőségeinek bővítése. Ezen belül pedig a hiperaktivitás és a magatartászavar kérdésköre – volt. Előadásának elején, a bemutatójában kitért a XXI. században, az oktatási rendszerben történő változásokra. Egykoron a diákok még tudták, mi a fegyelem, illetve a tisztelet, mára ez egészen megváltozott. Ahogy Fenyvesi Margit előadónő fogalmazott: elvették az iskola tekintélyét, a testi fegyelmezés, illetőleg a kizárás lehetőségét. Egyszóval elvették az iskola és a pedagógus presztízsét, ezáltal marad a saját magunk által kivívott tekintély, ami valljuk be, a mai világban elég nehéz feladat egy tanár számára. A magatartászavar kezelése nagymértékben függ attól, hogy a pedagógus kihívásnak vagy tragédiának veszi a nevelhetetlen gyereket.

Előadónk ezután áttért a hiperaktivitás és a magatartászavar különbségeinek tárgyalására. Elmondta, hogy a hiperaktivitás lehet öröklött, vagy szerzett viselkedés, még a magatartászavart a környezeti hatások alakítják ki. A hiperaktivitás és a magatartászavar különböző megnyilvánulásairól, tüneteiről, alapelveiről mesélt, hogy hogyan kell bánnunk az efféle viselkedéssel küszködő gyerekekkel, mit kell tennünk, ha ilyen diákokkal találkozunk. Szóba került még, hogy milyen tanulási zavarral küszködnek, s hogy ezeket hogyan lehet kiküszöbölni. Példák sorozataival árasztott el minket, mellyel érdekessé és színesebbé tette ezt az összejövetelt.

Később a Kezelhetetlen gyerekek c. dokumentumfilm tette különlegesebbé a nap előadását, amelyben hiperaktív gyerekek magatartászavarairól kaphatunk egy általános képet, s amely jól tükrözte e viselkedés teljes megnyilvánulását. A filmben e gyerekek kezelését láthattuk, azokét, akiknek a szülei kértek segítséget az erre szakosodott nevelőktől. Bebizonyosodott az, amiben sokan talán nem hisznek: a hiperaktivitással küszködő gyerek – kellő kitartással és türelemmel – igenis kezelhető. Láthattuk, hogy a változás már a hetedik hét után észrevehető, s azt a következtetést vontuk le, hogy alkalmazkodni kell a gyerekekhez, s ha jó kezelést kapnak, sikereket érhetünk el. Folyamatosan elismerésre van szükségük, mint szóbeli, nonverbális, tárgyi, közösségi elismerésre, s a jutalom az érdemjegy (például egy jutalomzseton vagy akár egy piros

pont). Szépen, lassan s folyamatosan, kellő kitartással bizony sikeres eredményeket lehet elérni. Ez a kulcsfogalma, valamint üzenete ennek a filmnek.

Fazekasné Dr. Fenyvesi Margit felettébb jó példákkal (átélt példákkal) és tanácsokkal látta el pedagógusainkat, közösen megbeszélték eddigi tapasztalataikat, véleményeiket e téren. Az előadás végén pedig megtanulhatták még a magatartászavar mérését is egy kérdőív formájában, amelyet bármikor tudnak majd alkalmazni az iskolai tanításuk alatt.

Dér Dianna

4.9. Szövegértés és átalakuló irodalomtanítás

2016. szeptember 24-én kezdődött meg az idei tanév TANOM továbbképzés-sorozata. **Kulcsár Sarolta** (az Újvidéki Egyetem doktori hallgatója), **Dr. Hózsá Éva** (Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanára) és **Dr. Horváth Futó Hargita** (Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék tanára) közösen tartottak előadást, Szövegértés és átalakuló irodalomtanítás címmel. Most is telt ház fogadta az előadó tanárokat.

Kulcsár Sarolta előadásában bemutatta, hogy milyen módszerekkel tudjuk a diákokat a tanulásra, az olvasásra, az órákon való odafigyelésre serkenteni. Ki kell használni a világháló nyújtotta lehetőségeket, új módszereket kell beiktatni a tanításba. Különböző gyakorlatokat kell alkalmazni, amivel biztos sikert várhatunk. Összehasonlító módszereket is használhatunk (pl. zene és irodalom, képzőművészet és irodalom). Nagyon fontos az empátia szerepe az oktatásban és a nevelésben. Megismertetni a kortárs irodalmat a diákokkal. Az előadása végén több művet is ismertetett, amelyek segítséget nyújtanak a tanításban.

A továbbképzést Hózsá Éva tanárnő folytatta, aki már nem csak az óvodásoknak és az alsó tagozatos diákoknak a tanítási módszerére tért ki, hanem az idősebb diákokéra is. Több könyvet is bemutatott, és elmagyarázta, hogyan és mire hívjuk fel a gyermekek figyelmét, amikor egy új könyvet olvasnak. Elmondta, hogy az illusztrációknak, a különböző szimbólumoknak fontos a jelentőségük. A motívumokra is hangsúlyt kell fektetni. Hózsá tanárnő is a kortárs irodalom szükségességéről beszélt, nem elég csak a „hagyományos” irodalmat ismerni. 2015-ben jelent meg a XII. Magyar helyesírási szabályzat, amely sok változást hozott, és számos módosítást von maga után. Ennek a következményeiről is elbeszélgetett az előadónk a hallgatósággal.

A harmadik előadást Horváth Futó Hargita tartotta, Interaktív- reflektív technikák a magyar órán címmel. Az előadás első részében a technika nagyon gyors fejlődéséről volt szó, így nekünk is alkalmazkodnunk kell hozzá. Ezért, ha adottak a lehetőségek, akkor a gyermekektől ne csak papír formájában kér-

jük a feladatokat, hanem elektronikus formában is. Ma már a számítógép kezelésének az ismerete szükséges, így időben meg kell taníttatni a gyermekekkel a számítógépes írást. Nagyon fontos hogy helyesen kezeljük a szövegszerkesztő programokat. A tanárnő ismertette velünk a leginkább előforduló helyesírási hibákat, és arra is felhívta a figyelmünket, hogyan kerüljük el ezeket.

Kraszulyák Orsolya

Horváth Futó Hargita

Hózsza Éva

Kulcsár Sarolta

TANOM pedagógus-továbbképzés – előadók

*Fazekasné Fenyvesi
Margit*

Pompor Zoltán

Tóth Anett

TANOM – előadók

TANOM pedagógus – továbbképzés

5. XVI. Apáczai Nyári Akadémia

Közel két évtizeddel ezelőtt kezdődtek, Dr. Ribár Béla és Muhi Béla szervezésében, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének természettudományos tanári továbbképzései. Kezdetben az Újvidéki Egyetem Természettudományi Karán, majd egy általános iskola helységeiben, míg végül a Čirpanov utcában időközben felújított épületünkben állandósultak. Az anyaországi Apáczai Közalapítvány hathatós támogatásainak köszönve megnyitottuk az Apáczai Diákotthon, és 2001 júliusától itt kapott állandó helyet az Apáczai Nyári Akadémia (ANYA) is. Az elnevezés Apáczai Csere János 17. századi gondolkodóra, a magyar művelődés, tudományosság és nevelésügy úttörőjére utal, aki mintegy 360 évvel ezelőtt jelentette meg az európai és sajátosan magyar kultúrát közvetítő nagyszerű munkáját, a Magyar Encyclopaediát.

Az Apáczai Nyári Akadémia sikeréhez hozzájárult az is, hogy a Diákotthonban, a látogatók rendelkezésére álltak a számítógépek, valamint a gazdagon felszerelt könyvtár. A továbbképzés befejezésekor mindegyik résztvevő látogatási tanúsítványt kapott a szakmai képzésről. Az előadóktól nyomtatványokat és elektronikus anyagokat lehetett kapni, amelyeket a helyszínen sokszorosítottak. Az előadásokról, a gyakorlatokról, a műhelymunkákról és egyéb foglalkozásokról videofelvételek készültek, a résztvevők utólag is igényelhetnek ezekből. A továbbképzésről hírek, információk, interjúk jelentek meg a tömegtájékoztató eszközökben. A www.fokusz.info ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő portálunk Tanítástan című rovatában, illetve a VMPE honlapján közlünk képes beszámolót. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete jó osztályzatot

Az ANYA szakmai szervezői

Dulka Andor

Bertalan Zsuzsanna

Muhi Béla

Muhi H. Gabriella

ANYA megnyitón fellépett diákok

*Rácz Roberto hegedűszakos
egyetemista*

*Szedlár Ágnes egyetemi hallgató
szavalása*

kapott az elszállásolás, és az étkezés biztosításáért, valamint, hogy a szükséges műszaki eszközökkel is segítette ezt a hagyományos rendezvényt.

A képgyűjtemény itt található meg:

Az ANYA témái:

1. 2016. július 11-15. Természettudományi szekció, Fizika-kémia-biológia tanári és osztálytanítói továbbképzés a természettudományos műveltség fokozása céljából. Főszervező: **Muhi Béla**
2. 2016. július 11-15. Történelem és magyarság, Magyar nyelvi, történelmi- és kulturális témájú továbbképzés tanároknak, osztálytanítóknak. Főszervező: **Dulka Andor**
3. 2016. július 18-22. Osztályfőnöki program-Pszichológiai-pedagógiai továbbképzés tanároknak, osztálytanítóknak. Főszervező: **Muhi Horváth Gabriella**
4. 2016. július 18-22. „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”- Környezetnevelési és környezetvédelmi szakmai és módszertani továbbképzés osztálytanítók, óvónők és biológia szakos tanárok, illetve környezeti neveléssel is foglalkozó pedagógusok részére. Főszervező: **Bertalan Zsuzsanna**

5.1. Tanári továbbképzés a természettudományos műveltség fokozása céljából: (Újvidék – 2016. július 11-15.)

A természettudományi továbbképzést elsősorban a fizika, a kémia, a biológia szakos tanárok, valamint az osztálytanítók részére szerveztük meg. Az idei ANYA programjában feldolgozott témák iránt igen nagy érdeklődést mutattak

a résztvevők. A kitöltött kérdőívek feldolgozása során kiderült: az előadók és a továbbképzésben részvevő pedagógusok is magasra értékelték a felmutatott teljesítményt, a képzés hozadékát. Az iskolai természettudományos tananyagokat kiegészítő témakörök mellett szerepelt itt tehetséggondozás, természetvédelem, kutatás és fejlesztés, kísérlet és megfigyelés stb. Szakkönyvekkel, tankönyvekkel, elektronikus tananyagokkal ismerkedtek meg a látogatók. A Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács oktatási jellegű kiadványaiból lehetett elvinni.

Az ANYA szervezői hagyományosan kulturális jellegű és kapcsolatépítő programokat is beiktatnak. A természettudományi szekció esetében ezúttal a következők realizálódtak: társas estek, újvidéki belvárosi körséta, szakmai kirándulás Törökbecsére, a Sósopó természetvédelmi területre, az Aracsi puszta templom meglátogatása, megtekintettük a római sáncokat is. A helyszínen mindenhol szakmai és történelmi jellegű ismertető hangzott el.

A XVI. Apáczai Nyári Akadémia természettudományi szekciójának programja ezúttal is igen tartalmasnak bizonyult. Az ünnepélyes jellegű megnyitón **Baranyi László** katolikus lelkész beszéde hangzott el, és áldását adta a rendezvényre. **A Szedlár Ágnes** egyetemi hallgató alkalomhoz illő költeményt olvasott fel. **Muhi Béla** főszervező ismertette a részletes programot.

Az ötnapos rendezvény előadásai és foglalkozásai sorrendben a következők voltak:

További programok: **Dr. Róka András**, főiskolai docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Fizikai Kémiai Tanszék, Budapest: „*Kalózkémia*” (Tudományos szórakoztató, alapvetően az égéssel kapcsolatos jelenségek összefoglalása kísérletekkel). **Dr. Borsos Éva**, egyetemi docens, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka: *Mikrobák az ember szolgálatában* (Előadás és gyakorlat. Sajtókészítés.) **Radnai Teréz, Nagyistván Zsolt** területi képviselők: *A szegedi Mozaik Kiadó nyomtatott és elektronikus kiadványainak, szoftvereinek a bemutatása*. Az ebédszünet utáni tevékenységek: **Dr. Borsos Éva**: *Mikrobiológia gyakorlatok* (Gyakorlati foglalkozás. Sajtókészítés eredményének a megköstölése. Kísérletek gombával, élesztővel, a DNS kiválasztása...). Délutáni program: **Dr. Róka András**: *Új jégkorszak (?): Az időjárást befolyásoló, a klímaváltozáshoz tartozó folyamatok a légkörben*. (Előadás és gyakorlat). Vacsora után társas estre került sor: ismerkedés, iskolai élmények felidézése, stb.

Kedden volt a második munkanap. **Dr. Róka András**: *A szeretet és gyűlölet elve* (Szórakoztató reakciókinetika, kísérletekkel). **Dr. Lengyel László**, a Szent István Egyetem zentai konzultációs központjának a vezetője és **Kulcsár Sarolta**, a Pro Scientia Naturae Alapítvány projektmenedzsere: *Alternatív növények a gazdaságban és a néphagyományokban* (Előadás és gyakorlat). **Dr. Róka András**: *A bioszféra legfontosabb reakciói* (Kalvin-ciklus a kémia oldaláról. Előadás és gyakorlat). Ebéd után pihenés volt, majd 17.00 órától **Kanyó Anikó** fiatal kémikus és **Muhi Béla** újvidéki fizikus, a Szent István Egyetem konzu-

lens tanára: *Játékos kísérletek fizikából és kémiából* (Gyakorlat). Utána **Härtlein Károly**, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Fizikai Intézet, tanszéki mérnök, mestertanár: *Kedvenc fizikai kísérleteim*. (Gyakorlat)

A szerdai nap programjai a következők voltak. **Dr. Róka András**: *Az életerő trükkjei* (A reakciókinetika kiterjesztése a biológiai energiatermelésre. Előadás kísérletekkel). **Dr. Molnár Miklós**, ny. egyetemi docens, Szeged: *A praxinoszkóp, a Dürer-oszlop és társai* (Mozgóképtörténet egy kis fizikával fűszerezve). **Dr. Kopasz Katalin**, tudományos munkatárs, Szegedi Tudományegyetem Optikai és Kvantumelektronikai Tanszék: *Készítsünk optikai kísérleti eszközöket!* (Elmélet és gyakorlat). **Dr. Szalai Tamás**, csillagász, tudományos munkatárs, Szegedi Tudományegyetem: *Tanulói projektötletek a Mars-kutatás kapcsán*. (Előadás). A délutáni program: **Szabados Klára**, a Tartományi Természetvédelmi Intézet szakmunkatársa, a Szent István Egyetem konzulens tanára: *Sóskopó és a római sáncok*. (Előadás, szemléltetés). **Härtlein Károly**: *Látványos kísérletek fizikából*. (Gyakorlat)

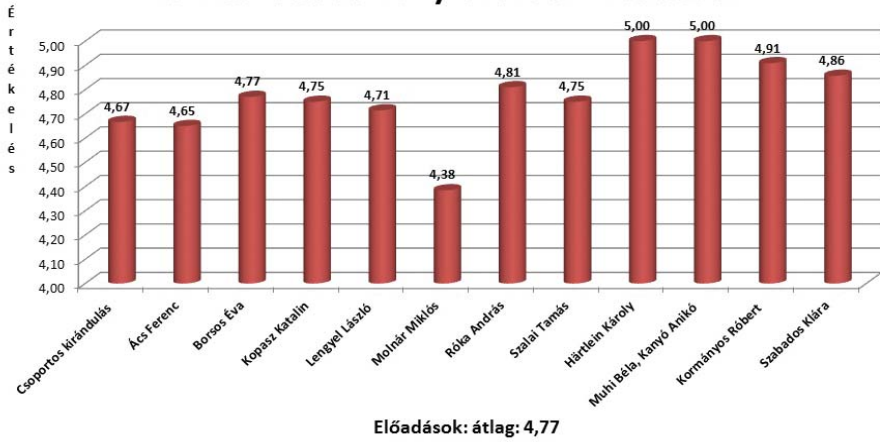
Csütörtökön került sor a csoportos kirándulásra autóbusszal. Programterv: Törökbecse (Tisza parti sétány, az egykori becsei vár romjai, a tiszai gát jelentősége. Hungária szobor felkeresése a temetőben. Leiningen-Westerburg Károly honvéd tábornok, aradi vértanú szobrának meglátogatása a templomudvarban). Sóskopó természetvédelmi terület meglátogatása. Aracs – a korai középkorból ránk maradt pusztatemplom meglátogatása. Boldogasszonyfalva mellett a római sáncok megtekintése. Útvezető **Horák Kornél** biológus. Délutáni program: **Dr. Ács Ferenc**, egyetemi docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Meteorológiai Tanszék, Budapest: *Fotoszintetikus hatékonyság és tökehozam*. (Előadás). **Härtlein Károly**: *Time Laps videó készítése* (Elmélet és gyakorlat).

Péntek, az utolsó munkanap programja. **Kormányos Róbert** biológus, a zentai BolyaiTehetséggondozó Gimnázium és Kollégium egykori igazgatója: *Igazán emberi: Az emberi evolúció humánológiai mozzanatai* (Előadás). **Ács Ferenc**: *A Föld és a növényzet elektromos tulajdonságai* (Előadás). **Kormányos Róbert**: *Modern trendek a biotechnológiában: Környezetvédelmi, mezőgazdasági és gyógyszerészeti biotechnológiák fejlesztése*. **Muhi Béla**: *GENIUS tehetséggondozó programok*. Utána: A tanári továbbképzés összefoglalása, értékelése, a látogatási tanúsítványok kiosztása. A program zárása.

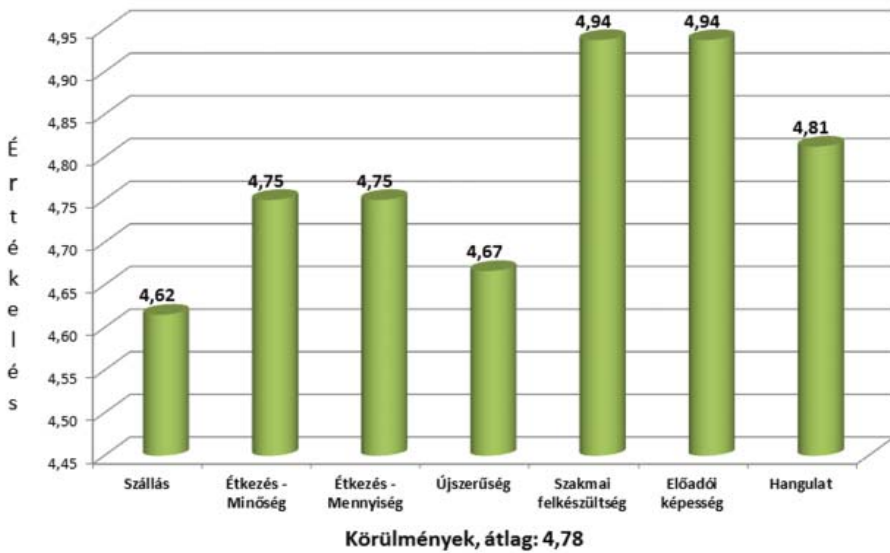
Az Apáczai Nyári Akadémiát a korábbi évekhez hasonlóan ezúttal is a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériumának a támogatásával lehetett megvalósítani, amiért az előadók, a résztvevők és a szervezők nevében is köszönetet mondunk.

Muhi Béla főszervező

Természettudományi szekció - Előadások

Természettudományi szekció - Körülmények

ANYA – Természettudományok

ANYA – Természettudományok

*ANYA – Természettudományok
Muhi Béla és Molnár Miklós*

ELTE TTK
Kémiai Intézet

színingazgató: Róka András

ANYA - Természettudományok - Róka András

*ANYA – Természettudományok
Borsos Éva*

*ANYA – Természettudományok
Muhi Béla, Härtlein Károly és Ács Ferenc*

*ANYA – Természettudományok
Lengyel László*

*ANYA – Természettudományok
Kanyó Anikó*

*ANYA – Természettudományok
Kormányos Róbert*

*ANYA – Természettudományok
Mozaik Könyvkiadó bemutatkozása*

*ANYA – Természettudományok
Hallgatóság*

ANYA – Természettudományok
Az aracsi pusztatemplomnál

ANYA – Sósokpó – Horák Kornél

*ANYA – Természettudományok
A törökbecsei Hungária szobornál*

Sós-kopó – légi felvétel

5.2. Történelem és magyarság (Újvidék – 2016. július 11-15.)

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében megvalósuló ötnapos program érdemi munkájára az Apáczai Diákotthon telepi fiúkollégiumának kibővített szárnyrészében került sor. A korábbi években megszilárdult hagyományokkal összhangban, az előadásokat ezúttal is olyan anyaországi előadók tartották, akik neve valójában igazodási pontnak számít a Kárpát-medencében. **Dulka Andor** főszerző, történelemtanár, a VMPE alelnöke nyitó gondolatai után, **Szilágyi Zoltán** hertelendifalvi református tiszteletes, püspöki segédlelkész tartott rövid áhítatot a Bírak Könyve sorait (6, 11—24) véve alapul, majd **Ráczy Robertó**, fiatal muzslyai-nagybecskereki hegedűművész adott betekintést az ukrainai/oroszországi tanulmányai során elsajátítottakba. A megnyitót **Nagy Margit**nak, a VMPE elnök asszonyának gondolatai kerekítették teljes egészé, aki a tömegkultúra és az igazi értékek megalkotását, illetve megőrzését, ápolását vállaló emberek közötti szakadék veszélyeit is kiemelte.

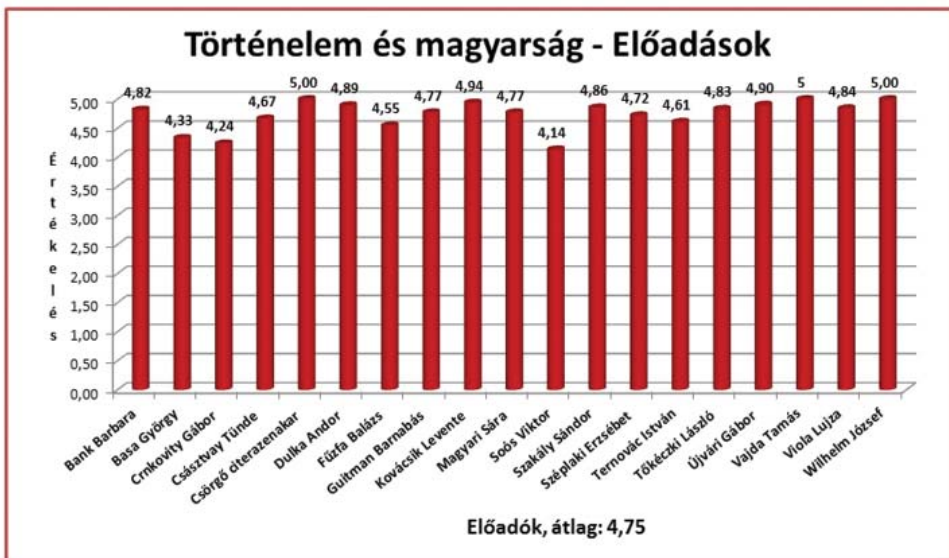
– A mai átlagember nem olvas, nem érdeklik a művészetek, műveletlen. Ráadásul büszke erre. Aki gondolkodik vagy alkotni szeretne, kiszolgáltatott a tömegkultúrának. Mi vállaltuk ezt a harcot, bármekkora árat kell fizetnünk, eme nyelvi és szellemi függetlenségünk megőrzéséért.

Az első előadást végül **Basa György** tartotta meg. Közvetlenül kiadás előtt álló könyvét mutatta be, amelyben a történelmi Délvidék híres születteit vette példás lajstromba a vármegyék visszaállítására és Trianon közötti időszakban.

Népzenei esttel kerekedett teljes egészé az újvidéki XVI. Apáczai Nyári Akadémia (ANYA) Történelem és magyarság elnevezésű pedagógusi továbbképzésének negyedik napja. Vendégként a topolyai Csörgő citerazenakar koncertezett: **Kisimre Szerda Anna**, **Sörfőző Szügyi Judit**, **Sörfőző Andor**, **Kelemen Zsolt**, **Hézsó Zsolt** és a formáció alapítója, korábbi művészeti vezetője, **Faggyas József**. A zenekar a magyar nyelvterület több népzenei dialektusából válogatott, azok hangulatosságát helyenként kísérő párostánc-koreográfiákkal is gazdagítva.

A július 13-án megvalósított terepmunka keretében a nyári szakmai továbbképzés résztvevői a nyugat-bácskai régió magyar örökségét igyekeztek feltérképezni **Wilhelm József** doroszlói pedagógus szervezésében. Első állomáshelyén a csoport a doroszlói Szentkúton a *Mária, keresztények segítsége* kegyhelyet járta be, és ellátogatott a Fehér Ferenc Emlékházhoz, Zomborban, a néhai Bács-Bodrog Vármegye megyeszékhelyének nevezetességeivel, épített örökségeivel ismerkedett, Őrszálláson (Stanišićon) pedig az 1815-ben felszentelt, *Boldogságos Szűz Mária Szent Neve* római katolikus templomot járta be **Pekter Etelka**, a helyi egyházközség egyik mozgatórugójának kalauzolásában.

Dulka Andor, Martinek Imre

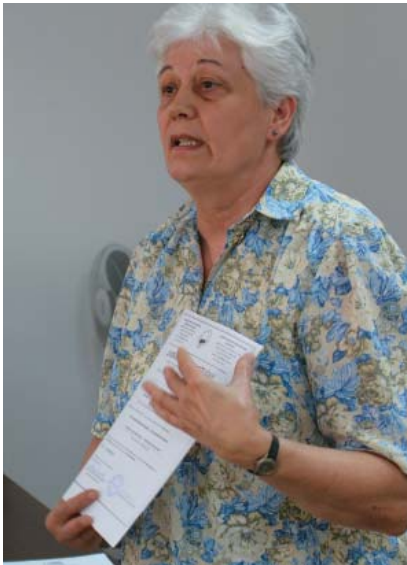

ANYA – Történelem és magyarság

*ANYA – Történelem és magyarság
Tökécski László*

*ANYA – Történelem és
magyarság – Viola Lujza*

*ANYA – Történelem és magyarság
Fűzfa Balázs*

ANYA – Történelem és magyarság – Császtvay Tünde

ANYA – Történelem és magyarság – Ternováczy István

ANYA – Történelem és magyarság – Crnkovity Gábor

ANYA – Történelem és magyarság – Basa György

ANYA – Történelem és magyarság – Kovácsik Levente

ANYA – Történelem és magyarság – Guitman Barnabás

*ANYA – Történelem és magyarság
Megyeri Sára*

*ANYA – Történelem és magyarság
Széplaki Erzsébet*

ANYA – Történelem és magyarság – Soós Viktor

ANYA – Történelem és magyarság

ANYA – Történelem és magyarság – Vajda Tamás

ANYA – Történelem és magyarság – Zakar Péter

ANYA – Történelem és magyarság – Csörgő citerazenekar

ANYA – Nyugat-bácskai kirándulás – Őrszállás

Wilhelm József – Nyugat-bácskai kirándulás

5.3. A fiatalok szocializációja

Pedagógusok nyári szakmai és módszertani továbbképzése

(Újvidék – 2016. július 18-22.)

A XVI. Apáczai Nyári Akadémia osztályfőnöki szekciójának programja (2016. július 18- 22.) ezúttal is igen tartalmasnak bizonyult. Az ünnepélyes jellegű megnyitón **Rácz Robertó** hegedűn muzsikált, majd **Baranyi László** katolikus lelkész beszéde hangzott el, és áldását adta a rendezvényre. A megnyitó ünnepségen **Nagy Margit**, a VMPE elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd **Muhi Horváth Gabriella** főszervező ismertette a részletes programot.

Az ötnapos rendezvény előadásai és foglalkozásai sorrendben a következők voltak:

Hétfőn: **J. Sutus Ágota**, logopédus, NIDUS Egyesület: *Szavakba öntöm – nyelvi képességeink ma* (előadás és gyakorlat).

J. Sutus Ágota: *BeTűZő: diszlexia ma* (előadás és gyakorlat).

Csernik Ilma, pedagógus, NIDUS Egyesület: *Az erőszak körforgása: zaklatás az offline és online térben* (előadás és gyakorlat)

Csernik Ilma: *Az erőszak körforgása: zaklatás az offline és online térben* (műhelymunka)

Kedden: **Bori Mária** pszichológus: *Az iskolai pszichológus tapasztalatai: Agresszív diák, agresszív tanár, agresszív szülő*

Kovács Anett Jolán, PhD hallgató, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged: *A nem formális és informális tanulási eredmények elismerésének kérdésköre.*

Tóth Alisa, PhD hallgató, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged: *A művészeti projektek nevelési lehetőségei a drog prevenció tükrében.* (Előadás és műhelymunka)

Dr. Tóth Glemba Klára, szociológus: *A szocializáció színterei – különös figyelemmel a család szerepére.*

Dr. Tóth Glemba Klára: *Identitástudat és hagyományápolás. A nevelési attitűdök újrafogalmazása: különös tekintettel a kisebbségi oktatásra.*

Kuktin Erzsébet, magyartanár: *Okostelefonos feladatmegoldás irodalom és nyelvtanórán. Online nyelvtanjátékok.* (Előadás és gyakorlat)

Szerdán: Egész napos kirándulás Szegedre **Muhi Béla** vezetésével. Szegedi programok: **Radnai Teréz, Nagyistván Zsolt**: *Interaktív műhelymunka a Mozaik Kiadóban.*

Dr. habil. Barabás Katalin, egyetemi tanár: *„Az ifjúság kék madara” és az Antonovskij-féle szalutogenetikus modell.* (Előadás)

Látogatás a Fűvészkertben és a Lepkeházban. Az esti órákban utazás vissza Újvidékre.

Csütörtökön: *Pedagógiai kihívások a 21. században* – Szakmai konferencia (öt előadás). 1. **Muhi Béla**, a Szent István Egyetem konzulens tanára: *Az oktatás jövője* (előadás).

2. **Dr. Merkei Attila**, docens: *Miként kellene megújítani a természetgazdálkodási ismeretek átadásának rendszerét?* (előadás) 3. **Dr. habil. Kovács-Németh Mária**, egyetemi tanár: *Oktatási-nevelési célok a 21. században* (előadás). 4. **Dr. Lengyel László**, a Szent István Egyetem zentai konzultációs központjának vezetője: *A gazdaságorientált képzés és szakképzés jövője*. (előadás) 5. **Dr. Muhi B. Béla** közgazdász, egyetemi docens, a Szent István Egyetem konzulens tanára: *Oktatási trendek a XXI században* (előadás)

A délutáni program: **Dr. Sági Zoltán**, neuropszichiáter, pszichoterapeuta, csoportanalitikus: *A gyermek- és kamaszkori kockázatos viselkedés*. (előadás)

Dr. Sági Zoltán: *Vágy, akarat, döntés: a felelősségvállalás tudatosítása*. (előadás)

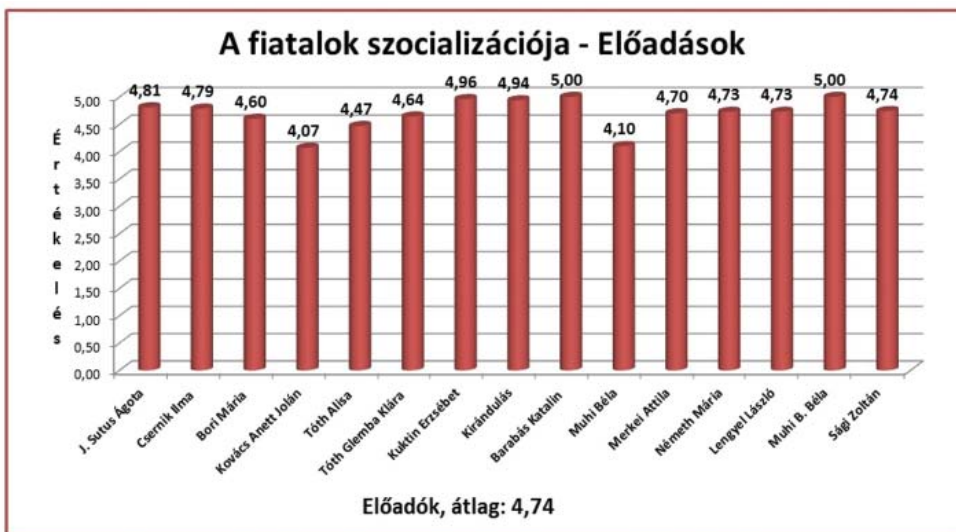
Dr. Sági Zoltán: *Csoportülés: Magatartásunk üzenetei*. (műhelymunka)

Pénteken: **Kuktin Erzsébet**: *MoodleCloud: Érettségi feladatok digitalizált formában* (bemutató és gyakorlat).

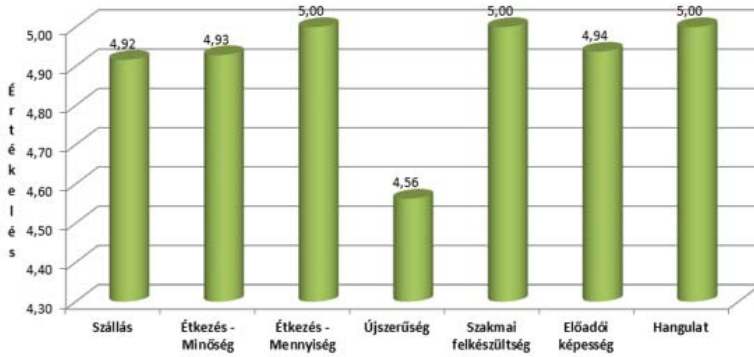
Kuktin Erzsébet: *Feladatszerkesztés Redmenta tesztkészítővel*. (bemutató és gyakorlat)

Utána: A továbbképzési program összefoglalása, értékelése, a látogatási tanúsítványok kiosztása. A program zárása.

Muhi Horváth Gabriella

A fiatalok szocializációja - Körülmények

Körülmények, átlag: 4,90

ANYA – Osztályfőnöki
Csernik Ilma

*ANYA – Osztályfőnöki
Műhelymunka Bori Máriával*

*ANYA – Osztályfőnöki
Kuktin Erzsébet*

*ANYA – Osztályfőnöki
J. Sutus Ágota*

ANYA – Osztályfőnöki

*ANYA – Osztályfőnöki
Muhi B. Béla*

*ANYA – Osztályfőnöki
Németh Mária*

*ANYA – Osztályfőnöki
Merkei Attila*

*ANYA – Osztályfőnöki
Sági Zoltán*

*ANYA – Osztályfőnöki
Tóth Glemba Klára*

*ANYA – Osztályfőnöki
Tóth Alisa*

Szegedi kirándulás – előadáson

5.4. „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”

Környezetnevelési és környezetvédelmi szakmai és módszertani továbbképzés

(Újvidék – 2016. július 18-22.)

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a magyarországi Környezet- és a Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége (KOKOSZ) idén ötödik alkalommal szervezte meg a „Tapasztald, hogy továbbadhasd!” elnevezésű környezetnevelési és környezetvédelmi szakmai és módszertani továbbképzést, osztálytanítók, óvónők és biológia szakos tanárok, illetve környezeti neveléssel is foglalkozó pedagógusok részére.

A továbbképzés az Apáczai Diákotthon teleti fiúkollégiumának kibővített szárnyrészében zajlott. Az egyhetes képzésen 19 különböző szakterületen dolgozó pedagógus vett részt: óvodapedagógus, gyógypedagógus, biológus, vegyész, német nyelvszakos, hitoktató, tanító.

Az megnyitón **Szilágyi Zoltán** református lelkész tartott rövid áhítatot, majd **Rácz Robertó** fiatal hegedűművész fellépése növelte az ünnepi hangulatot. **Nagy Margit** elnök asszony megnyitó beszédében a tömegkultúra és az igazi értékek megalkotását, illetve megőrzését, ápolását vállaló emberek közötti szakadékveszélyeit emelte ki.

A program csoportépítő tréninggel, „Kapcsolat magammal és környezetemmel”, folytatódott. Két nagyszerű szakember foglalkozott a csapattal: **Surányiné Palkó Eleonóra** és **Simonyi István**. A gyakorlatok, szerepjátékok célja, a hiteles kifejezések serkentése, társas kapcsolatok fejlesztése, érzelmek észlelése, azonosítása, megfogalmazása és kifejezése.

A második napon „Pedagógushivatás konfliktushelyzetei, jellemző pedagógus szerepek, elvárások, ebből eredő konfliktus helyzetek, valamint konfliktuskezelés, megoldási technikák” gyakorlása folytatódott, tanulmányi kiscsoportokban.

A pedagógus, mint közvetítő – mediátor – szerepe nem könnyű. Ezt tapasztalhatták a szerepjátékokban részt vevő pedagógusok. Aktívan odafigyelni adott esetben, nem csak a történetekre, hanem az érzelmekre is, s minden érvelélenérv mellett semlegesnek s pártatlannak maradni nagyon nehéz. A meditáció megköveteli a rugalmasságot, konstruktív hozzáállást, együttműködést, a megoldásra való összpontosítást. A pedagógiai szakmai esetek bemutatása, a problémához kapcsolódó kérdések megfogalmazása, a több szempontú elemzés, a meditáció valós helyzetekben való alkalmazásának gyakorlása, hozzájárul a képzésen részt vevők tudatos, nem csak ösztönszerű viselkedéséhez konfliktushelyzetekben.

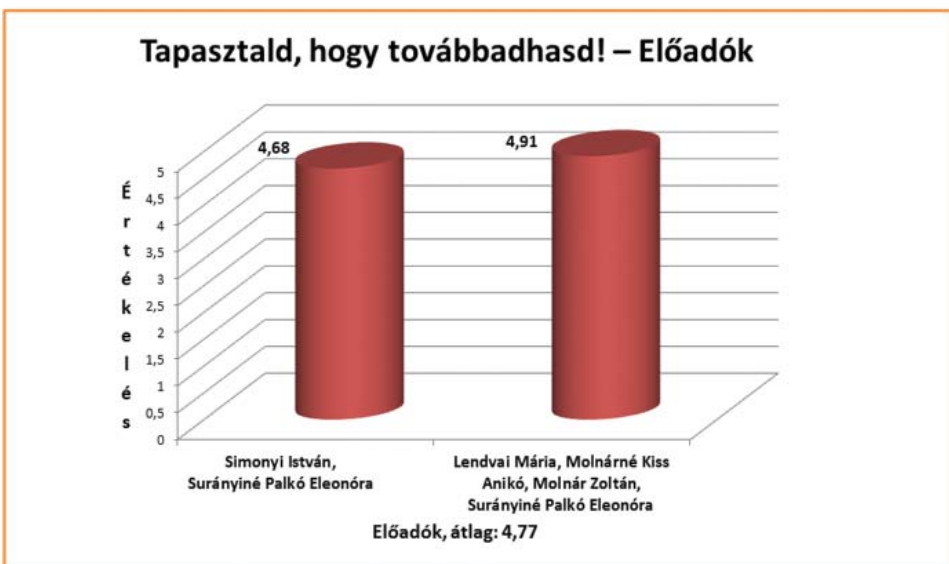
A tanulmányi kirándulás úti célja Szeged volt. A Mozaik-kiadóban az interaktív táblatanítási órán való használatáról kaptunk ízelítőt, majd meghallgattuk **Dr. Barabás Katalin** „Az egészség kék madara”, az egészséges életről szóló nagyon értékes, elgondolkodtató előadását.

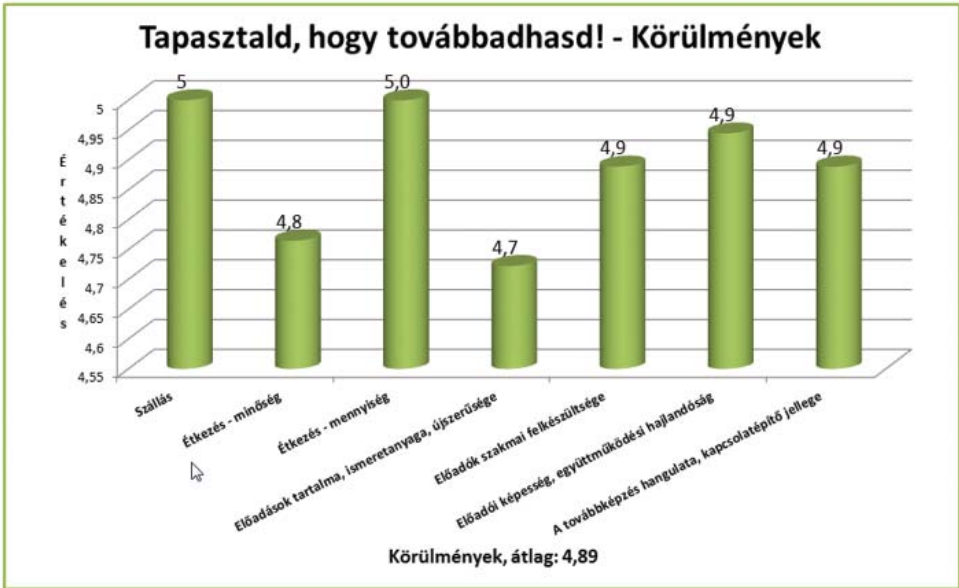
Ellátogattunk a Fűvészkertbe, ahol külön figyelmet fordítottunk az ott található gyógynövényekre, hiszen a következő napon a gyógynövények népi gyógyászatban való szerepéről beszélt **Lendvai Mária**. Fontos információkat kaptunk az óvodakert--iskolakert tervezéséről és növényvédelméről. Szárított növényekből álompárnát készíthettek a résztvevők. **Molnár Zoltán** beszélt a népi kultúra kapcsolatáról a természettel. A népi kultúra a természetben gyökerezik a természet károsítása nélkül. A néphagyomány-ápolás lehetőségeiről a saját tapasztalatait osztotta meg az oktatási intézményekben **Molnárné Kiss Anikó**. Láthattuk milyen módon ünneplik a jeles napokat az óvodájukban. Népi játékok és néptánc foglalkozásokat is bemutatott, ezekről a jelen levők, hasznos ötleteket gyűjthettek.

Az előadások között kézműves foglalkozások voltak, amelyeken a természetes anyagok felhasználásának fortélyait sajátíthattuk el. Készítettünk: Lestyán dudát, ceruzát, agyag edénykét, bőr telefontokot és nemezlabdát is.

A résztvevők értékelése alapján, sikeres volt a képzés. Az elmúlt évek során begyűjtött észrevételek, ötletek alapján összeállított program megfelelő szakmai és gyakorlati elemet tartalmaz, amelyet felhasználhat a mindennapi munkájában a gyakorló pedagógus. Mindemellett folyamatosan gyűjtjük a témákat, az ötleteket, amelyekkel a következő évben gazdagítjuk a programot.

Bertalan Zsuzsanna

ANYA – „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”

ANYA – „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”

*„Tapasztald, hogy továbbadhasd!” – Surányiné Palkó Eleonóra,
Simonyi István, Bertalan Zsuzsanna*

*ANYA – „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”
Műhelymunka*

*ANYA – „Tapasztald, hogy továbbadhasd!”
Műhelymunka*

Kirándulás Szegedre a Fűvészkert előtt

6. VERSENYEK, TÁBOROK

6.1. MIT TUDSZ TORONTÁL VÁRMEGYÉRŐL?

Beszámoló a 2015. évi történelem versenyről

A XV. Mit tudsz Torontál vármegyéről? – elnevezésű történelem vetélkedőt 2015. november 20-án tartották meg Ürményházán. Az általános iskolás korosztálynak kiírt vetélkedőre az egykori Torontál vármegye iskoláiból és civil szervezeteiből várták a résztvevőket. Az idén 11 csapat jelentkezett a megmérettetésre: Szegedről, Újszegedről, Tiszaszigetről, Tordáról, Magyarittabérol, Magyarcsernyérol, Torontálvásárhelyről, Székelykevéről és Ürményházáról.

A vetélkedő folyamán négy feladatlapot és egy rajzos feladatot kellett megoldaniuk a háromtagú csapatoknak. A téma Torontál vármegye oktatásügye, ipara és háziipara volt. Játékos feladatok is voltak, amelyek a kisipar és kézműipar tárgykörével foglalkoztak. A jó hangulatban zajló vetélkedő keretében bemutattak egy plakátot az első bányászati vasútvonalról, amelyet egy korabeli közlöny, a Délvidéki Nemzetőr alapján készített két torontálvásárhelyi tanuló: **Pozsár Árpád** és **Mohácsi Flórián**, tanáruk, **Martinek Imre** segítségével (és biztatására).

A tanulók és kísérőik a vetélkedő után meglátogatták az ürményházi templomot, ahol **Dulka Andor** történelemtanár a nemsokára 200 éves faluról beszélt, és ismertette a harangok és az oltárkép viszontagságos történetét is. A zsűri (mgr. Rontó Bozóki Judit történelemtanár (Torda), **Mikó Valér** történelemtanár (Újszeged), **Szatmári Mihály** rajztanár (Székelykeve) a következő döntést hozta:

1. helyezett az Ürményházi Ifjúsági Klub csapata lett, az Ürményházi trió: **Bíró Barbara**, **Móric Dávid** és **Lelik Attila**, főkészítőjük **Viola Lujza**.

2. helyezést értek el a Magyarcsernyei Petőfi csapat tagjai: **Deák Roland**, **Márton Ida**, **Orosz Nikoletta**; főkészítőjük **Rontó Bozóki Judit** volt;

3. helyezettek lettek Tercsi néni betyárjai Torontálvásárhelyről: **Szikora Teodóra**, **Nagy Edvin** és **Csala Sándor**; főkészítőjük **Ondin Hartig Viktória** és **Martinek Imre**;

A szervezők külön kiemelték a fiatalabb korosztály szereplőit is, a Tisza-parti boszorkák ötödikes lányait: **Mikó Virágot**, **Fülöp Csillát** és **Kutas Grétát** és az ürményházi lányokat (**Móric Tina**, hatodikos és **Barna Csilla**, ötödikes tanuló). Mindkét csapat a 4. helyen végzett. Minden résztvevő szerény ajándékcsomagban részesült (füzet, írószerszám, verseskötet, édes és sós csomag); a díjazottak pedig könyvjutalmat is kaptak. Gazdagabbak lettek volna a könyvcsomagok, ha a szerb vámügyi szervek nem fordítják vissza a határról az ajándékkönyveket szállító gépkocsit.

Mit tudsz Torontál vármegyéről? – történelem vetélkedő, Ürményháza

Mit tudsz Torontál vármegyeről? – történelem vetélkedő, Ürményháza

A Balassi Intézet segítségével, pályázati úton megvalósított vetélkedőnek számos más támogatója is akadt: a VMDK Szegei Tagozata, a tiszaszigeti plébánia, a VMPE, a TIMP nyomda, a Meritum Egyesület, Nagy Margit, Móric Elvira, Móric Erzsébet, Csuka Károly és Bottyán Szandra. A verseny a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és az Ürményházi Ifjúsági Klub közös szervezésében került megrendezésre. A főszervező Dulka Andor volt.

Viola Lujza

6.2. Implom József Helyesírási Verseny

Még ápolják a helyesírást a fiatalok

Az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumba tartották meg 2016. január 30-án az Implom József Helyesírási Verseny dél-bácskai körzeti válogatóját. Az évente megrendezett verseny Kárpát-medence szintű, a továbbjutó diákok részt vehetnek majd a február 26-27-én megrendezendő döntőn, amelynek helyszíne hagyományosan a magyarországi Gyula város Erkel Ferenc Gimnáziuma.

A szombaton megtartott dél-bácskai Elődöntőre az óbecsei Gimnázium, az újvidéki Mihajlo Pupin Villamossági Szakközépiskola, a temerini Lukijan Mušicki Szakközépiskola és a házigazda Svetozar Marković Gimnázium küldött diákokat **Cseri Angéla, Horváth Aranka, Móricz Csilla** és **Kovács Smit Edit** magyartanárnők kíséretében, akik egyúttal a verseny szervezésében, lebonyolításában is részt vettek.

A magyarországi zsűri által összeállított feladatok első része tollbamondás volt, ami a 150 éve született Tömörkény Istvánról szólt. A felsőbb évfolyamosok számára ismerősebb lehetett az író, hiszen harmadik osztályban tanulnak róla.

Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny – Újvidék

A tollbamondás után a feladatlap kitöltése következett, 8 trükkös, helyenként beugrató feladatot kellett megoldaniuk a diákoknak.

A helyesírási verseny eredményével kora délutánra lettek készen a javítók. A gyulai döntőre a következő diákok jutottak tovább: első helyen **Varga Klaudia** óbecseről, második helyen **Varga Somogyi Árpád**, az újvidéki és harmadik helyen **Varnyú Adél**, az óbecsei gimnáziumból. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete 1995 óta küld diákokat az Implom Józsefről, a neves magyar polihistorról elnevezett helyesírási versenyre, és ebben az évben is segíteni fogja a diákok és a kísérőtanáraik utaztatását, ígérte **Nagy Margit**, a VMPE elnöke.

Kovács Smit Edit

6.3. Gion Nándor Általános Iskolai Olvasási Verseny

Könyvszeretők

A VMPE 2015. november 28-án tartotta meg a Gion Nándor Olvasási Versenyt az általános iskolák felsős tanulói számára. A versenynek már sokadszor az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskola adott otthont. Az olvasni szerető tanulók Vajdaság több településéről érkeztek. Az 5-6. osztályosok kategóriájában 12 csapat jött el a megmérettetésre. Ők a következő települések általános iskoláit képviselték: Ada, Doroszló, Kúla, Óbecse, Szenttamás, Temerin, Topolya, Torda, Ürményháza és Zentagunaras.

Az előző iskolaév vége felé meghirdetett könyvlistáról hat regényt kellett elolvasni egy-egy csapatnak. Ezek közül ötből feladatlapokat vagy tesztlapokat kellett kitölteniük a versenyzőknek, amelyekkel szövegismeretüket bizonyították.

A következő eredmények születtek: 3. helyen végzett az ürményházi Dositej Obradović Általános Iskola csapata: **Szokola-Simon Blanka**, **Barna Csilla**, **Gyokity Anasztázia** és **Rákity Döme Dominik**. Főlkészítőjük **Viola Lujza** volt. 2. helyezett lett a külai Petőfi brigád Általános Iskola csapata: **Kovács Alex**, **Gonczlik Tímea** és **Vujmilović Teodóra**. Főlkészítőjük **Lackó Anita**. 1. helyezett a temerini Kókai Imre Általános Iskola csapata: **Zsarko Katarina**, **Hoffmann Evelin** és **Kalácska Réka**. Főlkészítőjük **Gergely Gizella**.

Az olvasási versenyen résztvevő minden tanuló elismerő oklevelet és könyvjutalmat kapott. A díjazott csapatok ezen kívül nyári táborra is jogosultak. A főlkészítő tanárok könyvjutalomban részesültek. A főszervező **Kollár Mária** volt. Munkáját segítették **Nagy Nikoletta** és a megjelent magyartanárok.

Viola Lujza

Gion Nándor Általános Iskolai Olvasási Verseny

*Gion Nándor Ált. Isk. Olvasási
Verseny, Brindza Ildikó tanárnő
és Nagy Nikoletta szervező*

*Gion Nándor Ált. Isk. Verseny
Sóti Gabriella az újvidéki
Nikola Tesla Ált. Isk. tanárnője*

Gion Nándor Ált. Isk. Olvasási Verseny

*Gion Nándor Ált. Isk. Olvasási Verseny
Viola Lujza tanárnő a diákokkal*

*Gion Nándor Ált. Isk. Olvasási Verseny
Kollár Mária főszervező átadja a díjakat*

*Gion Nándor Ált. Isk. Olvasási Verseny
Díjazott lányok*

6.4. Gion Nándor Általános Iskolai Irodalmi Tábor

Olvasni kell, olvasni jó!

A kánikula se riasztott vissza közel 30 általános iskolás diákot attól, hogy egy héten keresztül olvasson, írjon, dramatizáljon, játsszon az újvidéki Apáczai Leánykollégiumban. Ott zajlott a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében a Gion Nándorról elnevezett irodalmi tábor.

A Gion Nándor Olvasási Verseny második, harmadik és negyedik helyezettjei vettek részt egész hetes foglalkozásokon: elbeszéléseket, regényrészleteket, verseket olvastak és elemeztek, megismerkedtek Weöres Sándor és Domonkos István életével és alkotásaival, nyelvi, irodalmi, logikai játékokat játszottak, fejtörőket oldottak meg.

A hét folyamán sportoltak, sétáltak Újvidék utcáin, megnézték Péterváradot. A szokásos kirándulás se maradt el: meglátogatták a Gion Nándor Emlékházat, és a Gion művekben föllelhető szenttamási helyszíneket is.

A tábor utolsó napján, a hét folyamán elsajátítottokról számoltak be a táborlakók. Sok jó eredmény született. A Tavirózsák (5. és 6. osztályosok) közül 3. helyezett lett **Varnyú Róbert** (Óbecse), 2. helyezett **Kovács Alex** (Kúla), a legjobb eredményt pedig **Pasza Alen** (Zentagunaras) érte el. A Huszárok közül (7. és 8. osztályosok) kiemelkedő teljesítményt nyújtottak: **Juhász Viktória** (Temerin) – 3. helyezés; **Forró Réka** (Topolya) – 2. helyezés; **Kalácska Rita** (Temerin) – 1. helyezés.

Különdíjban részesítette a tanárnőkből álló zsűri Forró Rékát egy Szenttamáson, a kálvárián készített fotójáért. A *Ki mit tud?* keretében készített Weöres-versek földolgozásáért **Kalácska Rita**, **Juhász Viktória** és **Varga Klaudia** (Óbecse) kaptak különdíjat.

A héten földolgozott irodalmi részletek dramatizációját két csapat kiválóan oldotta meg. Az egyik tagjai: **Pauzárt Dávid** (Doroszló), **Vajda Lívia** (Magyarcsernye), **Móric Dávid** (Ürményháza) és **Kalácska Rita**, a másiké **Lelik Attila** (Ürményháza), **Markov Konrád** (Óbecse), **Fehér Gábor** (Temerin), **Varga Klaudia** és **Forró Réka** voltak. Mindkét csapat különdíjban részesült.

A foglalkozásokat vezető tanárnők (**Kollár Mária**, **Brindza Ildikó** és **Viola Lujza**) véleménye megegyezett abban, hogy amíg ilyen szorgalmasan olvasó, sokoldalú kreatív diákok is léteznek, nincs veszélyben az írott betű becsülete.

A főszervező **Viola Lujza** volt. Munkáját – a magyartanárokon kívül: egész héten segítették **Nagy Nikoletta**, **Pozsár Csilla** és **Farkas Hargita**.

Viola Lujza

Gion Nándor Általános Iskolai Tábor

Viola Lujza

Brindza Ildikó

Kollár Mária a gyerekekkel

Gion Nándor olvasási táborok, a VAMABÁSZ előadása mindkét csoportnak

6.5. Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny

„Minden könyvben emberi lélek van.”
(Sjón)

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete május 7-én rendezte meg az újvidéki Apáczai Diákotthonban Gion Nándor Olvasási Versenyt középiskolások számára.

A verseny megnyitóján **Nagy Margit**, a VMPE elnöke az olvasás fontosságát ecsetelte. A mai korban, a „digitális bennszülöttek” korában egyre kevesebben olvasnak, így ennek az előnyeit sem élvezhetik. Az olvasás mentális folyamat, el kell képzelni a helyszínt, a szereplőket, ez által agyunk szűrke állománya fejlődik, gazdagodik. Minden alkalommal, amikor olvasunk valami újat, az agyunk teret ad az új információnak. A tapasztalatszerzés, problémamegoldás terén is megoldást nyújthat különböző élethelyzetekben. Fejleszti a szókinccset, a koncentráció képességet, bepillantást enged más kultúrákba. Erősíti az önbecsülésünket, hiszen gazdagítja a tudásunkat. Mindemellett az olvasás nagyszerű szórakozást jelent. Természetesen az e-könyvnek is megvannak az előnyei, nem foglal helyet a könyvespolcon, olcsó, változtathatjuk a betűméretet és a fényerőt stb.

A versenyfelhívás a diákoknak, korcsoport szerint, 7-7 könyvet ajánlott, és minden tanulónak legalább két könyvet kellett elolvasnia. Háromfős csapatokat alakítottak és egy-egy csapaton belül közösen oldották meg a feladatokat.

A résztvevő, olvasni szerető 30 középiskolás fele I.-II. osztályba, másik fele III.-IV. osztályba jár. Többségük Szabadkáról érkezett: a Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnáziumból két csoport, tanáraik: **Bicskei Gabriella** és **Tóth Ágota**, a Svetozar Marković Gimnáziumból egy csoport, **Viktor Györgyi** tanárnővel, az Egészségügyi Középiskolából három csoport, **Tóth Irén** és **Varga Attila** vezetésével, a Politechnikai Iskolából egy csoport, **Kálmán C. Zita** tanárnővel. Az adai Műszaki Iskolából két csoport érkezett, tanárnőjük **Péter Krisztina**, az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumból egy csoport, **Kovács Smit Edit** tanárnővel. A főszervező **Rekecki Angéla** magyartanár volt.

Az I.-II. osztályosok csoportjában az első helyet az adai Péter Krisztina tanárnő diákjai nyerték: **Pálfy Noémi**, **Hugyik László** és **Smit Alex**.

Második helyezettek a szabadkai Viktor Györgyi tanárnő felkészítette tanulók lettek: **Nagy Karolina**, **Erdélyi Violetta** és **Sulc Dorka**.

A harmadik helyet a szabadkai Tóth Irén tanárnő két csoportja osztotta, egyforma pontszámmal. **Mészáros Dániel**, **Berkes Attila** és **Virág Ariadne** alkotta az egyiket, a másik csoport tagjai: **Nagy Torma Enikő**, **Dulity Éva** és **Tóth Johanna** voltak.

A III.-IV. osztályosok közül a szabadkai Bicskei Gabriella tanítványai vitték el a pálmát: **Lipták Ramona, Madár Réka és Tóth Laura.**

Második díjasok a szabadkai Varga Attila diákjai: **Lékó Szibilla, Harmat Tamara és Horvát Brigitta**

Harmadik díjasok szintén szabadkaiak, Kálmán C. Zita tanárnő tanulói: **Cvitkó Beatrix, Kocsis Katalin és Kovács P. Emese.**

Az első helyezettek júliusban Erdélybe mehetnek táborba az anyaország támogatásának köszönhetően. A díjazottak oklevelet és jutalmat kaptak, minden résztvevőt meghívtak a július végére tervezett Gion Nándor Olvasási Táborba, Újvidékre, az Apáczei Diákotthonba.

Kovács Smit Edit

Rekecki Angéla és Smit Kovács Edit

Kálmán C. Zita tanárnő, Szabadka

Viktor Györgyi tanárnő, Szabadka

Péter Krisztina tanárnő, Ada

Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny

Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny

Gion Nándor
Olvasási Verseny

Középiskolás
díjazottak

I. díj: Lipták Ramona, Madár Réka és Tóth Laura

II. díj: Lékó Szibilla, Harmath Tamara és Horváth Brigitta;

III. díj: Cvitkó Beatrix, Kocsis Katalin és Kovács P. Emese

6.6. Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor

KALAND AZ IRODALOMBAN

2016. július 25-étől 29-éig a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében tartották meg a Gion Nándor Középiskolai Irodalmi Tábort az Apáczai fiúkollégiumban.

A tábor témája a Gion Nándor Középiskolai Olvasási Verseny 2016-os anyagához kapcsolódott. Idén a KALAND AZ IRODALOMBAN témát választották, amelyet az olvasási verseny néhány regényének a részletén keresztül közelítettek meg.

A táborban új irodalmi ismeretekre tehettek szert, regényrészleteket dolgoztak fel, és elemeztek drámai szituációkban, amelyekben önmagukról is sokat megtudhattak. A szövegrontás folyamán rövid regényrészletet fogalmaztak át tetszés szerinti, stílus-/nézőpont-/forma-váltással. A végső szövegekből is felolvasást tartottak. A mozaik- és labirintustérkép-készítés kalandterek alkotását jelentette a regényrészletek alapján, papír, olló, ragasztó és színesek segítségével.

Szakmai segítséggel rövid filmrészletet készítettek Gion Nándor: Börtönről álmodom mostanában című regényéből, annak elemzését követően.

A napi foglalkozások mellett szórakozási és kulturális programokat is szerveztek: a csapatépítő- és önismereti játékokat, ellátogattak a péterváradra, az újvidéki strandra, volt városnézés, az általános iskolás táborozókkal együtt meglátogatták a szenttamási Gion Emlékházat. Megismerték az Emlékház történetét, majd megtekintették a szenttamási származású író személyes tárgyait és műveit. Ellátogattak a Szívhez, a kálváriára és a helyi római katolikus templomba is, ahol egy-egy történelmi beszámolóval ugyancsak átfogó képet kaptak a kisváros történelmi helyszíneiről.

A foglalkozásokat **Lelik Edit, Rekecki Angéla és Kovács Smit Edit** magyartanárok vezették.

Kovács Smit Edit

*Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor
A diákok videofilmet is készítettek.*

*Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor – Középiskolások
a péterváradra*

Gion Nándor Középiskolai Olvasási Tábor

6.7. A Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő jubileumi koncertje

Három évtizedes a tehetséges népzeneészek vetélkedője

Harminc évvel ezelőtt indult útjára a Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő, amelyet néhány lelkes Gyermekrádiós álmódott meg három évtizede. Tőlük vette át a szervező szerepét több mint 20 éve az Újvidéki Rádió és a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (VMPE), amelyek azóta, a kezdeti célkitűzésekhez igazodva, évről évre közösen keltik életre a rendezvényt.

A jubileum kapcsán **Nagy Margit**, a VMPE elnöke elmondta: „A népi hagyományra ma úgy tekint a világ, hogy talán nincs is rá szükség, mert pénzt nem nagyon hoz, de az igazi népi hagyományt, akárcsak a természetet, a lélek hatja át, és ez a lélek az, ami fenntartotta eddig is, és fenn fogja tartani a jövőben is ezt a csodálatos kincset, amit a Szólj síp, szólj! által továbbvitt ez a mi kis közösségünk.”

Az Újvidéki Rádió M Stúdiójában megtartott jubileumi koncert keretében az egykori és a jelenlegi versenyzők szórakoztatták a közönséget. A tehetséges népzenei előadók között volt a **Fokos zenekar**, **Borsi Ferenc**, a **Szélrózsa énekcsoport**, **Hézsó Zsolt**, a **Csalóka zenekar** és mások.

Fábri Ivánovics Tünde, a második Szólj síp, szólj! óta visszatérője a rendezvénynek. Mióta kinőtte a kategóriákat, zsűriként jár vissza. Az élményeire emlékezve elmondta: „Komolyan kell készülni erre a versenyre, mert nem

csak találkozunk, hanem össze is mérjük itt a tudásunkat. Ebből olyan kincsek születnek, amelyek aztán tovább csiszolódnak. Sok minden kapcsolódik hozzá: a táborok, a barátságok, a szerelmek. Ezek határozták meg örökre azt, hogy én ezt szeretném folytatni. Szeretnék énekelni, éneket tanítani és a zenének élni. Ennek a vetélkedőnek lesz folytatása, és a gyerekek továbbviszik ezt a kincset.”

Szabó Gabriella, a rendezvény szervezője a vetélkedőt az égig érő fához hasonlította, amely a magyar népi hitvilágának is fontos része: „Az égig érő fa meséjéből azt is megtudhatjuk, hogyan válunk kicsi gyerekekből felnőtté. Valahogy úgy, ahogy a vetélkedőre érkező gyermekek is tanulják a népdalokat. Eleinte gyermekdalokat, majd egyre komolyabb dalokat választanak, végül eljutnak a szerelemig, és megéneklük örömeiket, bánatukat. Így válnak a népdalok táltosaivá, és sikerül megmászniuk gondolatban ezt a fát. És így nő valamennyiük lelkében az életfa. Ezért tudott a vetélkedő is ilyen szép kort megélni, és ezért fog folytatódni.”

A közel kétórás jubileumi koncert egy közös fellépéssel zárult, mely során a résztvevők mindegyike a színpadra vonult, s dél-alföldi népdalokat adtak elő.

A 31. Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő pályázata tegnap zárult le. A rendezvényt április 23-án tartják meg.

Szakács Patrícia

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség*

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség*

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség, Szabó Gabriella és Borsi Ferenc*

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség*

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség*

*Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedő
30. jubileumi ünnepség*

6.8. SZÓLJ SÍP, SZÓLJ! NÉPZENEI VETÉLKEDŐ: 2016. április 23.

70 oklevelet osztottak ki

A kiemelt arany okleveles Kiss Sebestyén és felkészítője, Cseszák Zsombor

Összesen 93 műsorszámot láthatott-hallhatott a 31. alkalommal megtartott Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő közönsége. A rendezvényt ezúttal is az Újvidéki Rádió és a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezte meg. A vetélkedő két helyszínen zajlott: a hangszerszólisták és kettősök, valamint a kisegyüttesek és az énekcsoportok az M stúdióban, míg az énekszólisták és kettősök az 1-es számú zenei stúdióban mutatatták be tudásukat a zsűrinek.

A gálaműsor és az eredményhirdetés előtt **Szabó Gabriella**, a rendezvény főszervezője kiemelte, hogy a dicsőség nem csak a gyerekeké, hanem dicséretet érdemelnek a felkészítő pedagógusok és a szülők is, akik támogatják a gyermekek népzenei nevelését és fejlődését. **Nagy Margit**, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke az anyanyelv és a népzene fontosságát hangsúlyozta. Beszédében elmondta, hogy népdalok szövegében a szavak a legmélyebb emberi érzéseket érintik. Példaként a Tavaszi szél, vizet áraszt című népdalt említette, amelynek szövege egyszerű, mindenki számára világos, ugyanakkor mély mondanivalóval rendelkezik. Ezt követően a VMPE elnöke megénekelte a közönséget: kicsik és nagyok közösen dalolták el ennek, az egyik legszebb magyar népdalnak az első két versszakát. **Borsi Ferenc** népzeneoktató a zsűri nevében egy szakmai találkozó ötletét vetette fel a felkészítő tanárok számára, mert szerinte a helyszíni, néhány perces rövid elemzés nem elegendő arra, hogy a bírálóbizottság építő jellegű kritikát mondjon. **Szabó Kocsis Zsuzsanna** népdalénekes, zsűritag azt javasolta a fellépőknek, hogy a bizonytalanságok elkerülése érdekében, azok a dallamok, amelyeket elő szeretnének adni a vetélkedőn, váljanak a mindennapjaik részévé, kerüljenek elő otthon, vagy kirándulásokon, bárhol és bármikor, amikor gyakorlásra van lehetőség, hogy amikor színpadra állnak, akkor magabiztosak legyenek.

A gálaműsor 11 produkciója után a szervezők és a zsűritagok döntése alapján idén tanári díjakat is átadtak: **Cseszák Zsombor**, **Cseszák Balázs** és **Cseszák Korcsik Anikó** részesültek ebben az elismerésben.

A rendezvény végén 20 bronz, 25 ezüst, 18 arany és 7 kiemelt arany oklevelet osztottak ki.

HANGSZERSZÓLISTÁK és KETTŐSÖK

A korcsport

BRONZ 2. **Mezei Bertalan**, 1. o. Vajdasági gyermekdalok, Thurzó Lajos Művelődési- Oktatási Központ, Zenta. Felkészítő: **Juhász Gyula**,

B korcsoport

ARANY 4. **Szalma Árpád**, Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, Muzslya, Felkészítő: **Lele József**, Pásztor dal,

ARANY 5. **Károlyi Egon**, 5. o. Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Óbecse, Széki muzsika, f.p.: **Cseszák Zsombor**

EZÜST 6. **Lukács Juli**, Temerin, Szirmai Károly MME, f.p. **Szabó Annamária**, Dél-dunántúli dallamok,

BRONZ 3. **Pásztor Réka**, 5. o. Tisza menti népdalok hegedűn: kísér **Juhász Gyula**, Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ, Zenta.

C korcsoport

KIEMELT ARANY 8. **Kiss Sebestyén**, 8. o. Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja, Szenttamás, Ördöngösfüzesi csárdás és sűrű csárdás, f.p.: **Cseszák Zsombor**

ARANY 7. **Ivánovics Viktor**, Újvidék, Dositej Obradović Általános Iskola; felkészítő: **Fábri-Ivánovics Tünde**: ének, **Fábri Géza**: tambura, **Oláh Sándor**: tambura, Délvidéki dallamok Bodor Anikó gyűjtéséből

BRONZ 10. **Robotka István**, 8. o. Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja, Szenttamás, Szatmári csárdás és friss, f.p.: **Cseszák Zsombor**

KISEGYÜTTESÉK

Alsósok

EZÜST 11. **Biborka furulyacsoport**, **Vadvirág**, **Hagyományápoló Kör**, Ada, Dunántúli dallamok, felkészítő: **Varga Lilla**

BRONZ 12. **Pipacsok gyermekcitera és énekcsoport**, **Búzavirág ME**, **BOGARAS**, Gyermekjátékdalok, f.p. **Ágó Erika**, **Molnár Szipán Attila**,

BRONZ 13. **Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ** ifjúsági citera együttese, Zenta, Gyermekdalok, f.p. **Juhász Gyula**

Felsősök

KIEMELT ARANY 19. **Bodros tamburazenekar**, **Vadvirág HK**, Ada, Vajdasági népdalok, felkészítő: **Zombori Péter**

EZÜST 16. **Cifrázó citerazenekar**, **Aranykapu ME**, Ada, Dél-alföldi dalok, Felkészítő: **Halápi Gábor**

BRONZ 17. **Barna gesztenyék**, **Móra Ferenc ME**, Csóka, Mögkötöm lovat, felkészítő: **Mihók Attila**

Vegyes

ARANY 22. **Kis Banda citerazenekar**, **Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület**, Muzslya, felkészítő: **Lele József**, Vajdasági népdalok

EZÜST **Citera trió**, Torontálvásárhely, f.p. **Kovács József**, Dunántúli dal-
lamok

EZÜST 18. **Bojtocska furulyacsoport**, **Vadvirág HK**, Ada, Csiba kutya ne
ugass (moldvai dalok), felkészítő: **Varga Imola**

BRONZ 23. **Búzavirág citerazenekar**, Temerin, **Szirmai Károly MME**,
Ugrósok, f. p. **Hévizi István**

BRONZ 24. **Zengő citerazenekar**, Kishegyes, **Petőfi Sándor ME**, Dunántúli
népdalok- Haj Dunáról fúj a szél... Felkészítő: **Borsodi Árpád**

ÉNEKCSOPORTOK

Alsósok

KIEMELT ARANY 7. **Füzike leánykar**, Csóka, **Móra Ferenc ME**, Mit
jácunk lányok... Felkészítő: **Tóth Rozália**

ARANY 3. **Pintyőke énekcsoport**, **Dr. Kiss Imre MK**, Péterréve. Rábaközi
dalok, f.p. **Ceszák Korcsik Anikó**, m.v.: **Csaszyi Magdolna**

EZÜST 6. **Csicsörke énekcsoport**, **Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör**,
Óbecse, Rábaközi pünkösdlő, f.p.: **Ceszák Korcsik Anikó**

EZÜST 9. **Szederice énekcsoport**, Óbecse, Samu Mihály Á.I.2. a. és 2. b.
osztály, felkészítő: **Bartusz Valéria**, **Vajda Edit**, Egy süveg alma: vajdasági
gyermekjátékdalok

BRONZ 2. **Pitypalatty énekcsoport**, **Tisza mente Közművelődési
és Népművészeti Egyesület**, Péterréve, Bácskai gyermekjátékdalok,
CSOPORTVEZETŐK: **Tarján Tímea** és **Ferencz Katalin**

BRONZ 4. **Szilke énekcsoport**, **Pitypang Néptáncgyesület**, Szenttamás,
Nyitrai farsangos dalok, f.p.: **Ceszák Korcsik Anikó** és **Ceszák Balázs**

BRONZ **Bazarózsa énekcsoport**, Bácskertes, f.p. **Csernai Buják Szilvia**

BRONZ 8. **Csicsergők énekcsoport**, **Tisza mente Közművelődési és
Népművészeti Egyesület**, Péterréve, Érpataki hajlikázó, CSOPORTVEZETŐK:
Tarján Tímea és **Ferencz Katalin**

BRONZ 11. a **Szirmai Károly MME** kisebb lánykórusa, Temerin, 1. és 2.
o., Gyertek lányok játszani!: Vajdasági népi játékok, Felkészítő: **Lukács Sára**

BRONZ 13. **Cseperke énekcsoport**, **Jókai Mór Magyar Művelődési
Egyesület**, Törökbecse, Hej, szinala, szinala: Tardoskedd: Felföld, Felkészítő:
Mihályfi Elvira

Felsősök

KIEMELT ARANY 17. **Pántlika leánykórus**, **Aranykapu ME** Ada, Bácskai
dalok, felkészítő: **Lepár Krisztina**

KIEMELT ARANY **Kis Krajcárka**, Bácskertes, **József Attila iskola**, f.p.
Zsivu Péter

ARANY 16. **Csörögi fiúkórus, Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Óbecse,**
f.p.: **Cseszák Balázs**

EZÜST 14. **Bársonyvirág leánykórus, Vadvirág HK, Ada, Szlavóniai le-**
ánykörtánc dalok, felkészítő: Varga Emese

EZÜST 15. **Rakonca énekcsoport, Dr. Kiss Imre MK, Péterréve, Kárásztelki**
dalok, f.p.: Cseszák Korcsik Anikó, m.v.: Csasznyi Magdolna

EZÜST 18. az **óbecsei Samu Mihály** iskola kórusa, Moholi dalok Bodor
Anikó gyűjtéséből, f.p. **Bolyos Miklós** zenetanár

BRONZ 19. **Villó énekcsoport, Jókai Mór Magyar Művelődési Egyesület,**
Törökbecse, Csiraj nóták – Doroszló, Felkészítő tanár: **Mihályfi Elvira**

BRONZ 20. **Szélszirom énekcsoport, Kodály Zoltán Magyar Művelődési**
Központ, Topolya, Aldunai székelly népdalok, f.p. Kisimre Szerda Anna

Vegyes énekcsoportok

ARANY 24. **Csincsele énekcsoport, Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör,**
Óbecse, Jászsági dalok, f.p.: **Cseszák Korcsik Anikó**

EZÜST 26. **Gingalló énekcsoport, Nép kör Magyar Művelődési Központ,**
Szabadka, **Bársony ibolyácska: Bácska,** felkészítő pedagógus: **Kanalas**
Zsófia

BRONZ 25. **Dongóvirág népdalkórus, Szervó Mihály Általános Iskola,**
Muzslya, Alföldi népdalok, felkészítő: **Rácz Róbert**

BRONZ 27. **Pacsirta énekcsoport, Dózsa György Általános Iskola,**
Gunaras, Rábaközi dalok, f.p. **Kisimre Szerda Anna**

BRONZ 28. **Tengelice gyermekkórus, Piros, Fehér Ferenc MME,** felké-
szítő: **Hanák Rigó Ildikó,** Összeállítás címe: Moholi népdalok

ÉNEKSZÓLISTÁK ÉS KETTŐSÖK

A korcsport

ARANY 2. **Varnyú Viola és Leona,** Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör,
Óbecse, Rábaközi köcsögös játék dalok, f.p.: **Cseszák Korcsik Anikó és**
Cseszák Balázs

EZÜST 1. **Hanák Boglárka és Hanák Eszter,** Piros, Fehér Ferenc MME,
Felkészítő: **Hanák Rigó Ildikó**

EZÜST 3. **Kávai Réka,** 2. o. Tisza NE, Magyarokizsa: Kispiac, Bácskerteszi
gyermekjátékdalok, Összeállította: **Vázsonyi Csilla,** Betanította: **Vázsonyi**
Csilla és Mikuska Judit

B korcsport

ARANY 22. **Fogarasi Anna,** 5. o., Miroslav Antić Általános Iskola, Palics,
Bácskai gyermekdalok, Felkészítő: **Kanalas Zsófia**

ARANY18. **Dudás Karolina** és **Répási Nikoletta**, 5. és 6. osztály, Óbecse, Samu Mihály iskola, Párosító dalok Bodor Anikó gyűjtéséből, f.p. **Bolyos Miklós**

ARANY 19. **Masa Kitti**, Móra Ferenc ME, Csóka, Kihajtottam én a libám... BALLADA, felkészítő: **Tóth Rozália**

ARANY 20. **Szabó Szonja**, Móra Ferenc ME, Csóka, Szépen úszik a vadkácsa... felkészítő: **Tóth Rozália**

ARANY 8. **Apró Boglárka**, 3. o. Vadvirág HK, Ada, Kerek az alsószoknyámnak az alja: Ada környéki népdalok, felkészítő: **Varga Imola**

ARANY 9. **Balassa Szabina** és **Varga Nikoletta**, Dr. Kiss Imre MK, Péterréve, Bogyiszlói dalok, f.p.: **Cseszák Korcsik Anikó**, m.v.: **Csaszyi Magdolna**

ARANY 12. **Csernyák Veronika**, Temerin, Gömori gyermekjátékdalok, felkészítő: **Csernyák Zsuzsanna**

EZÜST 13. **Tallós Hédi**, Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Óbecse, Tardoskeddi dalok, f.p.: **Cseszák Balázs** és **Cseszák Korcsik Anikó**

EZÜST14. **Jepurski Dorina** és **Lajkó Edina**, Aranykapu ME, Ada, Galga menti dalok, felkészítő: **Lepár Krisztina**

EZÜST 15. **Fodor Boglárka** és **Lehócki Kata**, Aranykapu ME, Ada, Bácskai dalok, felkészítő: **Lepár Krisztina**

EZÜST 16. **Varnyú Réka**, és **Hadik Anikó**, Aranykapu ME, Ada, Áj, falusi dalok, felkészítő: **Sóti Zsuzsanna**

BRONZ **Bancsi Kata**, Piros, Fehér Ferenc MME

BRONZ 11. **Gója Kristóf**, 5. o. Tisza NE, Magyarakanizsa, Somogyi dalok, összeállította: **Vázsonyi Csilla**, Betanította: **Vázsonyi Csilla** és **Mikuska Judit**

C korcsoport

KIEMELT ARANY 28. **Varga Viktória** és **Szabó Anett**, Dr. Kiss Imre MK, Péterréve, Mohol környéki dalok, f.p.: **Cseszák Korcsik Anikó**, m.v.: **Csaszyi Magdolna**.

KIEMELT ARANY 33. **Fenyvesi Zénó** és **Lengyel László**, Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Óbecse, f.p.: **Cseszák Balázs**

ARANY 34. **Lepár Emese**, 7. o. Aranykapu ME, Ada, Somogyi dalok, Felkészítő: **Lepár Krisztina**

ARANY 31. **Forgács Szabolcs** és **Salamon Ákos**, Pitypang Néptáncgyesület, Szenttamás, f.p.: **Cseszák Korcsik Anikó** és **Cseszák Balázs**

ARANY 40. **Gyenge Júlia**, Fehér Ferenc MME Piros, Felkészítő: **Hanák Rigó Ildikó**, Doroszlói lakodalmas

EZÜST 25. **Sziveri Éva**, Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület, Temerin, felkészítő: **Szabó Annamária**, Rábaközi dalok

EZÜST 26. **Tóth Zsuzsanna**, Szabadkai alsó fokú Zeneiskola, népzenei tanszak, Tolna megyei dalok, Felkészítő tanár: **Kanalas Zsófia**,

EZÜST 27. **Klima Döníz**, Vadvirág HK, Ada, 8. o., Utca, utca bánat utca (Széki népdalok), felkészítő: **Varga Emese és Imola**

EZÜST C29. **Pajor Tímea, Csobolyó ME** Mohol, Érik, érik a cseresznye... Dunántúl: Sárköz, felkészítő tanár: **Bartusz Valéria**

EZÜST 30. **Hajnal Livia**, Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, Bácsgyulafalva, Sárközi karikázók, Felkészítő: **Égető Emese**

EZÜST 36. **Dudás Kata**, 8. o., Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központ, Topolya, Szlavóniai népdalok, f.p.: **Kisimre Szerda Anna**

EZÜST 38. **Bognár Odett**, Cseh Károly Általános Iskola Ada, 6. o. Tisza partján nem jó lefeküdni: Moholi dalok Felkészítő: **Holló Livia**

EZÜST 39. **Dávid Anna** 8. o., Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, Bukovinai népdalok, Felkészítő: **Molnár-Palusek Emese**

BRONZ 37. **Szemerédi Sára**, Móra Ferenc ME, Csóka, Mögrakják a tüzet..., felkészítő: **Tóth Rozália**

Ricz Róbert és Szakács Patrícia

XXXI: Szólj, síp szólj! népzenei vetékedő

XXXI: Szólj, síp szólj! népzenei vetékedő

XXXI: Szólj, síp szólj! népzenei vetékedő – A bíráló bizottságok

XXXI: Szólj, síp szólj! népzenei vetékedő

6.9. XX. Kőketánc Énekes Népi Gyermekjáték és Néptánc Vetélkedő

A hétvégén sikeresen lezajlott a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete által szervezett XX. Kőketánc énekes népi játék és néptánc vetélkedő Óbecsén, a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben. Mind a 62 bejelentett csoport megjelent a rendezvényen, ahol tudásuk legjavát mutatták be a gyerekek. Az egész magyar nyelvterület játék- és táncanyagából kaphattak ízelítőt, akik ellátogattak a rendezvényre. A két évtized alatt a felkészítők számára is kikristályosodott,

hogy mi is az a táncanyag, meghatározott feladat, amit a gyerekeknek meg kell és meg lehet tanítani, hiszen a jól előkészített összeállítás nem csak a közönségnek, de az előadónak is sikerélményt jelent.

A bírálóbizottság tagjai: **Sikentáncz Szilveszter**, az Örökség Gyermek Népművészeti Egyesület elnöke, néptáncpedagógus, koreográfus, Örökös Aranysarkantyús Táncos, a Népművészet Ifjú Mestere, **Strack Orsolya** néptáncpedagógus, koreográfus, Örökös Aranygyöngyös Táncos, a Népművészet Ifjú Mestere és **Brasnyó Antal** népzeneész. A bemutatkozásokat követően szinte valamennyi csoport vezetője kíváncsi volt a bírálóbizottság véleményére, hiszen egy-egy ilyen vetélkedő egyben szakmai útmutatás, segítségnyújtás is a felkészítők számára.

Sikentáncz Szilveszter elmondása szerint is a felkészítőknek nagyon nagy a felelőssége, hiszen nem csak a táncot, de értékrendet közvetítenek. „A próbatermi munkán túlmutat egy táncpedagógus munkássága, nevelniük kell a gyerekeket, közösséget kell teremteniük, a hagyományt úgy kell továbbadniuk, hogy az anyanyelvként működjön, ne – némi képzavarral élve – betanult mondatokat adjanak a gyerekek lábára a színpadon. Úgy tanítsunk táncot, hogy azt ténylegesen tudják alkalmazni, hiszen ez az élet bármelyik formájában segíti őket. A színpadi megjelenés emellett felelősség, hiszen a színpadon meg kell mutatni, hogyan kell viselni a ruhát, szépen megjelenni, szépen kell táncolni és énekelni, hiszen ezzel tudják bevonzani az igényességet a közönség részéről. Ehhez nevelni kell a gyerekeket, a szülőket, a pedagógusokat és mindenki mást is, hogy egy komplex egészként mindenki magáénak érezze a kultúránkat”, mondta Sikentáncz Szilveszter a vetélkedőt követően.

A XX. Kőketánc énekes népi játék és néptánc vetélkedő eredményei:

Kiemelt arany minősítés:

- **Puja táncgyüttes** (Népkör MMK, Szabadka)
- **Bicskás legénybanda** (Gróf Széchenyi István Á.I., Kelebia)
- **Szélszirom táncgyüttes** (Kodály Zoltán MMK, Topolya)

Arany minősítés:

- **Csicsergők gyermekcsoport** (Tisza mente Közművelődési és Népművészeti Központ, Péterréve)
- **Petrence táncgyüttes** (Petófi Sándor MK, Óbecse)
- **Pintyőke táncgyüttes** (Dr. Kiss Imre MK, Péterréve)
- **Csiperke táncgyüttes** (Petófi Sándor MK, Óbecse)
- **Ciróka tánc csoport** (Móra Ferenc MME, Csóka)
- **Parapács táncgyüttes** (Jókai Mór MME, Törökbecse)
- **Kis Vackor tánc csoport** (Gaál Ferenc ME, Kelebia)
- **Rece-fice néptánc csoport** (Szirmai Károly MME, Temerin)
- **Vackor tánc csoport** (Gaál Ferenc ME, Kelebia)

- **Gézengúz csoport** (Gracza János SZIE, Bácskossuthfalva),
- **Füziike néptáncgyüttes** (Aranykapu ME, Ada)
- **Csillagvirág néptáncgyüttes** (Vadvirág HK, Ada)
- **Gyöngyszem néptánccsoport** (Tisza mente Közművelődési és Népművészeti Központ, Péterréve)
- **Turbolya csoport** (Tisza Néptáncgyűlés, Magyararkanizsa)

Ezüst minősítés:

- **Kenderkóc gyermekcsoport** (Petőfi Sándor MK, Óbecse)
- **Ropogós táncgyüttes** (Népkör MMK, Szabadka)
- **Kópé táncgyüttes** (Petőfi Sándor MK, Óbecse)
- **Suttyó táncgyüttes** (Pitypang Néptánc Egyesület, Szenttamás)
- **Apróka táncgyüttes** (Jókai Mór MME, Törökbecse)
- **Ispiláng** (Thurzó Lajos MOK, Zenta)
- **Csiripiszli tánccsoport** (Kodály Zoltán MMK, Topolya)
- **Bóbíta néptánccsoport** (Dr. Kiss Imre MK, Péterréve)
- **Vackor és Cselefy táncgyüttesek** (Petőfi Sándor MME, Kishegyes)
- **Kopogató néptánccsoport** (Aranykapu ME, Ada)

Bronz-minősítés:

- **Ispiláng** (Thurzó Lajos MOK, Zenta)
- **Sziporka** gyermekcsoport (Pitypang Néptánc Egyesület, Szenttamás)
- **Ugri-bugri néptánccsoport** (Szirmai Károly MME, Temerin)
- **Bodorka táncgyüttes** (Népkör MMK, Szabadka)
- **Ibolya csoport** (Népkör MMK, Szabadka)
- **Mitugrász táncgyüttes** (VMNKK)
- **Pitypang tánccsoport** (Dózsa György Általános Iskola és József Attila Művelődési Egyesület, Gunaras)
- **Virgonc táncgyüttes** (Kodály Zoltán MMK, Topolya)
- **Kalamajka csoport** (Ady Endre MK, Bácskossuthfalva)
- **Kőrös táncgyüttes**, Hajdújárás
- **Szederice** (Samu Mihály Á.I., Óbecse)
- **Pitypang tánccsoport** (Dózsa György Á.I. és József Attila ME, Gunaras)
- **Libabál néptánccsoport** és **Koppantók néptánccsoport** (Ludas Matyi ME, Ludas).

A zsűri különdíját az óbecsei **Fenyvesi Zénó**, valamint a **Süli Ákos-Fodor Zsófia** páros kapta, míg felkészítői különdíjat kapott az óbecsei **Cseszák Korcsik Anikó** és **Cseszák Balázs**.

Szabó Gabriella

XVI. Kőketánc

XVI. Kőketánc

XVI. Kőketánc

XVI. Kőketánc

XVI. Kőketánc

6.10. Vajdasági Suliszínház Fesztivál: 2015/16

Tizenhat évvel ezelőtt, 2001-ben a bánáti Erzsébetlakon kezdte meg anyanyelvápoló munkáját a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete. A Suliszínház megálmodója és főszervezője **Nagy Margit** és **Takarics Róbert** volt, s mert Takarics Róbert akkor még ott tanított, kézenfekvő volt, hogy az első fesztivál színhelye is ott, Erzsébetlakon legyen, akkor még csak az anyanyelvápoló csoportok részvételével.

Az évek folyamán azonban egyre több gond adódott nemcsak a szórványban, hanem a tömbmagyarságban is. Egyre több iskolában csökkent a tanulók létszáma, vagy szűnt meg a magyar nyelv oktatása. Ráadásul világszinten csökken a kis és nagy „könyvmolyok” száma, s ezzel természetesen beszűkül a nyelvi, sőt az anyanyelvi közlési vágy és készség is. Szerencsére a Suliszínház, valamint számos más szervezet és formáció is segíteni igyekszik a bajon, még hozzá sikerrel, s ez így jó. Minél többen, többféle munkaformában igyekeznek kezelni, és feltölteni a „vitaminhiányos” részeket, annál nagyobb a sikerlehetőség. S a gyermekek részéről minél spontánabb, játékosabb formában, annál nagyobb az öröm és a lelkesedés. Idén öt Elődöntő után rendezték meg a gálaműsort, a döntőt.

Jódal Rózsa és Takarics Róbert zsűritagok

A bíráló bizottságot **Jódal Rózsa** író, **Takarics Róbert** író, a rendezvény-sorozat főszervezője, és **Nagy Margit**, a VMPE elnöke alkotta. A fellépők az elismerő oklevelek mellett könyvjutalmat is vihettek haza. A legjobbak nyáron táborokban vehettek részt: a VMPE által szervezett táborokban és a zánkai Erzsébet táborban.

A Suliszínház Fesztivál elődöntői

6.10.1. Kispiaci elődöntő – 2016.01.30.

Az iskola sikeres működése a tanárokon, tanítókon múlik. Ezt tapasztaltuk tegnap Kispiacon, ahol, csaknem minden korosztály fellépett a XV. Vajdasági Suliszínház Fesztivál Elődöntőjén. A színjátszás kiváló nevelési eszköz, ráadásul élvezik a gyerekek. A félénkeket bátor fellépésre serkenti, gazdagítja a szókincset, jóra tanít.

Az Október 10. Általános Iskola hangyabolyként nyüzsgött. A helybeli szervező, az iskola magyartanárnöje, Kávai Bózsó Ildikó volt. A Janikovszky Éva szövege nyomán, a tanárnő feldolgozásában és rendezésében, a hatodikosok az EPERSZÍN, vagyis Milyenek voltunk, vagyunk és leszünk című darabot mutatták be, nagy sikerrel. A kamaszkori gondokat három szempontból jelenítették meg: a szülők („Nem nekem tanulsz, magadnak tanulsz!” és más, elcsépelet igazságokat, közhelyeket kórusban ismételve), a kamaszok lázadása és a gyermekszerelem oldaláról. Az ő előadásuk volt a legjobb, ők jutottak tovább a fesztivál döntőjére.

Nagyszerű volt az ugyancsak kispiaci negyedikesek által bemutatott A kőleves című népmese-feldolgozás is, eredeti ötletekkel, Tilinkó Judit tanítónő rendezése díjat kapott.

Az iskola harmadikosai a Bálint Katalin tanítónő rendezte: Minden egér szereti a sajtot című darabban, szórakoztatták a közönséget. A szürke és fehér egerek közti ellentétet, és végül a megbékélést mutatták be. Az előadás nevelő hatásáért díjazta őket a zsűri.

Az oromhegyesi Kis Ferenc Általános Iskola Gézengúz csapata volt az egyedüli vendég, idén először jelentkeztek a fesztiválra. II. és IV. osztályosok léptek fel az SMeSék, telefonTos dolgaink című előadással. Bálint Klára tanítónő a gyerekekkel közösen írta a mobiltelefon nélkül már létezni sem tudó világot kifigurázó darabot, amelyben a gyerek, ha nincs mobiltelefonja, csupán egy lesajnáló legyintést érdemel. Ők a modern témaválasztásért kaptak díjat.

Sajnáljuk, hogy az előző években mindig jelen lévő horgosi Pöttöm színpad most nem jött el és szomorúan hallottuk, hogy Ludason már alig van gyerek, ezért nem jelentkeztek be a Sulifesztre. A kisszínészek pogácsacsomagot, elismerő oklevelet kaptak, és könyvjutalomban részesültek.

Suliszínház Fesztivál – Kispiaci elődöntő

Kispiaci elődöntő – Ada, győztes csapat, Bácsgyulafalva

Suliszínház Fesztivál – Csonoplyai elődöntő

Suliszínház Fesztivál elődöntő – Csonoplyai győztesek

6.10.2. Csonoplyai elődöntő: 2016. március 24.

Március 24-én a csonoplyai művelődési ház látta vendégül a XVI. Suliszínház Fesztivál nyugat-bácsi Elődöntőjének kisszínészeit. A pedagógus-rendezők: **Krizsán Valéria** csonoplyai és **Szabó Márta** nemesmiliticsi tanítónő volt. A bemutatott öt színdarab közül három csonoplyai, kettő pedig nemesmiliticsi volt. A vetélkedő előtt bemutatkoztak a csonoplyai óvodások, versenyen kívül.

Az első műsorszám Jódal Rózsa: Meglepetés című jelenete volt. **Krizsán Valéria** rendezte a győztes darabot is, Varga Katalin: Pitt és Patt című jelenetét **Takács Emese** és **Franyó Gabriella** előadásában. A Fodor Sándor: Susztermatt című előadásban nyújtott kisszínési alakításért a második **Gardil Roland** részesült díjban.

A **Szabó Márta** rendezte két előadásban a kisszínési alakításért a második **Purda Vivien** (Tarbay Ede: Tanulságos jelmezbál című darabban) és a hatodikos **Kocsis Noémi** (Devecseri Gábor: A mohó királyfi című darabban) nyert elismerést. A Tanulságos jelmezbál díszletéért is oklevelet kaptak.

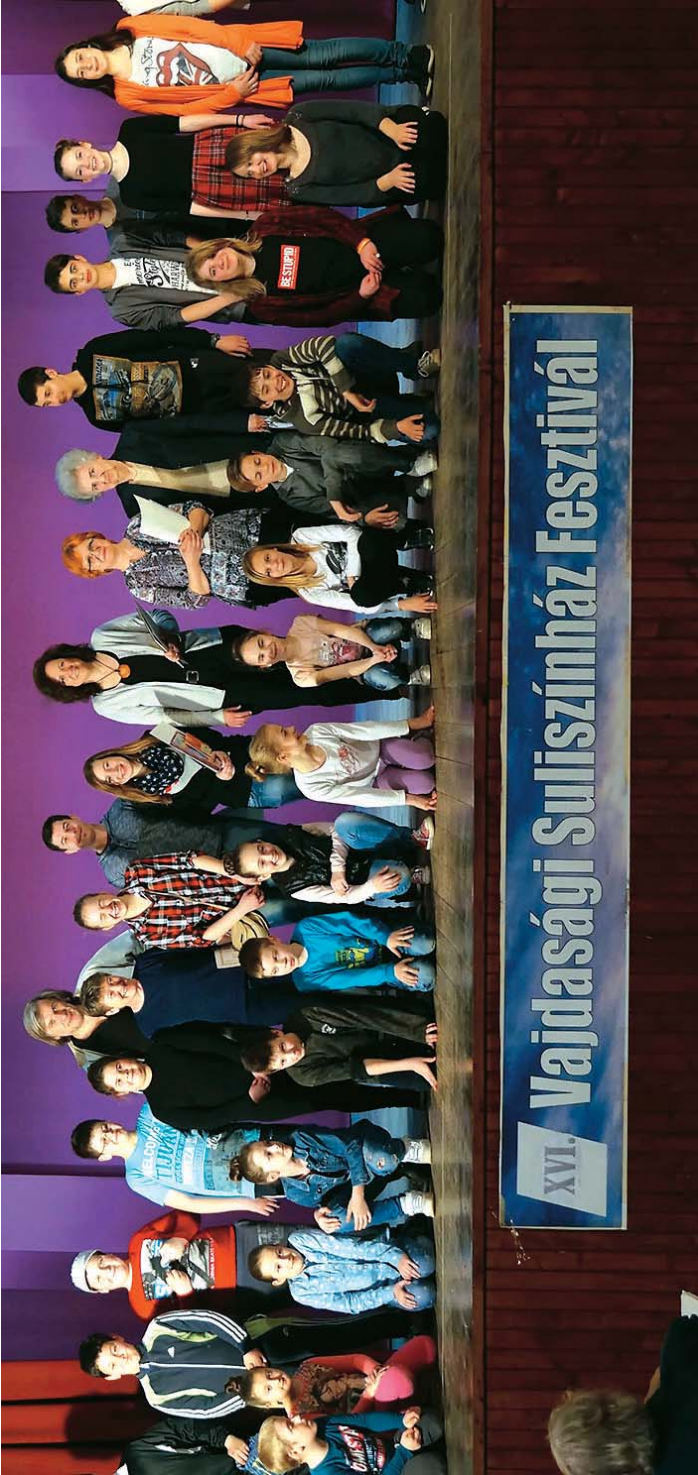
A rokon értelmű szavakkal birkózó Pitt és Patt jutott tovább a Sulifeszt 2016. májusi döntőjébe.

6.10.3. Adai elődöntő – 2016. március 31.

A XVI. Vajdasági Suliszínház Fesztivál adai Elődöntőjét a helyi könyvtár színháztermében rendezte meg a március 31-én Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete. A nézőtér megtelt, a gyermekek nagyszerűen szórakoztak.

Az adai Cseh Károly Általános Iskola felsős csapata A pofon című komédiával a jó jelmezért részesült elismerésben. Rendező: **Könyves Csilla** magyartanár. A padéi Szervó Mihály Általános Iskola nyolcadikos lányainak Cziczó Attila: Ezerszín című előadása, az összjátékukkal nyerte meg a bíráló bizottság tetszését. A nyolcadikos **Pásztor Edina** pedig a kiváló színészi alakításával tűnt ki. A rendező: **Virág György** fiatal színész. A bácsgyulafalviak a Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület szervezésében érkeztek, Wass Albert: Az éjjeli pávaszem című darabját mutatták be a **Vörös Imelda** rendezte, aprólékosan és pontosan kidolgozott, modern előadásban. Az adai Aranykapu Művelődési Egyesület a gyerekek valós történetei alapján készült színdarabbal képviseltette magát. **Raffai Klára** rendező szabad kezét adta a gyermekek alkotóképessége szárnyalásának, akik önmagukat adták a színpadon, a darab címe: Velem történt.

Nagy Margit

Adai elődöntő – díjazottak

6.10.4. Csókai elődöntő: 2016. április 4.

A legtöbb találkozón akad valami érdekesség. A csókai Elődöntőn több is akadt. Az egyik, hogy egy régi kedves ismerősünkkel találkoztunk: **Banka Jánossal**, az Újvidéki Színház hajdani színészevel, aki Angliát és Írországot is megjárva végül szülőfalujában, Csókán telepedett meg, ahol igyekszik minél többet tenni faluja művelődési életének felvirágoztatásáért. Jelenleg éppen versmaratont szervez, és megalapította a verskedvelők Líra elnevezésű egyesületét. Az Elődöntőn szerzőként és rendezőként is bemutatkozott. A másik különlegesség, hogy, rendhagyó módon, **Bicskei Armand** hetedikes csókai tanuló az Elődöntőn (három különböző jelenetben!) három színészi feladatot is vállalt, sőt – két jelenetet ő maga is rendezett!

Négy előadás volt műsoron. Hármat a csókaiak, egyet pedig a bácsgyulafalvi (telecskai) tanulók előadásában.

Banka János *Függőleges öt betű* című jelenete, amelynek Banka János egy személyben írója és rendezője is, egy szójátékokban, (szó)viccekben bővelkedő fordulatos, mozgalmas, derűs előadás egy délelőtről, amelyen sok minden történik, például a Tarka Világ keresztrejtvényének sokáig „megfejthetetlen” feladványa egy nemzetközi ünnepről. A jelenet végül olyan sikert aratott, hogy az Elődöntő legjobb előadásának nyilvánították, tehát továbbjut a Suliszínház májusi gálájára, két gyermekszínészt, az ötödikes **Habram Bencét** és a hetedikes **Bicskei Armandot** pedig a legjobb fiúszínészeknek járó dicsérő oklevéllel tüntették ki.

*Suliszínház Fesztivál, Csókai elődöntő
Legjobb előadás – Articsókák*

Suliszínház Fesztivál – Csókai elődöntő

A bácsgyulafalvi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület kis színját-szói Hans Christian Andersen: *A rút kiskacsa* című, mély filozófiai és pszichológiai töltetű, közkedvelt mesejátékát adták elő **Vörös Imelda** rendezésében. A legjobb lányszínésznek járó oklevél a negyedikes **Pesti Veronikának** jutott, az *Ákombákom* elnevezésű csoportot pedig az Elődöntő legjobb animációjáért járó oklevéllel tüntették ki.

A csókai Jovan Popović Általános Iskola *Csicsergők* nevet viselő csoportja Lázár Ervin: *Szörnyeteg Lajos, jaj de álmos* című jelenetét mutatta be **Bicskei Armand** rendezésében. Vacskamati, Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa, Mikkamakka és a többiek egész idő alatt abban mesterkednek, hogyan gyógyítsák ki „rettentően” álmos társukat, Szörnyeteg Lajost. Közben rendezőjük és szereplőtársuk, Bicskei Armand Dömdő-dömdő-dömdödöm szerepében valósággal brillírozott. Minden megszólalása, tevékenysége harsány kacagást vált ki a nézőkben.

A csókai Jovan Popović Általános Iskola hetedikesei Janikovszky Éva közkedvelt, *A tükör előtt* című jelenetét játszották el, meghozzá velük egyívású társuk, Bicskei Armand (az est folyamán immár második) rendezésében, aki a szöveget igyekezett „korszerűsíteni”, azaz saját „rendezői” elképzeléseihez közelíteni. A kamaszlányok közben egymás és tanáruk vállán (akit ismét Bicskei Armand alakít, ez az est folyamán a harmadik színészi alakítása) elsírják keserveiket. A Tanár megkísérli őket jó tanácsokkal ellátni.

Csókán ezúttal gyermek zsűri is tevékenykedett. Tagjai, **Szemerédi Fanni** és **Váradí Vivien** ötödikes, **Szebenyi Szabina** hatodikos, és **Tijana Kojic**

nyolcadikos tanulók voltak. Érdekes, hogy döntésük nagyjából megegyezett a felnőtt zsűritagok véleményével. Ők ugyan a csókaiak, *A tükör előtt* című jelenetét tartották a legjobbnak, a legjobb alakításokat nyújtó szereplők azonban szerintük is **Bicskei Armand** és **Habram Bence**.

Jódal Rózsa

6.10.5. Muzslyai elődöntő: 2016. május 13.

Maradékiak vitték el a pálmát

A XVI. Vajdasági Suliszínház Fesztivál ötödik, bánáti Elődöntőjét a muzslyai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színháztermében május tizenharmadikán tartott meg – a Suliszínház Fesztivál idei Elődöntői közül a legtömege-sebb és az egyik legsikeresebb volt.

Tizenegy helység iskoláinak majd háromszáz tanulója tizennégy jelenetet játszott el a zsűrinek – valamint a hatalmas termet zsúfolásig megtöltő diák- és felnőtt közönségnek.

A surjáni csapat először mutatkozott be. Habár még érezhetően törik a nyelvet, és erős akcentussal beszélnek, szemmel láthatólag élvezték a játékot, s nemcsak értették a mondandójukat, hanem olyan beleéléssel játszották el **Molnár U. Éva** rendezésében, a *Megjárta Jancsi* címmel bemutatott jelenetüket, amely a *Kutya szeretne lenni*, című népmesén alapszik, hogy közben még vidáman dalra is fakadtak. A Gazda szerepét barátságos jó kedéllyel és kellő szigorral játszó **Törőcsik Andrej** pedig játékáért oklevelet kapott.

A már „haladók” határozott nyelvi fejlődésről, nem lankadó lelkesedésről, ötletgazdagságról és kreativitásról tettek tanúbizonyságot. Darabválasztáskor sokan nyúltak a tiszta forráshoz, a mesék, főként a népmesék nagy igazságokat rejtő tiszta, szép nyelvezettel megőrzött szövegeihez, de akadt híres írók műveinek értő dramatizálása, sőt egy érdekes, eredeti színpont: a határozottan tehetséges módosi **Spacsek Olivéra** nyolcadikos tanuló írói babérokra törve, két jelenetet is írt. *Egyet – A játszma* című jelenetet – a módosi anyanyelvápolóknak, amelyet **Monic Lidia** anyanyelvápoló tanítónő fordított magyarra, és rendezett meg. A kétnyelvű családban felnövő Olivéra ugyanis beszéli a magyar nyelvet, de írásban még jobban fejezi ki magát szerbül. Szellemes, jópofa szövegében a Jó és Rossz, illetve az Angyal és az Ördög vetélkedik egymással, s persze a Jó győz. Ötletes jelmezeiket a zsűri díszoklevéllel jutalmazta. Olivérának másik, *Melyik mesében vagyok?* című jelenetét, amelyben sok humorral és bűvészi ügyességgel keveri össze négy közismert mese és meseregény történetét és szereplőit, amelyekből háromnak is, egyik fontos szereplője, a Farkas, szintén ő ügyeskedte, keverte-kavarta össze a nezsényi anyanyelvápolók nagycsoportja számára, amelyet, zajos sikert aratva, **Ábel Kornélia** óvónő fordított le és rende-

zett meg. A Farkast **Gabona Adrián** alakította, ezért elismerő oklevelet vihetett haza. Olivéra pedig a Melyik mesében vagyok? ötletéért, valamint A játszma érdekes szövegéért egy közös szövegírói oklevelet vihetett haza. Nagyon érdekes kísérlet volt **Petes Erzsébet** anyanyelvápoló pantomimjelenete, amelyet, La Fontaine: A tücsök és a hangya meséje alapján rendezett meg a magyarittabéi nagycsoportosokkal. Lélegzetállítóan szép és művészi volt elgondolásban is, kivitelezésben is, amikor a lustácska Tücsökvirtuózt alakító **Kincses Teodor** saját lila sálján átszellemülten hegedül. Egy percre szinte megérintett bennünket a Csoda. **Petes Erzsébet** természetesen a pantomim rendezéséért, **Kincses Teodor** pedig művészi játékáért részesült díszoklevélben.

A muzslyai Csipet-Csapat (VMPE NOK) **Lukács Gabriella** rendezésében és színpadra alkalmazásában Grimm Holle anyóját játszotta el jól kidolgozottan, rengeteg ötlettel (pl. a papíralmák, a játszókarikás kút alkalmazása stb.) Ők sikeres összjátékukért részesültek díszoklevélben. A VMPE NOK (a muzslyai és a nagybecskereki Szervó Mihály és a Sonja Marinković Általános Iskola felsős diákjai) két sokszereplős, látványos jelenettel is felléptek, Lukács Gabriella tanítónő rendezésében. Először Sue Townsend nagysikerű, Adrian Mole naplója című, népszerű regényét alapul véve, és saját kamaszos vágyaikat, kudarcaikat és örömeiket is beleszöve adták elő Robci panaszaik című (voltaképpen ez csak a cím kezdete, mert maga a cím igen-igen hosszú) jelenetüket, beleadva minden kamaszos vágyakozásukat, dacukat, kételyüket, csalódásukat és rajongásukat. Ezt a nagyszabású, nagy közönségsikert, arató alkotásukat a zsűri rendezési díjjal jutalmazta, főszereplőjét, a nyolcadikos **Tóth Róbertet** pedig alakításáért díszoklevéllel. Másik bemutatkozásuk (a délután folyamán ez tulajdonképpen már a harmadik volt, az idén valósággal megtáltosodtak) a Ki itt a király? – Történetek Mátyás királyról, ahogy a Bolond látja című és alcímű mozgalmas, fordulatos jelenetük is rengeteg tapsot kapott. Nagyszerű szereplőgárdájukból ketten is oklevélben részesültek: a Bolondot alakító **Margit Melitta**, valamint a Szakácsné és a Csaplárné megszemélyesítő **Sziveri Emese**, mindketten ötödikesek.

Az ürményházi Szórakoztató Szóra Készítő csoportnak ezúttal kiváló, ritkán játszott szerzőre esett a választása. **Viola Lujza** magyartanár nő Jókai Mór A huszti beteglátogatók című művét rendezte és alkalmazta színpadra. A szépen, jól artikuláló, remek összjátékú csoport vezetőjét végül a kiváló játéklehetőséget biztosító dramatizációért jutalmazták díszoklevéllel, játékáért pedig a körmönfontan ravasz Rhédeyt alakító nyolcadikos **Móri Dávidot**, aki úgy „kúrálja ki a várából” a gazdát, hogy az csak az utolsó pillanatban kap észbe – persze már későn.

A találkozóon sok volt a szemet gyönyörködtető, színgazdag, fantáziát megmozgató jelmez. Ezúttal a módosiak (A játszma, **Moniç Lídia** tanítónő rendezésében) és a nezsényi anyanyelvápolók kiscsoportja (A három pillan-

gó, anyanyelvapolójuk **Ábel Kornélia**) vihetett haza díszoklevelet a jelmezeiért. – Tamásfalva anyanyelvapolói A kiskondás c. népmesét dolgozták fel sok leleménnyel, **Szarka Edit** tanítónő rendezésében. Az Anyát megszemélyesítő **Ninkov Natália** díszoklevélben részesült. – Sikeres anyanyelvapolásért három csoport kapott díszoklevelet: 1. a homokrévi csoport (**Szirák Katalin** anyanyelvapoló saját szövegét rendezte meg, Gyere velem a vásárba címmel); 2. a bókai **Molnár U. Éva** tanítónő rendezésében A bugyuta ember című felvidéki népmesét mutatták be); és 3. az először fellépő surjáni (**Molnár U. Éva** rendezésében a Megjárta Jancsi című népmesét adták elő. Átélt szerepmegoldásáért **Törőcsik Andrej** részesült díszoklevélben).

A pálmát ezúttal a maradéki anyanyelvapoló csoport vitte el, amely az Almamese című népmesét mutatta be. Színpadra alkalmazta és rendezte **Halász Gyöngyvér** oktató. A csoport olyan természetességgel, könnyedséggel, humorral „vette a lapot”, alakította saját mai diákos világlátásához a szöveget, hozzá-hozzáfűzve szellemes „beszólásait”, kommentárjait, pl.: „Bocsánat, ez egy másik meséből való!”, annyira „mai” nyelvet beszélt, diákfejjel gondolkozott, olyan egyedi, mókásan, groteszkül stilizáltak voltak a jelmezeik, a reakcióik, hogy nem volt kétséges: övék a legjobb előadás.

Jódal Rózsa

Suliszínház Fesztivál – Muzslyai elődöntő

Módsi Anyanyelvápoló Csoport

Nezsényi Anyanyelvápoló Csoport – nagyok

Tamásfalvi Anyanyelvápoló Csoport

Homokrévi Anyanyelvápoló Csoport

Nagybecskereki Oktatási Központ – Mini Csipet-csapat

Nagybecskereki Oktatási Központ – Felső diákok szövege alapján

Magyarittabéi Nagycsoport

Surjáni Anyanyelvápoló Csoport

Bókai Anyanyelvápoló Csoport

Űrményházi Szórakoztató Szóra Készítő csoport

6.10.6. A XVI. Vajdasági Suliszínház Fesztivál csókai gálaműsora

Tizenhat esztendő koronája

Május 17-én a csókai Művelődési Ház telt ház előtt adott otthont a Suliszínház Fesztivál idei döntőjének. Ebben az évadban harminchat (36) produkcióban több mint négyszázötven (450) tanuló vett részt öt Elődöntőn, amelynek záróműsora volt a gála. A Gálán hat helység gyermekszínházi léptek fel, ketten az anyanyelvű bacsikai és bánáti Elődöntőinek győzteseként.

A háromtagú bírálóbizottság olyan sikeresnek találta a mezőnyt, hogy úgy érezte, egyes kategóriákban meg kell dupláznia a díjakat. A záróműsor legjobb előadása az adai Aranykapu Művelődési Egyesület *Velem történt* című előadása lett, **Raffai Klára** tanárnő rendezésében. S mivel gyermekszereplői maguk írták a jelenet szövegét, amelyben őszintén, szókimondóan, ugyanakkor önrónikusan vallottak mindennapi családi és iskolai csínytevéseikről, botlásaikról, csalódásaikról és örömeikről, ráadásul mindezt ügyesen öntve formába, és szép közönségsikert aratva – övék lett a legjobb, gyermekek által írt szövegért járó oklevél is! A másik oklevéllel díjazott szöveget – a Független öt betűt – **Banka János** színész írta és rendezte. Együttesét – a Csókai Líra Egyesület gyermektagjait – összejátékukért is díjazták, s főszereplője, a szenvedélyes rejtvényfejtő Oszkárt alakító **Habram Bence** lett a gála legjobb fiúszínésze. Fergeteges vígjátékuk, amelyet sok-sok dallal tettek színesebbé, tapsvihart aratott.

A délután folyamán két rendezői díj is született. A Bácsgyulafalva Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületének diáktagjai **Vörös Imelda** színművésznő rendezésében Wass Albert *Az éjjeli pávaszem* című művét adták elő művészi erejű, lírai hangulatot keltő koreográfiával, mély átéléssel. Őket a rendezésért és a koreográfiáért díjazták, a gyermekeikért saját szemek világát is feláldozó Édesanyát alakító **Pesti Veronikát** pedig a rendezvény legjobb lányszínészévé nyilvánították.

A kispiai Kárász Karolina Általános Iskola Ördögsekér nevű színházcsoportja **Kávai Bózsó Ildikó** tanárnő rendezésében Karinthy Frigyes: *Az emberke tragédiája* című művét adta elő magas művészi színvonalon, a legapróbb részletekig kidolgozva, irigylésre méltó tiszta kiejtéssel, nagy képzelőerőről tanúskodva. Kék-zöld „egyen-öltözékben” (fakókék farmer, fűzöld trikóing), minden nélkül, kifejező mozdulataikkal/mozdulatsoraikkal, élénk fantáziájukra támaszkodva teremtették meg az „ambienst” is. Pl. a fáraó, színésztársa combjára ül le nagy hányavetin, s mi elhisszük neki, hogy díszes trónszéken feszít; két fiú pedig két karjából alakít nyaktilót, amely a francia forradalmat megelevenítő jelenetben sorra nyakazza le a „bűnösöket”. Ők remek összejátékukért és a kiváló rendezésért vehettek át díszoklevelet.

A gálára két anyanyelvápoló csoport is eljutott. A VMPE nyugat-bácskai csoportja képviselőként a csonoplyaiak Varga Katalin: *Én, Te, Ő* című nagyszerű, a nagyon hasznos nyelvi/nyelvtani tudnivalókat szellemesen feldolgozó könyvéből, a *Kalandok a szófajok birodalmában* című fejezetéből, adtak elő egy frappáns, „ütős” kettőst, valóságos prózai duettet **Krizsán Valéria** tanítónő rendezésében. Őket – **Szakács Emesét és Franyó Gabriellát** – ötletgazdag, mutatós, „bohócosra” hajazó jelmezükért jutalmazták. A maradéki anyanyelvápoló csoport az *Almamese* című látványos, vidám „tanmesé”-szerű jelenetet mutatta be, **Halász Gyöngyvér** oktató rendezésében, láthatóan élvezve a játékot, a nyilvánosság előtt megszólaló beszéd örömét, és persze a közönség kacarászásából hozzájuk, a színpadra is feljutó sikert. Ők az anyanyelvápolásért és kifejező, játékos fantáziára valló jelmezeikért kaptak oklevelet.

Jó volt együtt lenni. Együtt játszani, együtt örülni, izgulni és tapsolni, és sokat, jókat beszélgetni az anyanyelvünkön. Azoknak is, akiknek ez mindennapi, megszokott, otthonosan vidám tevékenységük, és azoknak is, akik még csak most ízlelgetik, ismerkednek sokfűszerű, annyi szépséget és meglepetést tartogató zamatjával.

Jódal Rózsa

Habram Bence – Csóka

*Suliszínház Fesztivál – Csókai döntő, győztesek
Aranykapu Művelődési Egyesület – Ada*

6.11. Kincses Tarisznya Tábor – Nezsény

A Vajdasági Magyar Pedagógus Egyesület szervezésében az idén Nezsény adott helyett a Kincses Tarisznya Tábor megszervezésének. Június 20-tól 24-ig, mintegy 40 gyermek vett részt.

Három csoportra oszlottak a gyermekek, a legkisebbek a pipacsok, az alsók a görögdinnyék és a felsősök a napraforgó csoport tagjai voltak. Színes programban volt részük a gyermekeknek. Ismerkedős és csapatépítő játékokkal indítottak **Móric Elvirával** és **Stanjo Karolinával**, volt történelem tanárral, **Juhász Dániel** tanító bácsival, sok érdekességet tanultak Mátyás királyról, majd nyelvi játékokkal szórakoztak **Viola Lujzával**, népdalt pedig **Molnár Urbán Évával** tanultak. A délutánokon törpeolimpia, kreatív foglalkozások, Temesparti kirándulás, majd tanyalátogatásban volt részük a táborklakóknak. A tanyáról lovas kocsival zötyögött vissza a kimerült társaság a faluba. A Temesparton botokat gyűjtöttek a fiúk a szalonnasütéshez, egy apuka segítségével. A szentmise és a templomlátogatás sem maradhatott el, ahol **Ft Fehér Roland** atya ismertette a templom történetét. A tábortűz mellett szalonnát és más finomságokat süttünk, szintén szülők segítségével. Majd jöhetett a diszkós est, akinek még volt ereje hozzá.

Pénteken került sor a vetélkedő és más versenyek győzteseinek díjazására és megajándékozására, így a görögdinnye csoport még egy görögdinnyét is

nyert. A programot gazdag záróműsorral zárták, Nagy Margit elnök asszony búcsúszavaival. Mindenki elégedetten, de szomorúan távozott, várva a következő tábort.

Ábel Kornélia

Kincses Tarisznya Hagyományápolási Tábor, Nezsény

Kincses Tarisznya, Nezsény – A győztes Dinnye csapat

6.12. Szórakoztató Szóra Készítő Anyanyelv-ápolási Tábor

Csonoplya: 2016

Június 22. és július 1-je között, Csonoplyán, ötven gyerek részvételével rendezték meg az idei anyanyelv ápolási tábort. Két főszervező volt: **Krizsán Valéria** és **Szabó Márta** tanítónő. A gyerekek Zomborból, Órszállásról, Bezdánból, Nemesmiliticsről, Beodráról érkeztek, és a helybeli gyerekek családjai látták vendégül őket. A szórványból érkezett anyanyelvápoló gyerekeknek a szervezők előadásokat is tartottak, anyanyelv ápolási témákról, környezetismeretről. A kézműves foglalkozásokon papírfonást, szalmakép készítést tanultak.

A programban szerepelt helytörténeti előadás, templomlátogatás Csonoplyán, Órszálláson és Regőcén. Ellátogattak a csonoplyai tóra, ahol kolbászsütés is volt. Megtekintették a csonoplyai tájházat és **Bosnyák Annamária** tanítónő saját tájházatát. Ez utóbbi helyen Szent Iván éji hagyományos tűzugráson is részt vettek.

Nagy Margit

*Anyanyelvápolási tábor, Csonoplya
Krizsán Valéria és Szabó Márta szervezők*

Anyanyelvápolási tábor, Csonoplya

Anyanyelvápolási tábor, Csonoplya, Szent Iván-napi tűzugrás

6.13. Maradéki Szín-Játék-Tánc Tábor

Augusztus 22-26. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a Maradéki Református Egyházközösség szervezésében zsbongó gyermekhad jött össze a parókián, immár kilencedik alkalommal, hogy a nyári vakáció utolsó napjait tartalmasan eltöltse.

80 helybeli, nyékincai, újvidéki, nagybecskereki, muzslyai, hajósi és budapesti gyermek vett részt a szórványtábor gazdag programjában. Anyanyelvápolás, dráma-, ismerkedési-, anyanyelvi játékok, kézműves foglalkozások, beszéd és artikulációs gyakorlatok, táncoktatás, természet és faluismeret, kincskeresés,

vetélkedő és egy gazdasági udvar megtekintése tette színesebbé a táborlakók napjait.

A táncoktatásra **Gaszó Tibor** és **Varga Viola** vállalkozott, beszédművelésre **Molnár Róbert** színművész, kézműves foglalkozásra pedig **Volas Cibula Eleonóra**. Az anyanyelvápolást, ügyességi és nyelvi játékokat **Lukács Gabriella** vezette. A legfiatalabb táborlakóinkról az óvó nénink **Lóci Gábor Anita** gondoskodott. **Halász Dániel**, a helybeli lelkész **Papp Szabolcs Zsolt** lelkipásztorral együtt egyházi énekeket tanítottak be a gyermekeknek. A maradékiak is hozzájárultak a tábor sikeréhez, szállást biztosítottak a vendégeknek. Sütték-főztek, és aki tudott, adományokkal is hozzájárult a gyermekek változatosabb étkeztetéséhez.

Csütörtök este a táborlakók műsorral kedveskedtek a helybelieknek, majd ezt követte a hagyományossá vált tábortűz, kolbász és szalonnasütés. A tábor pénteken egy falusétával, gazdasági udvar megtekintésével és vetélkedővel zárult.

A vidéki gyerekek könnyes szemmel búcsúztak el egymástól, bízva abba, hogy jövőre ismét találkozhatnak.

Lukács Gabriella

Maradéki tábor

Marađéki tábor

6.14. Anyanyelvi tábor: Módos

Vajon van-e esély visszafordítani egy megállíthatatlannak tűnő folyamatot? Erre tesz kísérletet a módosi anyanyelvőrző tábor, amelyet magyarul még értő, de jórészt kevésbé beszélő, magyar származású délvidéki gyerekeknek szerveznek évről évre.

Kicsi falu a szerb–román határ közelében, neve és a régi épületek tanúsága szerint egykor gazdag település volt Módos. Ma tizenhat nemzet szülötte él benne együtt, köztük négy-ötszáz magyar. Itt vett házat néhány éve a határon túli magyarság segítése iránt elkötelezett **Ágoston Sándor Alapítvány**, amelynek teológus önkéntesei gyakran járnak építkezésekre vagy szerveznek gyermektáborokat Erdélyben, Kárpátalján, a Felvidéken és a Délvidéken. Így kerültek Módosra is, a 2005-ös árvíz idején. Az „özönvíz” jó néhány házat igen, a kialakult kapcsolatot azonban nem moshatta el. Az alapítvány vett a faluban egy házat, amelyben a helybeli gyerekek számára a VMPE magyar órákat szervez, de az imaházként funkcionáló épületben időnként református bibliaórát is tartanak a katolikus többségű településen, és színvonalas könyvtár is helyet kapott benne.

Az Ágoston Sándor Alapítvány és a módosi szórvány lelkipásztora, **Kiss Nándor** nagybecskereki lelkész együttműködésével idén is egyhetes anyanyelvőrző táborba hívták a helyi és környékbeli gyerekeket, akik a megállíthatatlan folyamat dacára, sokat fejlődtek az elmúlt években.

A mára már állandósult gyermektábor, nyolcadik alkalommal népesült be a környék gyermekeivel. **Papp Bence**, **Papp Katalin** és **Kiss Eszter Anna** lelkes munkájának köszönve sikeresnek mondható az idei Anyanyelvi tábor is. A harminc gyermeket számláló táborban a módosi, káptalani gyermekek mellett, nezsényi, bókai, nagybecskereki, és tamásfalvi diákok is voltak. A környék falvairól naponta utaztak be gyerekek, de volt olyan is, aki ismerősnél, rokonnál volt elszállásolva.

A módosi tábor, hagyományszerűen, a Bibliához, Isten ígéjéhez kötődik, idén a barátsággal kapcsolatos idézetek kaptak teret.

A táborról az egyik önkéntes segítő számolt be:

A magyarországi csapat három fővel indult. Vasárnap reggel ragyogó nap-sütésben vágtunk neki az útnak, Kecskeméten megvásároltunk mindent, ami szükséges volt: játékokat és dekorációs kellékeket, eszközöket a gyerekeknek.

Délután megérkeztünk Nagybecskerekre, ahol Kiss Nándor esperes és felesége, **Angéla** fogadott bennünket. Ők másnap csatlakoztak hozzánk. Hétfőn reggel 9-kor jöttek a gyerekek, köszöntöttük őket, megbeszéltük a szabályokat, bemutatkoztunk egymásnak. Helyi segítőnk, **Ábel Kornélia** óvodapedagógus volt, aki a fordításban is sokat segített (néhányan nem beszéltek magyarul). Utána öt csapatvezetőt választottunk ki, a megalakult csapatok kijelölték a

Módosi anyanyelvápolók – Karácsonyi ünnepség

Karácsonyi ajándékok bontása Módoson

Az Ágoston Sándor Alapítvány tagjai Módoson, karácsonykor

főhadiszállásuk helyét, a csapat nevét, és megrajzolták a zászlójukat. Elkészült a pontgyűjtő táblázat is, amelybe minden nap végén bekerültek az aznapi eredmények. Ügyességi feladatok, kreatív-alkotó foglalkozások, áhítatok és éneklés szerepelt a programban.

A többi napokon is kreatív munka folyt: minden csapat elkészítette kartondobozból a saját színpadát: a gyerekek festettek, vágtak, rajzoltak, ragasztottak. A csapatvezetők itt is irányították a munkát: igyekeztek mindenkit bevonni a munkába úgy, hogy meghallgatták egymás ötleteit, és közösen készítették el a dobozokat. A mozgást is be tudták pótolni **Szilágyi Zoltán** pancsovai püspöki segédlelkész jóvoltából, aki az első két napon volt velünk a táborban. A nap az általa készített érdekes előadással zárult.

Ügyességi feladatokat, valamint a csapatok öt kulcsszó alapján szövegalkotási feladatot is kaptak, így saját ötleteikből építve, kooperatív módon gyakorolhatták a fogalmazást, helyesírást, valamint a hangos olvasást. A sportversenyek mellett (röplabda, foci) élvezték a gyerekek a zsákban ugrálást és a vízi, lufis feladatokat is. Mivel nagyon meleg volt, a várva várt vizes játékokra is sor került.

Pénteken közösen feldíszítettük a standokat és a falakat, majd délután a szülőknek, nagyszülőknek mutathatták meg a gyerekek a saját csapatuk munkáját: a zászlót, a színpadot és felolvasták a hozzájuk tartozó történeteket.

A gyerekek megkapták az ajándékokat, a győztes pedig a Bajuszok nevű csapat lett, amelynek tagjai oklevelet és külön ajándékot is kaptak. Végül elbúcsúztunk azzal a reménnyel, hogy jövőre ugyanitt találkozunk, és hasonlóan jól fogjuk érezni magunkat. Kissé fáradtan, de elégedetten zártuk a hetet.

Kiss Eszter Anna, Moniç Lília

6.15. Tehetséggondozás

1. XVII. Fizika-Kémia Általános Iskolai Tehetséggondozó Diáktábor

A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom keretében a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, a horgosi Kárász Karolina Általános Iskolában, 2016. január 8-10. időszakban tizenhetedik alkalommal rendezte meg az általános iskolai tehetséggondozó diáktábort fizikából és kémiából. A kiválasztott általános iskolás tehetséges diákok három napon keresztül hallgattak szakelőadásokat, kísérleteztek, fejtörő játékokban vettek részt. A szervezők a csapat összeállításában kikérték a szaktanárok javaslatait. A diáktábor helyi szervezője **Balázs Piri Diana** tanárnő, főszervezője **Muhi Béla**, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom vezetője volt.

A háromnapos tehetséggondozó diáktábor célja, hogy a tanulók a szóhasználat általános iskolai tananyagot kibővítve és kiegészítve új fogalmakkal ismerkedjenek meg, kísérletezzenek, megfigyeljenek és tanulmányozzanak egyes természeti jelenségeket, így az elméleti tudás gyakorlati alkalmazása terén is fejlődjenek. Nevelési cél a közösségi programok és a csoportmunka gyakorlása, kísérletezéskor a megfelelő viselkedés elsajátítása, a megfigyelési szempontok betartása, a szükséges készségek fejlesztése. A XVII. Fizika-kémia általános iskolai tehetséggondozó diáktábornak húsz résztvevője volt, főleg Észak-Bácskából, Horgosról és a környékbeli iskolákból érkeztek a diákok. A szaktanárok is elkísérték diákjaikat, és ugyancsak nagy érdeklődéssel követték a szakmai programokat. A diákok igyekeztek minél többet elsajátítani a hallottakból és látottakból, jegyzeteltek, fényképeztek. Az előadók és foglalkozásvezetők érdekes témákat választottak, sikeresen felkeltették a fiatalok érdeklődését a természettudományok iránt.

Az ünnepélyes megnyitó után a háromnapos programterv ismertetése következett. Ezután a diákok fizikai és kémiai kísérleteket láthattak.

A párhuzamosan zajló XV. Kovács Sztrikó Zoltán diákverseny keretében a fizikai és kémiai jelenségek bemutatásában különböző iskolákból érkezett diákok jeleskedtek. Ez volt az a módszer, amikor a diákok egymástól tanultak, meghallgatták a jelenségek tudományos hátterét, megfigyelték a kísérleteket, kérdezhettek is.

A továbbiakban **Szórád Endre** kémiatanár, a zentai székhelyű Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium tanára foglalkozott a diáktábor résztvevőivel. A kémiai folyamatok háttérét magyarázta el, az atomok és az atomcsoportok szintjén. A következő előadó **Máriás Ildikó**, a Zentai Gimnázium kémiatanárnője volt. Bemutatta, hogy a kémia milyen sok helyen szerepel az iparban, a közéletben és a háztartásba, de még a kozmetikában is. A diákokkal közösen kerestek gyakorlati példákat a kémiai szerekre és reakciókra. Muhi Béla fizikatanár, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom vezetője látványos fizikai kísérletekkel kezdte, majd igyekezett elmagyarázni a látottakat, miközben rámutatott az aktuális tudományos jelenségek fizikai törvényeire. **Balázs Piri Diana**, a horgosi általános iskola és a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium fizikatanárnője ugyancsak a szemléltetésre és a fizikai jelenségek bemutatására helyezte a hangsúlyt. Érdekes és tanulságos kísérleteket mutatott be, bevonta a tanulókat is az aktivitásokba. A szertárban és kint a természetben is rá lehet mutatni azokra az elvekre, törvényszerűségekre, elméletekre, amelyek tudományos ismereteinkhez kapcsolódnak. A tehetséggondozó diáktáborban tudományos jellegű kisfilmeket is látni lehetett. Külön érdekességnek számított egy tudományos jellegű keresztretjtvénynek a megfejtése. A diákok rájöhettek arra, hogy keresztretjtvény frissíti a memóriát, a találékonytságot fejleszti, új ismeretekre is szert tehetünk. A tehetséggondozó diáktábor programjának utolsó fejezete a kreatív játék volt. A gyermekjátékok közül kipróbálhatták mindazokat, amelyek fizikai vagy kémiai jelenségeket közvetítenek. Ilyen volt az egyensúly, a rugalmasság, Newton alaptörvényei a mechanikában, az égés, a hőterjedés folyamata, a hangkeltés, a kristályok és amorf testek tanulmányozása, optikai jellegű eszközök és jelenségek, mágnesek vizsgálata stb. Izgalmas volt áramköröket megépíteni egy LEGO-szerű elektromos készlet elemeiből. Ebben a foglalkozásban a diákok **Dobó László** fizikatanár eligazításait követték. Végetetül az összegzés, a diáktábor munkájának értékelése következett. A résztvevő diákok és a foglalkozásokat nagy érdeklődéssel figyelő kísérő tanáraik is okleveleket kaptak, kiosztásra kerültek az ajándékok, valamint a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács által biztosított könyvek, oktatási jellegű kiadványok. A horgosi Kárász Karolina Általános Iskola **Nikičić Goran** igazgatóval az élén kiváló házigazdának bizonyult. Minden feltétel biztosítva volt a zavartalan munkához. Az élelem előkészítésében és kiosztásban az iskolai konyhán dolgozók segédkeztek. Köszönet a diákokat elkísérő szaktanároknak is, akik besegítettek a munkába.

Muhi Béla

Fizika-Kémia Tehetség gondozó Diáktábor, Muhi Béla egyik kísérletet mutat be

XVII. Fizika-Kémia Általános Iskolai Tehetség gondozó Diáktábor Szaktanárok, foglalkozásvezetők

Fizika-Kémia tehetséggondozó diáktábor

*Fizika-Kémia tehetséggondozó diáktábor
Csoportkép Nikičić Gorannal az iskola akkori igazgatójával*

2. Ribár Béla Emlékverseny Fizikából

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében tízedik alkalommal rendezte meg a Ribár Béla Általános Iskolai Fizikaversenyt. A diákverseny célja a fizikából tehetséges tanulók felkutatása és felkarolása, a tehetségnevelés serkentése. Az iskolai válogatók után zentai, horgosi, magyarkanizsai és újvidéki diákok jutottak el a vajdasági szintű döntőre, melyet 2016. április 9-én tartottak meg a horgosi Kárász Karolina Általános Iskolában. A Ribár Béla Általános Iskolai Fizikaverseny nemzetközi jellegű: a legjobb eredményt elérő tanulók a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulat által megrendezésre kerülő Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntőjére juthatnak el.

Az ünnepélyes megnyitón **Balázs Piri Diana** tanárnő, a fizikaverseny helyi szervezője köszöntötte a versenyzőket és a felkészítő tanárokat. **Nikičić Goran** iskolaigazgató köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy iskolája már több alkalommal is helyt adott a hasonló tehetséggondozó rendezvényeknek, és öröme szolgál, hogy ez a rangos verseny is itt talált otthonra. **Muhi Béla** főszerző, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom elnöke kiemelte, hogy ez a fizikaverseny már egy évtizede állít emléket **Dr. Ribár Béla** (1930-2006) akadémikusnak, aki az egyik legkiemelkedőbb vajdasági magyar természettudós, a kristályfizika nemzetközi hírű kutatója volt, és aki a diáksegélyezés és az ösztöndíjazás terén nagyon sokat tett a vajdasági fiatalok érvényesülése érdekében.

A fizikaverseny négy részből állt. Először tudománytörténeti vonatkozású tesztet kellett kitölteni **Jedlik Ányos** életével és munkásságával kapcsolatban. E tudós nevéhez fűződik, hogy éppen 160 évvel ezelőtt írta le a dinamó elvét, és 190 évvel ezelőtt jött rá a szódavíz előállítására. A folytatásban fizikával kapcsolatos gondolkodtató kérdésekre kellett válaszolni az elmélet és a gyakorlati alkalmazása témájára. Ezután számítási feladatok következtek a mechanika, a hőtan és a villamosságtan tárgyköréből. Végezetül a diákok néhány látványos fizikai kísérletet láthattak, és ezeket kellett tudományos szempontból elemezni és értelmezni. E négy forduló után alakultak ki a helyezések, a versenyzők eredményei.

Első díjban részesült **Farkas Réka** és **Szücs Dóra**, Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Magyarkanizsa, felkészítő tanáruk **Vastag Attila**. Ők jutnak el a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulat által megszervezésre kerülő XXVI. Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntőjére, és 2016. május 20-án Győrben, a Kazinczy Ferenc Gimnáziumban képviselhetik a vajdasági diákokat.

Második díjban részesültek: **Horvát István**, **Császár Dominik**, **Seres Lilla**, **Szél Gréta** és **Németh Róbert** tanulók.

Harmadik díjasok: **Berényi Edina**, **Katona Renáta**, **Kiss Enikő**, **Szabó Franciska**, **Tillinkó Hunor**, **Tasić Tamara**, **Preradov Lara**, **Gergely Tamás**,

Péter Zsivity Ákos, Bálint Tamás, Janek Karanović Aldo, Simon László, Varga Viktória, Molnár Gábor Ádám és Szekeres Tibor.

A résztvevő diákok és mentoraik is megfelelő oklevelet kaptak, könyvajándékokról a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács gondoskodott. Dicséret illeti meg a felkészítő tanárokat, akik gyakran szabad idejük feláldozásával foglalkoztak a fiatal tehetségekkel: **Raffai Valéria, Balázs Piri Diana, Cservik Tamás, Vastag Attila, Dosztán Árpád és Dobó László.**

Muhi Béla

Ribár Béla Emlékverseny Fizikából

Ribár Béla Emlékverseny Fizikából – Felkészítő tanárok

*Ribár Béla Emlékverseny Fizikából
I. díjasok: Farkas Réka és Szűcs Dóra
Felkészítő tanáruk Vastag Attila*

*Ribár Béla Emlékverseny Fizikából – Díjazott versenyzők
Muhi Béla főszervezővel*

XVI. TUDOK – Vajdasági Regionális Konferencia

3. XVI. TUDOK: Vajdasági Regionális Konferencia

A Kutató Diákok Országos Szövetsége (KutDiák) és a Kutató Diákokért Alapítvány a 2015/16-os tanévben meghirdette a Tudományos Diákkörök XVI. Országos Konferenciáját (TUDOK). A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, ennek keretében a GENIUS tehetséggondozó mozgalom a kezdetektől együttműködő partnerként szerepel, tagja a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak. A GENIUS alapítója és elnöke, **Muhi Béla** több mint egy évtizede vezeti és koordinálja a vajdasági regionális TUDOK rendezvényeket. Felkérésére ezúttal Zentán az Egészségügyi Középiskolában került sor a hazai megmérettetésre 2015. december 5-én 9 órai kezdettel. Helyi szervező **Gere Anikó** tanárnő volt.

A 2015. évi vajdasági regionális konferencián 6 szekcióban 36 előadás hangzott el, a résztvevő kutató diákok száma 48 volt (egy szakmunkával két tanuló is jöhetett). Mindegyik szekcióban 3 szakbizottsági tag, összesen 18 zsűritag értékelt a diákok teljesítményét. Az anyaországi Kutató Diákok Országos Szövetségét három kiküldött képviselte.

A XVI. TUDOK országos döntőjére (Szolnok, Varga Katalin Gimnázium, 2016. április 1-2.) 10 szakmunka jutott tovább, illetve 12 tanuló kapott meg-

hívást: **Bálint Viktória** (orvostudomány), **Fehér Krisztián** (műszaki szekció), **Bencsik Blanka** (kémia), **Mladinov Marina** (mezőgazdaság-biológia), **Szurap Adolf** (helytörténet), **Német Klaudió** (történelem), **Bakos Dorisz** (szociológia), **Balázs Csenge** és **Nagy Abonyi Lúcia** (szociológia), **Ágoston Henrietta** és **Matkovity Alexandra** (pszichológia) és **Varga Tamás** (egészségtudomány).

Nagy Abonyi Zoltán iskolaigazgató és csapata nagyszerű házigazdának bizonyult. A 2015. évi vajdasági regionális TUDOK konferencia zökkenőmentesen, otthonias hangulatban zajlott. Ajándékkönyvekről a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács gondoskodott, jutott könyv mindegyik diáknak, felkészítő tanárnak és szakbizottsági tagnak is.

Szolnokra, 2016. április 1-én, az országos döntőre a vajdasági csapat kiutazásának szervezését és költségeit a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete vállalta.

Muhi Béla

3. XIV. GENIUS konferencia

Mintegy száz diák érkezett hét vajdasági helységről.

Az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban 2016. május 14-én tizenegyedik alkalommal került megrendezésre a GENIUS konferencia, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének (VMPE) egyik legrangosabb rendezvénye. A verseny első, írásbeli fordulójára a diákok szakdolgozatot küldtek be, leírták vizsgálataik, kutatásaik eredményeit. A konferencia jellegű szóbeli prezentáción szekciónként háromtagú szakbizottság értékelt a felmutatott teljesítményt. A vajdasági tehetséges, kutató diákok verseny jellegű tanév végi seregszemléje ezúttal is igen színvonalasnak bizonyult. Mintegy nyolcvan diák szerepelt kilenc szekcióban, a szakbizottság huszonnégy tagú volt. A rendezvény keretében került sor a tartományi szintű IX. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokságra, valamint a IV. Vajdasági Fogyasztóvédelmi Diákversenyre. A megnyitó ünnepségre a vendéglátó iskola gyönyörű dísztermében került sor május 14-én, szombaton 9 óra 30 perckor. **Tatjana Vukadinović** iskolaigazgató köszöntötte a konferenciára érkezett vendégeket, és szólt a gimnázium fontosabb tevékenységeiről. Kihangsúlyozta, hogy a kezdetektől fogva, tehát most 14. éve ez az iskola a színhelye ennek a rangos rendezvénynek. **Nagy Margit**, a társszervező, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke méltatta a másfél évtizede tevékenykedő GENIUS mozgalmat, a kiterjedt aktivitásokat, melyek tehetséggondozó táborok, diákversenyek, konferenciák és egyéb megrendezésében és lebonyolításában mutatkoznak meg. Egyúttal közölte, hogy negyvenen, a legeredményesebb versenyzők és mentoraik jutalomként egyhetes díjmentes nyári táborozáson vehetnek részt az erdélyi, ivói Erzsébet táborban.

Muhi Béla, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom elnöke, a rendezvény főszervezője megköszönte a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatását, kihangsúlyozta a VMPE szerepét, mely éppen a GENIUS mozgalomnak köszönve lehetett tagja a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak. Köszönetet mondott **Velisek Klára** tanárnőnek, a helyi szervezőnek is. Mindegyik szekcióban három rangos zsűritag (akadémikus, egyetemi tanár, tudományos kutató vagy tapasztalt szaktanár) értékelt a felmutatott teljesítményt.

A műszaki tudományok, informatika és fizika témakörben **Fehér Krisztián**, a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium tanulója HHO című kutatási témájával szerzett első díjat. Azt vizsgálta, hogy a közlekedésben a víz miként szerepelhet üzemanyagként, miközben a vízfeltöltés és a hidrogén kinyerésének újszerű módszerét tanulmányozta elméletben, és a módszert a gyakorlatban is kivizsgálta. Ugyancsak első díjazott lett **Varga Árpád** és **Nagy Kanász Dávid**, akik a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium tanulói és Fizikalendárium címmel készítették egy érdekes és hasznosnak mutakozó szakmunkát.

A kémia szekcióban a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium tanulói jeleskedtek **Szórád Endre** kémiatanár vezetésével. Első díjas lett **Szvoreny Viktor** A szerves anyagok eltávolítása az ivóvízből aktív szén és speciális ioncserélő segítségével, című szakmunkájával. 1 További első díjazottak **Kéringor Dorina** (A kémiai koktél), **Nyilas Orsolya** és **Szabó Imre** (A foszfor égése víz alatt), valamint **Molnár Ramóna** és **Csíkos Gergő** (Redoxi reakciók).

Az orvostudomány és biológia elnevezésű szekcióban első díjat kapott **Nyári Tibor**, a magyarkanizsai Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont tanulója Lávaközet: segítség a palántanevelésben című munkájával.

A pszichológia és szociológia szekcióban öt első díjat osztottak ki. A legeredményesebb tanulók **Várad Ibolya** és **Torda Dorina** Megihletődtünk! című előadásukkal, valamint **Bakos Dorisz** A távolság közelsége című szakmunkájával, mindannyian a topolyai Dositej Obradović Gimnázium és Közgazdasági Középiszkola tanulói. Ugyancsak első díjazottak **Faragó Fanni**, a gunarasi Dózsa György Általános Iskola tanulója A XXI. század írástudó embere, avagy az analfabéták című tanulmányával, **Guzsvány Réka**, a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium tanulója Egészségtudatosság a fiatalok körében című munkájával, valamint **Mészáros Réka**, a Zentai Gimnázium versenyzője A zene hatása az érzelmekre című előadásával.

A történelem és helytörténet elnevezésű szekcióban első díjasok a következők: **Kővágó Orsolya**, a zombori Veljko Petrović Gimnázium tanulója, A bezdáni hajózsilip című munkájával, valamint **Posztós Nikoletta** és **Fontányi**

Réka a gunarasi Dózsa György Általános Iskola tanulója, Kis templomunk nagy története című tanulmányukkal.

A fotográfia szekcióban első díjat érdemeltek ki **Szekeres Levente** és **Tolnai Zsófia**, a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium tanulója, valamint **Puskás Rebeka**, a magyarkanizsai Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont tanulója. A IX. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokság győztesei **Gója Henrietta** és **Ágoston Annabella**, a zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola tanulója Spotlight K. F. T. című szakmunkájukkal IV. Vajdasági Fogyasztóvédelmi Diákversenyen négy csapat ért el első díjat. Ezek a következők: **Dorotea Stojšić**, Egészségügyi Középiskola, Zenta; **Mia Matić** és **Ivan Marčeta**, illetve **Đukić Ana** és **Urošev Milica**, Zentai Gimnázium; **Pozsár Elizabetta** és **Benedek Tünde**, Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, Zenta.

A közgazdaságtan szekció győztesei: **Fehér Tamás** és **Török Szandra**, Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, Zenta (a szakmunka címe: Szerbia és a Kereskedelmi Világszervezet: WTO viszonya); **Farkas Szebasztiján**, Közgazdasági- Kereskedelmi Iskola, Óbecse (A digitális pénz); **Goór Imre** és **Rodić Ádám**, Közgazdasági- Kereskedelmi Iskola, Óbecse (Globalizáció).

A IX. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokság győztesei **Gója Henrietta** és **Ágoston Annabella**, a zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola tanulója Spotlight K.F.T. című szakmunkájukkal.

IV. Vajdasági Fogyasztóvédelmi Diákversenyen négy csapat ért el első díjat. Ezek a következők: **Dorotea Stojšić**, Egészségügyi Középiskola, Zenta; **Mia Matić** és **Ivan Marčeta**, illetve **Đukić Ana** és **Urošev Milica**, Zentai Gimnázium; **Pozsár Elizabetta** és **Benedek Tünde**, Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, Zenta.

A közgazdaságtan szekció győztesei: **Fehér Tamás** és **Török Szandra**, Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, Zenta (a szakmunka címe Szerbia és a Kereskedelmi Világszervezet: WTO viszonya); **Farkas Szebasztiján**, Közgazdasági- Kereskedelmi Iskola, Óbecse (A digitális pénz); **Goór Imre** és **Rodić Ádám**, Közgazdasági-kereskedelmi Iskola, Óbecse (Globalizáció).

A GENIUS konferenciák lassan másfél évtizede segítik Vajdaságban a tehetségevelést, lehetővé teszik a kutató és tehetséges diákok megmérettetését, serkentik a tehetséggondozást. Ezúttal is bebizonyosodott, hogy vannak tehetségeink, akikre érdemes odafigyelni. Muhi Béla, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom vezetője kiemelte a felkészítő tanárok áldásos tevékenységét, a szülők segítségét és támogatását. A Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács mintegy kétszáz ajándékkönyvet osztott ki, tájékoztató nyomtatvány is készült. Mindegyik diák, felkészítő tanár és zsűritag is megfelelő oklevelet kapott.

Muhi Béla főszerző

GENIUS – Muhi Béla

*GENIUS – Tatjana Vukadinović,
gimnáziumi igazgató*

*GENIUS – Nagy Margit
a VMPE elnöke*

GENIUS

A TEHETSÉGES DIÁKOKÉRT

XIV. GENIUS konferencia

vajdasági diákverseny

IX. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokság

IV. Vajdasági Fogyasztóvédelmi Diákverseny

Újvidék - 2016. május 14.

Szervezés:

Svetozar Marković Gimnázium

Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete

Főtámogató:

Emberi Erőforrások Minisztériuma - Budapest

GENIUS – megnyitó ünnepség

GENIUS

GENIUS – Pszichológia – zsűri

GENIUS – A kémia szekció szakbizottsága

GENIUS – Előadás kémiából

GENIUS – Fizika – zsűri

Menedzsment bajnokság – csoportkép

GENIUS – Wilhelm József és Muhi Béla

GENIUS – A díjazottak könyvekből válogattak

4. VII. Báthory–Brassai Nemzetközi Multidiszciplináris Tudományos Konferencia: Budapest, 2016. május 19-20.

Környezetpedagógia színterei a Kárpát-medencében című szekcióban Muhi Béla a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének képviselőjében szakmai előadást tartott és szekcióelnök volt a 7. Báthory-Brassai Konferencián, melyet Budapesten rendeztek meg az Óbudai Egyetemen. Előadásának anyaga a konferencia kiadványban meg fog jelenni.

VII. Báthory-Brassai Nemzetközi Multidiszciplináris Tudományos Konferencia

5. Sajó Károly Kárpát-medencei környezetvédelmi csapatverseny

Szombaton, március 19-én a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete társszervezésében tartották meg a Sajó Károly Kárpát-medencei környezetvédelmi csapatverseny területi Elődöntőjét Újvidéken, az Apáczai Diákotthonban. A verseny főszervezője a győri KÖRIS Környezeti Nevelési Versenyszervezési Nonprofit Kiemelten Közhasznú Kft. volt.

A versenyt **Bertalan Zsuzsanna** a területi Elődöntő házigazdája nyitotta meg és köszöntötte magyarországi vendégeinket: **Surányiné Palkó Eleonórá**t a szombathelyi Szűrűcsapó óvoda vezetőjét, **KOKOSZ** elnökségi tagot és **Simonyi Istvánt** az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselőjét, akik megtiszteltek bennünket jelenlétükkel és egyben vállalták a versenyen a zsűri szerepét. A

vendégeket és a versenyzőket **Nagy Margit**, a VMPE elnöke is köszöntötte. Hangsúlyozta a diákok egyéni és társadalmi szerepét, felelősségét, az összefogás fontosságát a fenntartható jövő érdekében.

Az iskolai fordulókön elért eredmények alapján hét csapat jutott tovább a területi Elődöntőre. A csapatok Nagyikindáról, Temerinből, Törökbecséről, Bácskossuthfalváról, Bácsföldvárról és Magyarakanizsáról érkeztek. A szombati megmértetés írásbeli feladatlapok kitöltésével kezdődött, majd szóbeli előadások következtek. A csapatok saját környezetükben észlelt környezeti értékekről, problémákról, újrahasznosításról, egészséges életmódról készített kiselőadásokat mutattak be.

A Klímaváltozás-t ábrázoló plakátok nagyon kreatív módon mutatták be a problémát. A csapatok munkájukkal igyekeztek felhívni a figyelmet az emberi tevékenység okozta globális, illetve helyi problémákra, annak hatásaira, következményeire. Remek kiselőadásokat hallhattunk, amelyekben a tanulók környezetük értékeit felismerve, javaslatot tettek azok megőrzésére, a bajok kezelésére. Az egészséges életmód, helyes táplálkozás, tudatos fogyasztás is foglalkoztatta a résztvevőket. A nagyszerűen felkészült csapatok munkáját látva, a zsűrinek nem volt könnyű dolga. Ez alkalommal legügyesebbeknek a nagyikindai Szent Száva iskola tanulói bizonyultak, **Gábor Nikoletta, Kovács Dianna, Hajdú Krisztina**, az Enni vagy nem lenni, című kiselőadásukkal, felkészítő tanáruk **Volas Cibula Eleonóra**. Második helyezettek a bácskossuthfalvi Id. Kovács Gyula Általános Iskola tanulói: **Nagy Adrienn, Zajác Fanni, Gellér Rolland**, felkészítő tanáruk **Jónás Gabriella**. Munkájuk címe: Ne csak posztolj, komposztolj! sic! A harmadik helyre a bácsföldvári Svetozar Marković Általános Iskola tanulói: **Kovács Tünde, Vámos Anna, Szőnyi Noémi** kerültek, a Coca-cola káros hatásáról készült munkájukkal. Felkészítő tanáruk: **Csorba Éva**.

Júniusban a nagyikindai és bácskossuthfalvi csapat vett részt a győri döntőn.

Bertalan Zsuzsanna

6. TIT Kalmár László Matematika Verseny vajdasági fordulója 3-8. évfolyamos tanulók részére.

Vajdasági döntő: 2016. március 12.

A TIT Kalmár László Matematika Verseny Magyarország legrégebbi iskolai matematika vetélkedőjét 2016-ban 45. alkalommal rendezték meg. Ezúttal a környező országok magyar versenyzőit is meghívták.

A vajdasági fordulóban minden évfolyamon 5 feladatot kaptak a diákok. Jó lehetőség, és a feladatok célja is, hogy egyértelműen ki tudják választani az adott évfolyam legjobb 25-30 diákját, akik részt vesznek az országos döntő-

Sajó Károly Környezetvédelmi Verseny

*Simonyi István, Surányiné Palkó Eleonóra,
Nagy Margit és Bertalan Zsuzsanna*

I. díjazottak

Sajó Károly Környezetvédelmi Verseny

I. díj

II. díj

Sajó Károly Környezetvédelmi Verseny, csoportkép

ben. Fontos szempont volt, hogy minél szélesebb körben fedjék le a feladatok a matematika különböző területeit, illetve az is, hogy ne a diákok tárgyi tudása, képzettsége, hanem az ötletessége, leleményessége, eredetisége kerüljön előtérbe.

A vajdasági döntőn 98 jelentkezőből 78-an vettek részt a következő helységekből: Bácsgyulafalva, Bácskertes, Csantavér, Kúla, Magyarcsérnye, Óbecse, Péterréve, Szabadka, Újvidék, Tóba és Zenta. Az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskola látta vendégül a versenyzőket.

A budapesti döntőre továbbjutottak: III. osztály: **Nagy Dániel** (Kúla) és **Fleis Ákos** (Óbecse), IV. osztály: **Nagy Anna** (Nagybecskerek) és **Zázrovity Zsolt** (Nagybecskerek), V. osztály: **Vass Rebeka** (Zenta), VI. osztály: **Kovács Alex** (Kúla), VII. osztály: **Kopasz Petra** (Zenta) és **Molnár Dávid** (Szabadka), VIII. osztály: **Zabos Péter** (Zenta) és **Kőrösi Zalán** (Zenta).

A vajdasági döntőn legsikeresebben szereplő diákokat meghívták az országos döntőre, amelyet május 27-28-án, Budapesten, a Szent István Gimnáziumban rendeztek meg. Itt a határon túliak külön díjban részesültek, Vajdaságból két külai versenyző: **Nagy Dániel** (felkészítő tanára: **Kovács Zoltán**) és **Kovács Alex** (felkészítő tanárnői: **Milovity Manuela** és **Petrás Csilla**).

Nagy Nikoletta

TIT – Kalmár László Matematika Verseny vajdasági elődöntő

6.16. Adj, király, katonát! csoportos ifjúsági vetélkedő

A péterrévei Samu Mihály és az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói idén részt vettek az Adj, király, katonát! csoportos ifjúsági vetélkedőn, amelyet a romániai Magyar Ifjúsági Tanács szervezett, immár 10. alkalommal.

A délvidéki Elődöntőre egy mesefüzetet kellett kiolvasni. Izgatottan készültünk, mert még nem vettünk részt ilyen jellegű versenyen. A gyerekek negyedik osztálytól nyolcadikig jelentkezhettek, tehát vegyes korcsoportokban dolgoztunk.

A péterrévei Samu Mihály és az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola diákjai neveztek be. A Than-házban, **Megyeri Csilla** tanárnő vezetésével szervezték meg az Elődöntőt. Végül is a **Vukov Enikő, Milinkov Jaszmina** és **Urbán Boglárka** összetételű „család” jutott el a Mindent Eldöntőre, Kolozsvárra. A rendezvény családcentrikus életfelfogást, valamint a gyermek családban, illetve társadalomban elfoglalt helyének tudatosítását, az aktív részvétel szükségességét kívánja erősíteni, életvalóságra nevelni a fiatalokat, a mesékre épülve.

Május 7-én a János Zsigmond Unitárius Kollégium tornatermében került sor a megmérettetésre. Elsőként 3-3 versenyzőből álló ún. „családok” alakultak meg, amelyek nevet és mottót találtak ki maguknak. Ezután kezdetét vette a verseny. A vetélkedő feladatait ügyességi, leleményességet és kreativitást igénylő, ill. a résztvevők tárgyi felkészültségét felmérő próbák jelentették. Az óbecsei és a péterrévei gyerekek a Rózsa család, A három testvér és a Remény családhoz tartoztak.

A próbákat sikeresen kiálló „családok” ebéd után az eredményhirdetés és díjkiosztás keretében értékes könyvjutalomban részesültek. Minden versenyző, aki eljutott a Mindent Eldöntőre, Kolozsvárra, jogot nyert a részvételre Maksán, a **Bardócz Csaba** szervezte Hun táborba.

Nagyon jól éreztük magunkat, szíves vendéglátásban részesítettek bennünket, ezért köszönet a Mitesek csapatának. Nagyon finom volt a jubiláris torta is!

Csernyák Szilvia

6.17. Erzsébet Tábor középiskolásoknak

1. Ivói tábor

2016. július 2. és 8. között negyvenöt vajdasági diák és négy kísérőjük tölthetett el egy élményekben gazdag táborozást Erdélyben, **Péter Krisztina, Laták Mónika, Rekecki Major Judit** és **Hodik Krisztián** csoportkísérők vezetésével. Megérdemelt pihenés volt ez, hisz a résztvevő diákok azzal érdemelték ki az utazást, hogy kiváló eredményeket értek el a Génius, a Gion, vagy más versenyen.

A tábornak a festői környezetben megbúvó ivói Erzsébet Üdülőközpont és Tábor adott otthont, amely több mint 2,5 hektár területen fekszik, 900 méter körüli tengerszint feletti magasságon.

A vajdasági csapat július 2-án, az esti órákban indult útnak, így a hajnal már a hegyek között ért bennünket, és elsőként tudtuk elfoglalni a szobáinkat. A tábor vezetői köszöntötték a résztvevőket, és megnyitották a tábort, amely gazdag programmal várta a diákokat. Kirándulásokat szerveztek a helyi vadsparkba, a szentegyházi gyógyfürdőbe, és voltak kézműves foglalkozások, ahol lehetett textil táskákat festeni. Emellett voltak játékos vetélkedők, sportversenyek, csocsóbajnokság, Erzsébet-vetélkedő, Tábori Olimpia, Üzenj a jövőnek! rajzverseny, Ki mit tud?, táncház ének- és tánctanulással, valamint esténként közös szurkolás, hiszen épp zajlott a labdarúgó-eb. A legemlékezetesebb talán mindannyiunknak a csúcshódítás volt, amikor közösen látogattuk meg a Hargita hegyvonulatának legmagasabb csúcsát, az 1801 méter magasságú, „a székelyek szent hegyeként” emlegetett Madarasi Hargitát.

A tartalmas program mellett természetesen jutott idő a pihenésre és ismerkedésre, barátkozásra is.

Reméljük, hogy jövőre ismét eljuthat egy vajdasági csapat erre a szép, értékes programra.

Péter Krisztina

Középiskolásaink az ivói Erzsébet táborban

2. Erzsébet Tábort általános iskolásoknak: Zánka

Erzsébet Tábort, Zánka, I. váltás (2016. 08.13-19.)

Az idén is a Bethlen Gábor Alapnak köszönhetően ötven gyermek és öt kísérő juthatott el az első váltásban a kiérdemelt jutalomkirándulásra a következő helységekből: Csonoplya, Nemesmilitics, Maradék, Beodra, Nagybecskerek, Muzsla. A gyerekek jól érezték magukat, az Erzsébet Tábort szervezői gazdag programmal kedveskedtek a táborlakóknak. Volt természetismeret, tábori-olimpia, csapatverseny, táncház, koncert. Az időjárás kedvünkre szolgált, így az előző évekhez képest nagyon sokszor a Balaton vizében is megfürödtünk. Egy délelőtt a Balaton északi fővárosába Balatonfüredre látogattunk el. A Jókai Mór Emlékház egy örök emlékként fog megmaradni a gyermekek szívében.

A felújított Jókai-villa 2010 májusa óta emlékházként, az országban szinte egyedülálló író-ház enteriőr típusú kiállítással várja látogatóit, felidézve a szellemi miliót, bepillantást engedve a család füredi mindennapjaiba. Ugyanúgy megtalálható itt Jókai íróasztala, nevezetes távcsöve, botgyűjteményének, valamint híres ásvány- és csigagyűjteményének jeles darabjai, mint felesége színpadi kellékei és egyéb relikviái. A korhűen berendezett konyha mellett olyan érdekességek várják a látogatót, mint Jókai saját készítésű rajzai, miniatúrái vagy az elefántcsontból faragott tárgyai.

Az utolsó napon a reggeli után hazaindultunk és egy meglepetést tartogattunk a gyermekek számára. Balatonalmádin, a Bob pályán átélt élménnyel lettünk gazdagabbak.

Lukács Gabriella

Erzsébet Tábort, Zánka, II. váltás (2016. 08. 20-26.)

A VMPE szervezésében 2016 nyarán két egymást követő váltásban üdülhettek ingyen vajdasági magyar gyerekek a Balaton partján.

Az Erzsébet Tábort 10., az idény utolsó váltásában összesen mintegy kétezer általános iskoláskorú gyermek nyaralhatott a zánkai üdülőközpontban a Kárpát-medence magyar tannyelvű intézményeiből.

A Vajdaságból 71 gyerek vett részt: káptalanfalvi, nezsényi, bácskerteszi, csókai, bókai, doroszlói, tamásfalvi, magyarittabéi, padéi, kispiazi, ürményházi, szabadkai, hetini, bácsgyulafalvi, zentagunarasi, magyarcsernyei és temerini diákok, az őket kísérő néhány felnőtt nevelővel együtt (**Agárdi Hajnal**, Szabadka; **Kiss Katalin**, Bácskertes; **Üveges Gizella**, Zentagunaras; **Ábel Kornélia**, Nezsény; **Petres Erzsébet**, Magyarittabé; **Brindza Ervin**, Zombor; **Brindza Ildikó**, Doroszló).

Zánkai Erzsébet tábor

Zánkai Erzsébet tábor

A hét-nyolc órás utazást két busszal tettük meg. Érkezésünkkor szobáinkat a Mikkamakka-házban foglalhattuk el, ahova nemsokára a szlovéniai és erdélyi csoportok is megérkeztek.

Reggelente 6.45-kor ébresztettek minket a tábor himnuszára, majd 7.15-kor következett a közös reggeli torna. A szobaellenőrzés és a reggeli után minden nap kilenc órától kb. 12 óráig különböző ügyességi, magyarságismereti, történelmi témájú, környezetvédelmi, környezetismereti versenyen, filmvetítésen, ki mit tud vetélkedőn vagy kézműves foglalkozásokon vettek részt a gyerekek.

Az ebéd és a csendespihenő (ami sosem volt csendes) után 15 órától 19 óráig folytatódtak a szervezett játékok, vetélkedők és foglalkozások. Aki inkább a strandolást választotta, annak is szerveztek a Balaton közvetlen partján szórakozási lehetőségeket: pl. víztánc, torna, lovas- és íjászbemutató, ügyességi játékok, biztonságos közlekedés, stb. A gondtalan fürdőzést a vízi mentők biztosították számunkra.

A tábor ideje alatt rengeteg játékot lehetett kölcsönözni. Vacsora után esztendőként vallási, könnyűzenei, népzenei koncerten vehettünk részt.

Miután elfűjták a takarodót (a szó szoros értelmében) 22 órakor mindenkinek a saját szobájába kellett mennie. A többnapos eső és lehülés miatt nem tudtunk túl sokat fürödni. Kirándulást Balatonfüredre és Balatonfűzfőre szerveztünk.

Minden résztvevő csoportnak külön animátora volt, ottlétünk alatt ugyanaz a személy: „á” Dávid, aki gondoskodott a tájékoztatásunkról, időnk tartalmas eltöltéséről. A felnőtteknek minden este rövid megbeszélésen kellett résztvenniük, amelyen elemezték az aznapi foglalkozásokat, majd megbeszélték a következő napi tevékenységeket. A táborozók hátizsákot kaptak ajándékba.

Az ünnepélyes táborzárás után a fülünkben csengő tábordal refrénjével, nehéz szívvel búcsúztunk egymástól:

„Gyere el, kérünk, légy a vendégünk!
S lesz egy szép, közös emlékünk,
ha a víz, ha a part, ha a Nap is kitart,
s nem kapunk ki egy nagyobb vihart.”

Brindza Ildikó

7. VAJDASÁGI MAGYAR TANKÖNYVTANÁCS

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Balassi Intézet közreműködésével kiírt pályázatán a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, a 2015/2016-os tanévben, támogatásban részesült. A Támogatási Szerződés iktatószáma: MÁSZ/172-4/2015.

Eszerint 2 400 000 Ft támogatási összeg lett megítélve. A tankönyvtámogatás hét kiadvány megjelentetését tette lehetővé. A támogatási összeget teljes egészében célszerűen használtuk fel. Mindegyik kiadványunk a maga nemében egyedülálló és hiánypótló. Hasonló itt a Vajdaságban még nem jelent meg. Kiadványaink a következők:

1. **Közegészségügyi kémia** (Az egészségügyi szakiskolák tanulói számára). Szerző: Gere Anikó kémia szakos tanár. Formátum B5, oldalszám 72, példányszám 200.
2. **VMPE évi tevékenységek 2014. december – 2015. december** (Oktatási jellegű tájékoztatók és egyéb írások a vajdasági magyar pedagógusok számára, a kiadvány sok színes fényképfelvételt tartalmaz). Több pedagógus írását összefoglalta és szerkesztette Nagy Margit és Muhi Béla. Formátum B5, oldalszám 122, példányszám 300.
3. **Bőr- és nemigyógyászat** (Az egészségügyi szakiskolák tanulói számára). Szerző: Dr. Celler Tibor orvos, szakíró. Formátum B5, oldalszám 154, példányszám 200.
4. **Ismerkedés az Európai Unióval** (Oktatási segédkönyv). Szerző: Rontó B. Judit, történelem szakos tanár. Formátum B5, oldalszám 96, példányszám 200.
5. **Az interperszonális konfliktusok és az érzelmi zavarok feloldását segítő pszichológiai műhelyek.** (Az érzelmi intelligencia fejlesztése a 8-12 éves korosztályban. Tanári kézikönyv.) Szerző: Pázsín Annamária pszichológus. Formátum B5, oldalszám 126, példányszám 200.
6. **Könyvvitel** (A közgazdasági iskolák 1. és 2. osztályos tanulói számára ügyintéző titkárok szakon). Szerző: Viakter Blanka közgazdász, szaktanár. Formátum B5, oldalszám 124, példányszám 200.
7. **Gazdaságtan II.** (A közgazdasági iskolák 2. osztályos tanulói számára ügyintéző titkárok szakon). Szerzők: Szügyi Valéria és Nyilas Éva közgazdászok, szaktanárok. Formátum B5, oldalszám 140, példányszám 200.

Kiadványainkkal a vajdasági pedagógusok tanári továbbképzéseken, konferenciákon, szakmai előadásokon, diákversenyeken találkozhatnak (juttalom-

könyvekként osztjuk ki a diákoknak), illetve igény szerint átadjuk a könyveket az érintett iskoláknak, pedagógusoknak.

A munkatársak és a felhasználók nevében megköszönjük az anyaországi támogatást.

- o -

Kiadványsorozatunk Ismeretterjesztő Füzetek elnevezéssel 1993 őszén indult és különböző alapítványi, anyaországi minisztériumi támogatásokkal jelenik meg. Kiadványszerkesztő Muhi Béla. Kiadványainkkal igyekszünk pótolni a Vajdaságban jelentkező tankönyvhiányt, ami elsősorban a szakoktatás terén mutatkozik, valamint módszertani és egyéb oktatási jellegű könyvekkel segítjük a hazai magyar nyelvű oktatást. Munkatársaink vajdasági pedagógusok és különböző szakemberek (orvosok, jogászok, közgazdászok, mérnökök stb.), akik kézírataikkal, szakmai ismereteikkel, tanácsaikkal, javaslataikkal és egyéb módon segítik ezt a kiadványsorozatot. A megjelentetett könyvek díjmentes mintapéldányok, viszonylag kis sorozatban készülnek, igény szerint utánnnyomás kérhető.

Kiadványaink főleg A4-es és B5-ös formátumúak, színes lakkozott karton fedőlappal készülnek, fűzve és ragasztva, tartós kötésben.

Magyarországi minisztériumi közreműködéssel évek óta kapcsolatot tartunk a Régiók Magyar Tankönyv Tanácsával, az együttműködés kiváló, és évek óta igen sikeres.

A kiadványsorozat fejlesztése folyamatosan történik, a kéziratok leadására vonatkozó pályázat állandóan nyitva van. Mindig az igényeknek legjobban megfelelő, és a korábban beérkezett kézirat kerül kiadásra. Ennek alapján előre nem rögzítjük a megjelenő könyvek sorrendjét, gyakran késnek is a szerzők által beígért kéziratok, csak tervet készítünk. Egyszerre több kiadvány fejlesztésén is dolgozunk. Szerkesztéspolitikánk az, hogy megosztjuk tapasztalatainkat munkatársainkkal – forrásmunkákkal, szaktanácsokkal segítjük munkájukat, mert a Vajdaságban a tankönyvírásnak nincs nagy hagyománya, és ez az egyetlen folyamatosan megjelenő oktatási jellegű kiadványsorozat. Az állami Tankönyvkiadó Intézet főleg fordításköteteket ad ki. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács által szakmai kiadványokkal segíti a vajdasági magyar nyelvű oktatást.

Könyveink színes fedőlappal, ragasztott és fűzött kötésben jelennek meg. Ezek a könyvek díjmentesek, nem kerülnek kereskedelmi forgalomba, így bevételünk nincsen.

A Tankönyvtanács néhány kiadványa

8. Vajdasági ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat

www.fokusz.info

A Vajdaságban magyar nyelven hiánypótló szerepet tölt be a *Fókusz – ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat*. Civil kezdeményezésként indult, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete működteti. Tizedik éve van jelen a világhálón a magyar nyelvű szerbiai elektronikus médiumok sorában. Hivatalosan ISSN 2334-6248 nemzetközi kódszám alatt van bejegyezve. Főszerkesztője Dr. Muhi B. Béla közgazdász, egyetemi docens. A portál elérhetősége: www.fokusz.info

A Fókusz a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával 2007-ben indult, és a 2016-os év végéig 147 szám jelenik meg. Ez azt jelenti, hogy legalább harminc vaskos kötetre elegendő írást és képanyagot helyeztünk fel a világhálóra, és ez folyamatosan jelen van, bármikor és bárhol megtekinthető, letölthető magyar nyelvű információmenyiség. A Fókusz havonta közöl új számot, és minden alkalommal általában 15-20 új szakcikket, tanulmányt, szakmai írást, verseny-

felhívást, beszámolót tartalmaz. A sokrétű kínálat az idén új rovattal bővült, ugyanis a tartalomban megjelent a *Pszichológia rovat*, amely mindig aktuális, főleg a fiatalokkal és az iskolai munkával kapcsolatos írásokat tartalmaz. Emlékeztetőül megjegyezzük, hogy tavaly a *Tanítástan rovatot* indítottuk el, mely az oktatás, a nevelés, a tanári továbbképzés témaköreiben közöl hasznos tudnivalókat, cikkeket, beszámolókat. Ezúttal is felhívjuk a pedagógusok figyelmét, hogy szakmai jellegű írásaikkal jelentkezzenek a szerkesztőknél a következő elektronikus címen: office@fokusz.info

A Fókusz nevű honlap jelenleg a következő rovatokat tartalmazza: Bal menü (Életmód, Diákoldal, Heti ajánlat, Közélet, Kultúra, Nyelvtudomány, Olvasóink küldték, Tanítástan, Történelem, Technika, Természet, Tudósok, Pszichológia); Jobb menü (Érdekességek, Észpörgető, Kiadványok, Tudományos műhelyek); e-Learning (Animáció készítés Flashben, Fogyasztóvédelem, Fotográfia, Menedzsment, Virtuális valóság). További kategóriák: Archivum, Honlap-térkép, Impresszum, Partnerek. Az Archivumban a megjelentetés dátuma, illetve kulcsszó lapján lehet anyagok után keresni az eddig megjelent több ezer cikk között.

A szakmai, tudománynépszerűsítő jellegű írások mellett időnként a diákok szakdolgozatait, versenymunkáit is bemutatja a portál különböző témakörökben. A legtöbb írást beküldő munkatársaink a következők: Dr. Molnár Csikós László, Sáfrány Attila, Wilhelm József, Muzslai Izabella, Dr. Celler Tibor, Tóth Péter, Bori Mária, Muhi Béla és mások. Az idei évben szaklektora is lett a folyóiratnak, Dr. Kovács-Németh Mária személyében.

A folyóiratot a közelmúltban újítottuk fel, tetszetősebb és korszerűbb az arculata, több új funkciót is beépítettünk. Ezzel növeljük az interaktivitást a látogatókkal, az olvasókkal, egy-egy írást ajánlani lehet a népszerű közösségi oldalakra is. Ennek az elektronikus folyóiratnak különösen nagy előnye, hogy elérhetősége gyors, nincsenek gondok az oldalak betöltésével. Gyorsan és biztonságosan nyitható meg, még egyszer sem fagyott le, és nem állt le az évek során.

Folyamatosan arra törekszünk, hogy újabb rovatokkal, aktuális és közérdekű témakörökkel bővítsük az elektronikus folyóiratot. Igyekszünk még több fiatalt bekapcsolni a tevékenységünkbe, és ösztönözzük őket, hogy érdeklődjenek a tudományok, a tudományos ismeretek iránt. Törekszünk arra is, hogy a természettudományos témák és a humán szakterület témaköreinek feldolgozása során ápoljuk az anyanyelvet, hiszen a szakkifejezéseket, illetve a magyar szaknyelvet lehet itt még jobban megismerni, illetve gyakorolni.

Az elektronikus folyóiratnak nemcsak tájékoztató, hanem egyúttal kapcsolatteremtő szerepe is van. Többek között itt egymásra találhatnak a diákok, a diákversenyekre felkészítő mentorok és a tanárok. Tanári továbbképzésekről adunk hírt, képes összefoglalókat találhat a látogató. A Fókusz rendszeresen

közli a hozzánk közel álló diáktáborok, diákversenyek, tanári továbbképzések, szemináriumok felhívásait, beszámolóit is.

Az Fókusz elektronikus folyóirat tartalmát a világban egyre gyakrabban jelentkező e-Learning módszerek használatával is bővítettük, és erre a jövőben még nagyobb hangsúlyt fektetünk. Egyelőre négy témakörben szerveztünk elektronikus oktatást, és a tananyagokat bővíteni tervezzük. Ezúttal is kihangsúlyozzuk, hogy a szakemberek, a pedagógusok, a diákok megjelentethetnek nálunk olyan cikkeket, szakmai vagy ismeretterjesztő jellegű írásokat, melyek illeszkednek a lap arculatához.

Elektronikus folyóiratunknak népes olvasótábora van. Kimutatható, hogy nemcsak vajdasági, hanem rendszeresen külföldön élő látogatók is felkeresik a lapot. Nagy jelentősége van annak, hogy a Fókusz a Világháló révén gyakorlatilag mindenhol olvasható, és anyanyelvünkön közvetít ismereteket, tudást és tapasztalatot. Gyakran találunk az Interneten utalást a Fókuszra, cikkeinkből idéznek, híreinket átveszik. A Fókusz több partnerrel tart fenn kapcsolatot úgy idehaza, mint külföldön.

Hivatkozni szoktunk arra, hogy a magyarországi Interpressz Magazin (IPM) 2012. novemberi számában ismertetőt jelentetett meg a Fókuszról. A lap a 123-ik oldalán közöl elismerő szavakat erről az elektronikus folyóiratról, és követendő példának mutatja be. Ezt mi pozitív visszajelzésnek, egy nemzetközi jellegű megítélésnek tekintjük.

A Fókuszon megjelenő írásokra gyakran hivatkoznak a Világhálón, a szerzők szakmai életrajzukhoz is feltüntetik az itt megjelent írásaikat, többek között Dr. Jódal István Dendrológiai szótárát a Magyar Tudományos Akadémia honlapja is közli a Fókuszra hivatkozva.

Munkatársaink és a felhasználók (a Fókusz látogatói) nevében köszönetet mondunk a Nemzeti Kulturális Alapnak, hogy támogatásával megjelenhet ez az elektronikus folyóirat.

Dr. Muhi B. Béla főszerkesztő

- Heti Ajánlat
- Természet
- Történelem
- Kultúra
- Nyelvtudomány
- Életmód
- Technika
- Tudósok
- Közélet
- Diákoldak
- Olvasóink küldték
- Tanítástan
- Pszichológia
- e-Learning
- Virtuális valóság
- Animáció készítés Flashben
- Fotográfia
- Menedzsment
- Fogyasztóvédelem
- Tudta-e?

146. szám - 2016. november 1.

Nyelvtudomány
A szerkeztvegyítésnek sajátos változata, amikor két szószósból egy harmadikat hoznak létre a beszélők. Tekintve, hogy állandó szókapcsolatokról van szó, nem változthatjuk meg önkényesen alakjukat. Ezek értelmi zavart okoznak, olykor pedig neveltségessé is válnak...

A szólsákeveredés

Történelem
Kik azok a koptok?

A koptok Egyiptom, Etiópia és Eritrea keresztényei

Folytatás >

Nyelvtudomány
A szólsákeveredés

A szerkeztvegyítésnek sajátos változata, amikor két szószósból egy harmadikat hoznak létre a beszélők. Tekintve, hogy állandó szókapcsolatokról van szó, nem változthatjuk meg önkényesen alakjukat. Ezek értelmi zavart okoznak, olykor pedig neveltségessé is válnak...

Folytatás >

Történelem
Európa utolsó vallási felülvizsgálása

Október 31-én volt 499 éve, hogy Luther Márton a wittenbergi vártemplom kapujára kiscőgözte 95 tételét, és ezzel kezdetét vette a nyugati kereszténység legjelentősebb vallási megújulási mozgalma, amely reformáció néven vonult be a történelemkönyvekbe.

Folytatás >

Közélet
Az együttműködés lehet a nyerő

Oliver Hart és Bengt Holmström kapta az idei, 2016. évi közgazdasági Nobel-emlékdíjat. Mindketten európai származásúak, de az Amerikai Egyesült Államokban alkotnak és élnek.

Folytatás >

Pszichológia
Az én, és annak védelme

Az ember, az emberi viselkedés egyik alapvető jellemzője az önmegvédelel való törekvés, hogy meg tudjuk különböztetni magunkat, másoktól, his a tükörbe nézek, én vagyok ott.

Folytatás >

Életmód
A diaganatokról

A malignus megbetegedések a halálozás második leggyakoribb okaként szerepelnek...

Folytatás >

Történelem
Miként kísérték figyelemmel a vajdasági magyarok az 56-os magyarországi eseményeket

Amíg a jugoszláv sajtó és rádió visszafogott, szűrt adatokat közölt a magyarországi eseményekről, az emberek a Szabad Európa Rádió hullámszámán figyelték minél részletesebb hírekhez jutni...

Folytatás >

Kultúra
Hitünk!

Minél hangsúlyosabban kiáltozik és agitál a világ, annál inkább az a dolgunk, hogy kitartsunk, ellenálljunk keménynek mutatkozóknak. Az a dolgunk, hogy kitartsunk...

Folytatás >

Diákoldak
Meghosszabbított nevezési határidő a Regionális Konferenciákra

Az Erdélyi Regionális Konferencia, a Felvidéki Regionális Konferencia és a Vajdasági Regionális Konferencia nevezési határidejét 2016. november 16. (hétfőig) a szervezők meghosszabbították.

Folytatás >

Tanítástan
A középiskolától az egyetemig és tovább...

Versenyképes oktatás, piacépítés szakember – ezekkel a címmel rendeztek oktatásmódszertani konferenciát (OLHKO) 2016. október 7-én Zentán a Szent István Egyetem levetéző tagozatán. Ott hangzott el ez az előadás, valamint az alkalmi kiadványban is megjelent...

Folytatás >

Tanítástan
Genetikai ismeretek tanításának gyakorlati lehetőségei a Vízszaki Tünderkerben

A természettudományos kompetenciák fejlesztésével komplex, integrált rendszeresített ismeretanyaghoz juttatjuk tanítványainkat, olyan magatartás-vélemények is eredményezve, melyek lehetővé teszik a Fenntarthatóság kialakítását, gazdasági és társadalmi szinten egyaránt...

Folytatás >

- Keres
- Olvasóink ajánlata**
- Europe utolsó vallási felülvizsgálása
 - Az együttműködés lehet a nyerő
 - A középiskolától az egyetemig és tovább...
 - Versenyképes oktatás és tovább...
 - II. Erzsébet brit királynő magyar újságja Békéscsaba erdélyi születésű grófnőre emlékezve
 - Jon a város papját!
- Kiadványok**
- Észpörgők**
- Érdeklőségek**
- Tudományos műhelyek**
- Támogató**
- nka**
Nemzeti Kulturális Alap
- Képtár**
-
- Természet**
- Olvasóink küldték**
- A tudomány világa**
- GENIUS fotogaléria**

9. APÁCZAI DIÁKOTTHON

9.1. Bővült az Apáczi Diákotthon

A nyár elején, 2016 év júniusában a végső simításokat is elvégezték a munkások az Apáczi Diákotthon új épületén. Az udvari szárny befejezésével három szinten 250 négyzetméternyi hasznos területtel bővült a fiúkollégium, ami magába foglal egy hetvenfős előadótermet, hat lakószobát, két konyhát és a mellékhelységeket. Az új ingatlan, ahogy a diákotthon többi része is, a Maradéki Református Egyházközség tulajdonában van. Az építkezést a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

A munka megkezdését hosszas engedélyeztetési eljárás előzte meg, 2014 tavaszán kérvényeztük az építkezés jóváhagyását a Bajci Miroslav építőmérnök tervezőirodájának közvetítésével. Az iroda munkatársai készítették el az udvari szárny műszaki terveit is. A kataszteri bejegyzés és az elvi építési engedély megszerzése után, az építkezési engedélyre egészen 2015 augusztusáig kellett várnunk. Ennek birtokában, szeptemberben már elindultak a régi segédépületek bontási munkálatai. A kazánházat ideiglenesen át kellett helyezni, a meglévő, utcai szárny melegvíz-ellátását és fűtését villanyáram segítségével végeztük az őszi hónapokban. A bontási, betonozási, és kőműves munkákat a kanizsai Vörös Gyula vállalkozása, az INNZ DOO végezte. A falazás jó ütemben haladt, december végére tető alá került az épület.

A meglévő utcai szárny az építkezés alatt használatban volt, a középiskolás és egyetemista fiúk szeptemberben és októberben beköltöztek, valamint a VMPE telepi irodája is ott működött. Az ideiglenes fűtőtestek nem lettek volna elégségesek a téli hónapokban, ezért a végleges fűtési rendszert az építkezéssel párhuzamosan helyeztük el az új kazánházban. A megnövekedett lakott területhez igazodva, a meglévőnél nagyobb teljesítményű hőcserélő pumpát szereltünk be. A műszaki berendezéseket az újvidéki Tehnomag-teco vállalat szerezte be, és december végén már üzembe is helyeztük a rendszert az utcai szárnyban. A víz és szennyvízcsatorna szereléseket Bürgermayer Andreas magánvállalkozó, a villanyvezeték-szereléseket Mókus József magánvállalkozó végezte el.

Az építkezést a téli hónapokban, az időjárás miatt, sajnos, többször szüneteltetni kényszerültünk. Így csak 2016 áprilisára sikerült elvégezni a munkák javát. Májusra maradt az udvar rendezése, és a bútorok, a berendezések beszállítása. Az udvari szárny műszaki átadására 2016. július 6-án került sor.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma nagylelkű támogatásának köszönhetően a vajdasági magyarság számára sokáig hiánypótló, egyedi feladatot ellátó Apáczi Diákotthon a szálláshelyek megnövelése mellett, fontos funkcióval

bővül: az előadóterem egyházi, oktatási, művelődési eseményeknek biztosít majd modern igényeket kielégítő helyszínt; a vendégszobákkal a létesítmény ideális bentlakásos programok, nyári akadémiák megtartására; valamint egy nevelőtanári lakás is kialakítható, így a középiskolás korú diákok állandó nevelőtanári felügyelete is megoldott lesz a jövőben.

Stanyó Gábor

Az Apáczai Diákotthon új épülete

A Pallas Athéné Domus Concordiae Alapítvány látogatása az építkezés idején

*A fiúkollégiumi új épület hivatalos átadása – 2016
Balról jobbra: Miodrag Živković (építész., ins.),
Miroslav Bajić (tervező), Mókus József (villanyszerelő),
Vladimir Ratkov (gépész., tervező), Cvijo Šmanja (gépész., ins.),
Bürgermayer Andreas (vízvezetéksz.), Milorad Zvijer (villamosm., ins.)
Nagy Margit (igazgatónő), Darko Mite Janković (referens, Bajić irodája),
Gutási Miklós (munkavezető), titkár-nevelőtanár: Stanyó Gábor, Nagy
Nikoletta, Kraszulyák Zalán.*

Emlékezés Ribár Béla professzorra

Emlékezés Ribár Béla professzorra

9.2. Magyarságismereti előadások

A diákoknak hetente egyszer áhítatot és magyarságismereti előadást szervezünk.

Áhítatot tartott: **Baranyi László, Halász Dániel, Harmath Károly, Móricz Árpád, Nagy Margit, Szilágyi Zoltán.**

Előadók: **Dulka Andor Harmath Károly, Muhi Béla, Nagy Margit, Szilágyi Zoltán, Viola Lujza, Zakar Péter.**

Előadó diákok: **Ádor Konrád, Bíró Magyari Töhötöm, Fehér Viktor, Halász Hargita.**

Témák: 56-os forradalom, Március 15., Reformáció, Apáczai Csere János, Madách Imre, Menni vagy maradni: vita est, Emlékezés Ribár Béla akadémikusra, Kosztolányi Dezső Céltársulás bemutatkozása, Az iszlám, Az igazság evangéliuma, József története, Irodalmi est: **Falusi Márton** költői estje, Táltosok.

Áhítatokat tartottak az Apáczai Diákothoban

Harmath Károly

Halász Dániel

Szilágyi Zoltán

Baranyi László

Móricz Árpád

Magyarságismereti előadás a kollégiumban, Fehér Viktor beszélget Falusi Márton költővel

9.3. Karácsony ünnepe az újvidéki Apáczai Diákotthonban 2015. december 14.

Lázás készülődés előzte meg az újvidéki Apáczai Diákotthon karácsonyi ünnepségét. A kollégiumban lakó egyetemisták alapította Apáczai Diáktaács immár szinte hagyományosan mézeskalácssütést és díszítést szervezett, valamint színes programot gyakorolt be a kereszténység/keresztyénség legjelentősebb év végi ünnepére.

Nagy Margit, az Apáczai Diákotthon igazgatójának köszöntője, és **Harmath Károly** atya, a Ferences Rendház főnökének áhítata nyitotta meg az eseményt, majd a résztvevők elénekelték a Csendes Éjt. A Maradéki Református

Egyházközséget – az Apáczai Diákotthon anyaintézményét – a Pont zenekar képviselte, a maradéki lelkész, **Halász Dániel** és felesége, **Halász Sándor Gyöngyvér** közreműködésével. A keresztyén zeneszámok után következett az egyetemisták műsora énekszóval, szavalattal és egy szellemes, karácsonyi színdarabbal. Műsorban fellépett **Banyári Gizella**, **Bíró Magyarai Töhötöm**, **Dér Diana**, **Fehér Viktor**, **Halász Hargita**, **Kovács Gabriella**, **Kraszulyák Orsolya**, **Losanc Arnold**, **Nagy Nikoletta**, **Názor József**, **Szedlár Ágnes**, **Szögi Henrietta** és **Virág Laura**. A verseket és énekeket **Ádor Konrád** gitárjátéka kísérte.

Az ünnepség végeztével – a boldog gyermekéveket felidézvén – következett a legizgalmasabb pillanat, a jelenlevők gyorsan körbeállták a karácsonyfát, hogy kiderítsék, mit rejtettek alá a szobatársak, a barátok, és a kollégák. Igaz, a gyermekévek már többnyire elmúltak, de a mosoly – az együttlét, az ajándékozás öröme – ezúttal sem maradt el.

Stanyó Gábor

Karácsonyi áhitat a kollégiumban

Karácsonyi műsor a kollégiumban

A Pont zenekar

9.4. Kosztolányi Dezső Céltársulás

A Kosztolányi Dezső Céltársulás látogatása

Délvidéki bemutatkozó körútjuk során 2016. április 11-én, az Újvidéken tanuló magyar egyetemisták kisebb csoportjával is találkozott a pécsi Kosztolányi Dezső Céltársulás. A Kárpát-medence magyar fiatalságát a szülőföldön való boldogulásban segítő és ösztönző nonprofit, pécsi egyetemista-civiliszervezet. A szervezet négytagú küldöttsége: **Barkóczy Csaba**, **Nagy Balázs**, **Dukai Edit** és **Mateescu Gabriel** személyében, április 11-én, az Újvidéken tanuló magyar egyetemisták kisebb csoportja előtt is felvázolta a határokon átnyúló tevékenységei alapkoncepcióját. A beszélgetés bensőséges légköréhez a találkozó létrehívását szorgalmazó püspöki segédlelkész, nt. **Szilágyi Zoltán** hertelendifalvi tiszteletes úr igehirdetése („Senki meg ne vessen ifjú korod miatt, hanem légy példája a hívőknek beszédben, magaviseletben, szeretetben, hitben, tisztaságban...” — 1Tim, 4,12—16) is jelentősen hozzájárult. A találkozás színhelye az újvidéki Ferences Rendház Bonaventurianum Kollégiuma volt.

Martinek Imre

A Kosztolányi Dezső Céltársulás látogatása a kollégiumban

Akik megbízatása a nemzet

2016. április 29. és május 1. között az Újvidéki Egyetem hallgatói érkeztek Pécsre, annak a kapcsolatfelvételnél és együttműködésnek keretében, amelyet még áprilisban kezdeményezett Szilágyi Zoltán, hertelendifalvi református segédlelkész, a Kosztolányi Dezső Céltársulás és az Apáczai Diákotthon között. A hétvége pénteken ismerkedős játékokkal és közös főzéssel indult, este pedig csocsózással folytatódott a Csalogány Presszóban. Szombaton délelőtt a fiatalok egy mecseki túrán vehettek részt, amelynek során ellátogattunk a tettyei Szathmáry Palotaromokhoz, s a Havas Templomhoz. Délután rövid szabadprogram következett az Árkádban, s végül a városnézés, amelynek során felkerestük Pécs történelmi emlékeit.

A nap **Dr. Bokor Béla**, címzetes egyetemi tanár, a Határokon Túli Magyarságért Alapítvány vezetőjének délszláv háborúról szóló előadásával zárult, amelyet lángosozás és éjszakába nyúló beszélgetés követett. Vasárnap délelőtt a társaság egy része ellátogatott az Anyák napi református istentiszteletre, majd közös ebéd következett. Délután a fiatalok útnak indultak Újvidék felé. A hétvége nem maradt eredménytelen, az együttműködés hamarosan folytatódik, amikor a tervek szerint a nyáron a pécsi hallgatók látogathatnak Újvidékre.

A hétvége a pécsi székhelyű Határokon Túli Magyarságért Alapítvánnyal együttműködésben valósult meg.

Stanyó Gábor

Diákjaink a pécsi kiránduláson

Újvidéki ifjúsági szervezettel bővült a Kosztolányi Dezső Céltársulás

2016. szeptember 18-án megalakult a Kosztolányi Dezső Céltársulás helyi csoportja Újvidéken, az Apáczai Diákotthonban, ahol az Újvidéki Egyetem hallgatói csatlakoztak közösségünkhöz. A közös cél a városban élő vagy ott tanuló magyar fiatalok összetartásának erősítése. A csoport vezetője a szenttamási származású **Kraszulyák Orsolya** lett, aki számos ötlettel, elképzeléssel és nagy lelkesedéssel vágott bele a programok szervezésébe. A kapcsolatfelvételt a két város: Pécs és Újvidék egyetemistái között **Szilágyi Zoltán** hertelendifalvi református segédlelkész kezdeményezte.

Baja, Kaposvár, Pécs, Szabadka és Szeged városokat követően Újvidék a hatodik egyetemi város, ahol sikerrel debütálnak a Kosztolányi Céltársulás egyetemista fiatalokból álló ifjúsági csoportjai. A szervezet területi képviselői és munkacsoportjai egyébként immár összesen 20 helyszínen vannak jelen a Kárpát-medencében. A hétvégén, Újvidéken közösségépítő hétvégét is tartottak pécsi és újvidéki egyetemisták.

*Pécsi kirándulás: balról jobbra áll: Nagy Nikoletta, Ermler Krisztina, Krasulyák Orsolya, Kakuszi Elvira, Mieth Petra (Pécs), Varga Valér, Tóth Eleonóra, Barkóczi Csaba (Pécs), Kecskés Ildikó, Dér Dianna
Guggol: Fehér Viktor, Krasulyák Zalán, Somogyi Bálint*

9.5. A Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium látogatása

2016. április 15.

Határon túli magyar fiatalokkal találkozott a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium hallgatósága, a kapcsolatépítés és tapasztalatcsere jegyében, április közepén. A Nemzeti Tehetség Program keretében szervezett háromnapos program kiemelt célkitűzése volt a közösségek találkozása mellett szakmai együttműködések generálása, kulturális élmények szerzése, történelmi helyek meglátogatása, valamint csapatépítés.

Az egyik találkozó helyszíne az Újvidéki Apáczai Diákotthon volt, amelynek lakói nagy érdeklődéssel és vendégszeretettel fogadták a szegedi egyetemistákat. A kollégium a Maradéki Református Egyházközség tulajdona, működtetője a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete.

A kölcsönös bemutatkozás és a mindennapi élet, tanulmányi rend ismeretése után a hallgatói bizottság tagjai meséltek a közösségi élet szervezéséről, a szabadidős tevékenységekről. **Nagy Margit**, a diákotthon vezetője elmondta, hogy különösen fontos számára az Újvidéken, felsőoktatási intézményben ta-

nuló magyar fiatalok összefogása, a találkozás, a magyar nyelven való beszélgetés biztosítása. A hétfőnkénti áhítat mellett bográcsolás és palacsintasütés keretében tudnak találkozni, az egyébként külön épületben lakó leány- és fiúkollégium tagjai. A diákotthon a tanulmányaikat befejezett fiatalok számára nem csupán alma mater, hiszen foglalkoztatja is azokat, akik diploma után szívesen segítik a kollégium ügyét. Így munkatársuk között tudják a titkárságvezetőt, a projektekért felelős kollégákat is, akik a közelmúltban még diákok voltak.

A szegedi szakkollégisták sokrétű tanulmányi programjukat ismertették, majd egy keresztény dalt énekeltek közösen. Felemelő pillanat volt az egyseget, a magyarságot, a magyar és keresztény identitáshoz való ragaszkodást meglátni az újvidéki közösség tagjaiban. A szegediek együttműködésre hívták az újvidéki egyetemistákat, és a közeljövőben megvalósuló roma integrációs modellkutató műhelyre invitálták a fiatalokat. A nap végén közös városnézéssel, sétával, kötetlenebb beszélgetéssel búcsúztak el egymástól a hallgatók.

Szintén lenyűgöző volt hallgatni Muzslyán, az Emmausz Fiúkollégium vezetőjét, **Kalapis Stojan** atyát. Bolgár származású papként szívügyének tekinti a magyar középiskolás fiúk összefogását, keresztény nevelését. Stojan atya elmondta, hogy a kollégium bentlakást és magyar közösségi szellemiséget biztosít az anyanyelvükön továbbtanulni vágyó fiatalok számára. Csak így van esélye annak, hogy a délvidéki magyarság megmaradjon, és meggátolják a magyar nyelvű közoktatás elsorvadását. A diákok a környező falvakból, kisebb településekből érkeznek a kollégiumba, és maguk is fontosnak tartják, hogy magyar közösséghez tartozzanak.

Mindkét látogatás hasznos tapasztalatokkal és kellemes élményekkel zárult. A kollégiumok keresik a további együttműködések, találkozások lehetőségeit.

A 19 fős szegedi csapat tagjai a délvidéki út során ellátogattak a pétervárad-i erődbe, amelynek bejárták katonai labirintusát, közben felidéztek a történelmi harcok körülményeit, eseményeit. A nándorfehérvári várban pedig gyönyörködhetek a kilátásban, a vár körül kiállított ágyúk és tankok immár békés sorában. Belgrádból az újvidéki szállásra vezető úton még megállt a csoport Karlócán, ahol a Békekötés kápolnájában emlékeztek az 1699-ben aláírt békeszerződésre, a török uralom alól való felszabadulásra.

A látnivalók sorából nem maradhatott ki Zentán a Városi Múzeum, Szabadka látványos, szecessziós épületei, a Zsolnay-szökőkút, Kosztolányi Dezső szobra, valamint Palics sem.

A háromnapos program gazdag történelmi és kulturális élményekkel, hasznos tapasztalatcseréssel, kedves találkozásokkal végződött, és valószínűleg még sokáig a csoport tagjainak emlékezetében marad.

Bozsó Beáta

A Szegedi Roma Szakkollégium diákcsoportjának látogatása a diákotthonunkban

A diákotthonból két alkalommal is voltak diákjaink Bakson

A Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium kezdeményezésére, a Szegedi Tudományegyetemmel együttműködve 14, többségében roma fiatal végzett kutatómunkát Bakson, május közepén és szeptemberben. A felsőoktatásban tanuló hallgatók az ország különböző pontjairól érkeztek, Szeged mellett, Pécsről, Hajdúböszörményből, Nyíregyházáról, Miskolcra, valamint határon túlról, Újvidékről is jelentkeztek érdeklődők a programra. A kutatás-módszertani gyakorlatokat, illetve terepmunkát is tartalmazó műhely keretében három napot töltöttek a diákok a településen,

9.6. Erdélyi kirándulás

Az újvidéki Apáczai Diákotthon fiú- és leánykollégiumának lakói Erdélybe kirándultak. Az utat **Nagy Margit** tervezte meg. Az volt a kívánsága, hogy minden egyetemista emlékezzen erre az útra, és ne csak egy-két hónapig, hanem tartalmas, maradandó élménnyel legyen gazdagabb.

Első megállónk a Kőműves Kelemenné balladájáról ismert, Déva volt, ahol megtekintettük a várat. A hegytetőn kimagasló romos várat a vihart előrejelző erős szél, az ezért elmaradt idegenvezetés miatt nem tekinthettük meg, később ezt a busszal valamelyest pótoltuk.

Vajdahunyadra már a felhőszakadás után értünk. Ott a vár méretei nyűgöztek le bennünket. A korhűen helyreállított lovagterem, a szobák, a kovácsműhely, a kínzókamrák mindenki számára tartogattak meglepetéseket, valami érdekeset vagy ismeretlent.

Kolozsvárott, a 450 éves János Zsigmond Unitárius Kollégiumban volt a szállásunk. Innen indultunk másnap reggel Tordára. Ott a hasadékot szerettük volna végigjárni, de az előző napi és éjszakai esőzések miatt erre nem volt lehetőség. A távolból azért megcsodáltuk.

Útvezetőnk, **Tamás Sajtos Ilona** sok-sok részletre tért ki a mondákkal és a történelmi tényekkel kapcsolatban. Két napig velünk maradt, és szakszerű vezetése mellett ismerhettük meg a vidéket.

A tordai hasadék helyett az egykori bányászvárosba, Torockóra mentünk. Megcsodáltuk a település népi építészetét, amellyel 1999-ben Europa Nostra díjat nyert a falu, a népi iparművészeti múzeumot, a XVIII. századi unitárius erődített templomot, és a fekvő óriásra emlékeztető Székelykőt, ahol a sziklák vonulatának köszönve májustól augusztusig kétszer kel föl a nap.

A vajorból (hideg vízű forrásból) friss vizet vételeztünk az útra.

Bekukkantottunk a Duna-házba, ahol éppen az előző napi jégverés maradványait takarították. Idegenvezetőnk, Ilona fölhívta a figyelmet a regényekben megjelenő történelemre is. Részben Torockóról szól Jókai Mór regénye az *Egy az Isten*, Gyallai Domokos *Vaskenyéren* és Ignác Rózsa *Torockói gyász* című regénye is.

Aztán a tordai sóbányába szálltunk le, 13 emelet mélységbe. Elkápráztató képek fogadtak bennünket. Sok mindent megtudtunk a só kitermeléséről, az ott 1932-ig dolgozó emberekről és gépekről. A sóbánya levegőjének magas a páratartalma, télen-nyáron 10-12 Celsius-fok a hőmérséklete, ezért gyógyító hatású. Elsősorban asztmásoknak, allergiásoknak és légúti gyulladásban szenvedő betegeknek ajánlott.

A ma már turisztikai célokat szolgáló sóbánya egy amerikai befektetőnek köszönhetően „a világ 25 hihetetlen, ritkán látogatott, eldugott turisztikai látványossága” közé tartozik. Az „amerikás” mini golf pálya, az asztalitenisz és a biliárdasztalok, a játszótér és az óriáskerék nem harmonizál a sóbányai tevékenységgel, de igen jól jövedelmez. Ahogy a helyi idegenvezetőnk elmondta: „Régen sóbánya volt, ma aranybánya”.

A szabad kolozsvári estét kihasználva a fiatalok egy része Erdély egyik legismertebb irodalmi kávéházába és kultúrbisztójába, a Café Bulgakovba látogatott el.

A harmadik délelőttünk városnézéssel telt. Idegenvezetőnk, Ilona először a kollégiumról, Brassai Sámuelről és János Zsigmondról beszélt, aztán a sétánk folyamán Fadrusz Jánosról és a Mátyás-szoborról, a Szent Mihály római katolikus templomról, melynek ablakait Róth Miksa készítette, a templomkertben

található Márton Áron szoborról... Irodalmi vonatkozásokra is kitért: beszélt Mauks Ilonáról, Mikszáth Kálmán feleségéről, akinek a háza szintén a főtéren található.

Megtekintettük Mátyás király, Bolyai János és Reményik Sándor szülőházát, a Babes-Bolyai egyetem épületeit, a Mátyás idejéből származó Farkas utcai református templomot, amely a legnagyobb egyhajós gótikus templom Közép-Kelet-Európában. Benéztünk a följújtás alatt álló református kollégiumba is.

Ebéd után elhagytuk Kolozsvárt, és Inaktelkén, egy néhány száz lelket számláló kalotaszegi falucskában megcsodálhattunk egy hagyományosan festett, kalotaszegi bútorokkal berendezett cifraszobát, és egy ismerősnél, **Gyurka Izabella** édesanyjánál fölfrissülve, a nap fénypontjaként a kollégista lányok cifra kalotaszegi népviseletbe öltöztek.

Aztán már csak a búcsúzkodás és a hosszú út várt ránk hazafelé.

Úgy éreztük, hogy Nagy Margit kívánsága teljesülni fog: feledhetetlenné válik ez a három, erdélyi nap!

Viola Lujza

Erdélyi kirándulás

Déva vára – légi felvétel

Vajdahunyad vára

Kolozsvár, Mátyás király szülőháza

Mátyás király szobránál

Tordai hasadék

A tordai sóbányában

Inaktelkén Gyurka Izabella családi házában

Erdélyi kirándulás – lányaink kalotaszegi népviseletben